

מפתח

לספר

כלילת יופי

להרב ר' חיים נתן דמביצר ז"ל

עם תולדות חייו ורשימת חיבוריו

ערוך ומסודר עם הערות וציונים

על-ידי

יעקב דוב מנדלבוים

עם מבוא מאת

הרב ד"ר יצחק לוין

נופתח לספר „כלילת יופי“

א.	אנשים	1
ב.	ספרים	90
ג.	מקומות	122
	השלמות ותיקונים	138
	רשימת המקורות	140

מפתח ל"כלילת יופי"

א. אנשים

רי אבי עזרי וזליג מרגליות, עיין : ר' זעליג מרגליות.
רי אבי עזרי שמש דגליל קראקא (במחצית השניה של המאה
החמישית לאלף הששי), ח"ב : לא.¹
רי אביגדור ברי שניאור (נפטר בשנת תל"ח), ח"ב : קי.²
רי אביגדור הלוי הורוויץ מקאמינקא (נפטר בשנת תקצ"א), ח"א :
ס.³ ח"ב : ע.⁴
רי אברהם אבלי הלוי גומבינר (שצ"ז בערך — תמ"ג בערך⁵),
ח"א : סז.⁶ עא.⁷ עכ.⁸
רי אברהם אופנהיים, ח"ב : קלג.⁹
רי אברהם אחיו של רי זכריה מענדל קלויזנר (במחצית השניה של
המאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : עח.¹⁰
רי אברהם אליעזר ליזר (מהר"ל) דמשק מקראקא (תקל"ב—תר"ו),
ח"א : קטו.¹¹
רי אברהם אשכנזי קאצינעלינבוגו (שכ"ט—שצ"ו), ח"א : מ.¹²
רי אברהם בהר"ש [בר' שמואל שור?] מפוזנא (נפטר בשנת
רס"ב ?¹³), ח"א : ג.¹⁴
רי אברהם בנימין קלוגר (תר"א—תרע"ו), ח"ב : לב.¹⁵ לד.¹⁶ לח.¹⁷
רי אברהם ברי אליהו קלמנקש (נפטר בשנת תי"ב), ח"א : לט.¹⁸
מ.¹⁹ ח"ב : ה.²⁰
רי אברהם ברי אליעזר מפוזנא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א :
כז.²¹
רי אברהם ברי בנימין אהרן סלניק (נפטר בשנת ת"ג בערך), ח"א :
כא.²² כג.²³ ח"ב : יא.²⁴ טז.²⁵ מא.²⁶
רי אברהם ברי דוד (הראב"ד בעל ההשגות) (ר"א תתפ"ו—תתקנ"ט),
ח"א : יא.²⁷ קמד.²⁸
רי אברהם ברי יהודה ברי ניסן (מהריר"ן) (במאה החמישית לאלף
הששי), ח"א : עט.²⁹ פכ.³⁰ ח"ב : קלב.³¹
רי אברהם ברי יהושע מאמשטרדם (במחצית הראשונה של המאה
החמישית לאלף הששי), ח"א : מא.³² צו.³³

1) שנת פטירתו רשמתי לפי האנציקלופדיה העברית, בערכו. ועיין בקונטרס
„צמח השדה“, הגלוח לספר צמח לאברהם לר' צבי הירש הלוי מפלונצק, חארשא
תרצ"ה, עמ' ח.

2) עיין עליו : מרדכי חייץ, עטרת פז, קאליש תרצ"ח, עמ' 48, הערה 3.

ר' אברהם ברי יואל קאצינעלינבוגן אשכנזי, עיין : ר' אברהם אשכנזי קאצינעלינבוגן.

ר' אברהם ברי יוס טוב ליפמן סג"ל העליר, ח"ב : לט.¹

ר' אברהם ברי יוסף הלוי איטונגא, ח"א : סכר.²

ר' אברהם ברי יעקב, עיין : ר' אברהם פאלאס (פולאס) מלובמלא.

ר' אברהם ברי ישעיה סג"ל הורוויץ (ת"ל בערך — תס"ד), ח"ב : קלט.³

ר' אברהם ברי ליב כ"ץ רש"ד (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כו-כז.⁴

ר' אברהם ברי מרדכי כ"ץ רש"ד (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כו-כז.⁵

ר' אברהם ברי מרדכי מזאלקווא (נפטר אחרי שנת תצ"ג), ח"א : ככו.⁶

ר' אברהם ברי נתן הלוי (סג"ל), עיין : ר' אברהם סג"ל מקראקא.

ר' אברהם ברודא (ת"י בערך — תע"ז), ח"א : לה¹, נב², נד³, צ⁴,

צא⁵, צב⁶, קיט⁷, סכ⁸. ח"ב : יז¹, סא², צג³, קו-י⁴, סכח-י⁵,

סכט⁶, סל⁷, סלג⁸, סמו⁹, סנ¹⁰, סנא¹¹.

ר' אברהם ברלינר ברי יודא (נפטר בשנת ת"ץ), ח"א : צה.¹

ר' אברהם הכהן (כ"ץ), ח"ב : קג², קו.³

ר' אברהם זיכהן מאוסטרא, עיין : ר' אברהם כהנא מקראקא.

ר' אברהם הכהן מזאמושטץ (נפטר בשנת תק"מ?), ח"א : סמ¹,

סמב², סמד³. ח"ב : ע.⁴

ר' אברהם הכהן מקראקא (במחצית הראשונה של המאה החמישית

לאלף הששי), ח"ב : מא.¹

ר' אברהם העליון (נפטר בשנת תפ"ו), ח"ב : ס-י.¹

ר' אברהם ז"ק (נפטר בשנת ת"ה), ח"א : מד², מה.³

ר' אברהם חיים אופנהיים (תקנ"ה בערך — תקפ"ג בערך?), ח"ב :

קלכ¹, קלג².

ר' אברהם חיים שור (נפטר בשנת שצ"ב), ח"א : מד.¹

ר' אברהם יהודה פראנקיל, ח"ב : קמא.¹

ר' אברהם יהושע העשיל ברי יעקב, עיין : ר' העשיל מקראקא.

(3) שנת-פטירתו רשמתי לפי האנציקלופדיה אשכול, בערכו. ועיין : משה

מארקאוויץ, שם הגדולים השלישי, ווילנא תר"ע, עמ' 48, שכותב שנפטר בשנת תק"פ.

- ר' אברהם יהושע מפאקראי, ח"א : ס.¹
 אברהם יכני, ח"ב : קיח², קיט³.
 ר' אברהם יעקב מטישוויץ, ח"א : קז.¹
 ר' אברהם יצחק מענקיש מלבוב, ח"א : קלח², קלט³.
 ר' אברהם כהנא מברעסטיץ (ת"ס בערך —), ח"א : קלג², ח"ב : עז.¹
 ר' אברהם כהנא מקראקא (נפטר בשנת תצ"ה), ח"א : קט², קלנ³.
 ח"ב : כז¹, כז², כח³, עז.¹
 ר' אברהם כ"ץ דיינא וספרא דלבוב (במחצית השניה של המאה
 החמישית לאלף הששי), ח"א : ל.¹
 ר' אברהם לוריא (אבי אביו של מהרש"ל), ח"א : ג.¹
 ר' אברהם ליכטענשטיין מפראג (נפטר בשנת תס"ב), ח"א : קטז¹,
 קכז.¹
 ר' אברהם מגזע צבי (נפטר בשנת תט"ז ?), ח"ב : סה², פד³, פה.¹
 ר' אברהם מזאלקווא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פט.¹
 ר' אברהם מטיסמוניץ (נפטר סביב לשנת תקכ"ה), ח"א : קמו.¹
 ר' אברהם מייזלש מקראקא (נפטר בשנת ש"ס), ח"א : סז.¹, ח"ב :
 קמב.¹
 ר' אברהם מלונטשיץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : ז.¹
 ר' אברהם מקראקא, ח"א : כה.¹
 ר' אברהם מקראקא (חתן ר' בנימין וואלף בוכנער), ח"ב : קיב.¹
 ר' אברהם מקראקא, עיין : ר' יעקב אברהם בר' הפאל מקראקא.
 ר' אברהם נפתלי הירץ (הירש) סג"ל רעביץ, עיין : ר' נפתלי הירש
 בר' משה שפיץ סג"ל רעב"ץ.
 ר' אברהם נפתלי הלוי מפפד"מ (במאה הרביעית לאלף הששי),
 ח"א : ט.¹
 ר' אברהם נתן נטע מייזלש מווישניץ דליטא (תס"ז —), ח"א :
 לד¹, נט.², ח"ב : סא³.¹
 ר' אברהם סג"ל ברי מאיר עפשטיין (במחצית השניה של המאה
 הרביעית לאלף הששי), ח"ב : יא.¹, פד.²
 ר' אברהם סג"ל מקראקא (נפטר בשנת תנ"ד), ח"א : קטז², ח"ב :
 כד², כה³.¹
 ר' אברהם עבריל ברי משולם זאלצבורג מלבוב (במחצית הראשונה
 של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מג², קט.³, ח"ב :
 כט.¹

רי אברהם פאלאק (פולאק) מלובמלא (במחצית הראשונה של המאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : יח¹, מט¹.

רי אברהם פיסק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קטז¹.
 רי אברהם צבי הירש מפיעטרקוב, עיין : ר' צבי מפיעטרקוב.
 רי אברהם צבי מליסא (נפטר בשנת ת"ק), ח"א : עה¹.
 רי אברהם רי חיימז מלובליו (ת"ן בערך — תסכ"ג), ח"א : קז¹.
 רי אברהם רי שעפטילס סג"ל הורוויץ מפראג (לפני ש"י — לפני שם"ו), ח"א : כז¹.

רי אברהם ראש מפוזנו (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קט¹. ח"ב : כד¹.

רי אברהם רמז"י [=רי משה רי יעקלש] מקראקא (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : ה¹.
 רי אברהם שמשון איש מכב"י, ח"ב : כז¹.

רי אברהם שרענצילש (שרענציל) הכהן (כ"ץ) מלבוב (שמ"ה — תי"א), ח"א : ה¹, כא¹, כז¹, מכ"מג¹, מד¹, פז¹, פז¹. ח"ב : מא¹.

רי אברשקי וואהל (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : לג¹, ככט¹. ח"ב : עכ¹.

רי אהרן אייבעשיץ, ח"א : קיח¹.
 רי אהרן [ברי] אברהם מאוקריינא (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סד¹.

רי אהרן ברי יוחנן לוריא (במחצית הראשונה של המאה השלישית לאלף הששי), ח"ב : סכז¹.

רי אהרן ברי יעקב הלוי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : סח¹, סט¹, ע¹, עז¹.

רי אהרן [ברי יצחק בנימין וואלף] (נפטר בשנת תפ"א), ח"א : קיב¹.

רי אהרן ברי משה לוריא (נפטר בשנת ת"א), ח"ב : סכז¹.
 רי אהרן ברי משה מאיר אשכנזי (במחצית השניה של המאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : יח¹.

רי אהרן ברי משה מלבוב (נפטר בשנת תע"ג), ח"ב : קל¹.

4) המחבר כותב כאן שרי אהרן ברי משה מלבוב הי' חתנו של ר' גבריאל עשקעלעס. וזה הי' בזיווג שני, ובזיווג ראשון הי' חתנו של ר' יוסף שמואל

- רי אהרן ברי שמואל (ש"פ בקירוב — תס"א), ח"ב: קמח.¹
 רי אהרן דאקטאר, עיין: ר' אהרן קאליהארי.
 רי אהרן דרשן, עיין: ר' אהרן תאומים.
 רי אהרן הכהן מלבוב (נפטר לפני שנת תס"ט*), ח"א: לר.²
 רי אהרן הכהן מלבוב (נפטר לפני שנת תס"ט), ח"א: לר.³
 רי אהרן הלוי (סג"ל) איטונגא (נפטר בשנת תקמ"א*), ח"א: קכז-כ"ז, קמ.⁴
 רי אהרן ווירמייזא מטריר (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב: קג.⁵
 רי אהרן ווירמיש (תקי"ד — תקצ"ו), ח"ב: קז.⁶
 רי אהרן זעליג ברי שמואל איש צבי (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א: ל.⁷
 רי אהרן יושיע אליה (יהושע אליהו) הערצפעלד (תק"כ בערך — תר"ו), ח"א: פט, קטז. ח"ב: ו.⁸
 רי אהרן יחיאל שפירא, עיין: ר' מיכל שפירא.
 רי אהרן יעקב ברי יחזקאל (נפטר בשנת תל"א), ח"ב: ק, קי.⁹
 רי אהרן מגזע צבי מברלין (נפטר בשנת תקמ"א*), ח"ב: פה.¹⁰
 רי אהרן מגזע צבי מלונטשיץ (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב: פה.¹¹
 רי אהרן מנחם הכהן, ח"ב: כו.¹²
 רי אהרן מפפד"מ (י), ח"ב: קנא.¹³

מקראקא אב"ד פפד"מ, והוא הוא ר' אהרן מפפד"מ הגרשם להלן. עיין מאמרו של ר' צבי הורוויץ על משפחת לבוב, מונאטשטריפט, שנה 72 (1928), עמ' 487, הערה 2. ועיין גם בספרו כתבי הגאונים, פיעטרכוב תרפ"ח (צלום, ניו-יורק תשי"ט), עמ' 134, הערה 1.

(*) עיין עליו בספר יד של שלמה לר' שלמה ברי יצחק הכהן ממעזריטש, ווארשא תרכ"ט. והשווה: מאיר עדלבוים, די יידן-שטאט מעזריטש, בוענאס-איירעס תשי"ז, עמ' 390.

(5) על שנת-פטירתו, עיין: חיים דובעריש פריעדבערג, לוחות זכרון, הוצ' שני, פראנקפורט א. מאין תרס"ד, עמ' 100; ר' ראובן מרגליות, תולדות "אנשי שם" בלבוב, סיני, כרך כ"ו, תשי"י, עמ' ריג.

(6) עיין: אליעזר לינר לאנדסהוטה, תולדות אנשי השם ופעולתם בעדת ברלין, ברלין תרמ"ד, עמ' 62. ועיין עוד ר' צבי הורוויץ, עיר דעסויא ורבניה, אוצר החיים, ספר ששי, תר"ץ, עמ' 189, שכותב: "ויאסף אל עמיו ביום כ"ו לחודש סיון תקמ"א".

(7) עיין הערה 4.

- רי אהרן משה הכהן (נפטר בשנת שע"ו), ח"א : ז.
 רי אהרן משה טויבעש (תקמ"ז — תרי"ב), ח"א : קנא-קנב.
 רי אהרן פינס, ח"א : ג.
 רי אהרן משה תאומים (נפטר לפני שנת שס"ט), ח"ב : קטו.
 רי אהרן פירד, עיין : ר' אהרן אייבעשיץ.
 רי אהרן קאליהארי, ח"א : כד.
 רי אהרן קלניקר, עיין : ר' אהרן [בר'] אברהם מאוקריינא.
 רי אהרן קלונימוס גראפין ברי שמשון (סוף המאה הרביעית ותחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מג.
 רי אהרן שמואל ברי עזריאל לעמל שפירא (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קלו.
 רי אהרן שמואל קאידנובר (מהרש"ק) (שע"ד — תל"ו), ח"א : מט, נב, נו, נח, נט, סב-סג, סד, סה, עג, עט, פד, קכח, קלא. ח"ב : ה, יח, מ, מח, מט-י, נג, נוי-נו, סג, סח-י, עא, פא, קיז, קכג, קכט, קלז, קמו-י.
 רי אהרן שמעון ברי יעקב אברהם, עיין : ר' שמעון קאפענהאגער מבווא.
 רי אהרן שמעון שפירא מפראג (ש"ס — ת"מ), ח"א : לג. ח"ב : צט, קב, קג, קה, קלג.
 רי אהרן תאומים (דרשו) (ש"ץ — ת"ן), ח"א : א, נג, סח, פא, קכב, קכז, קכט. ח"ב : עא, קי, קכט, קמז, קמח-י, קנא.
 רי אורי ברי יהודה ליב מדרעזדען, ח"א : קכה-י.
 רי אורי ליפמאן ברי אהרן דרשו מווינא (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קא, קב.
 רי אורי פייבוש המבורגער (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : צה.
 רי אורי שרגא פייבוש ברי יהודה ליב מוואדיסלאב, ח"א : פא.
 ח"ב : נח.
 רי אורי שרגא פייבוש מבית חלפן (נפטר בשנת תס"ז), ח"ב : קלח.
 רי אורי שרגא פייבוש מווינא, עיין : ר' פייבוש מווינא.
 רי אורי שרגא פייבוש מקראקא (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : מא.
 החי אייזיק הירש ווייס (תקע"ה — תרס"ה), ח"ב : נט.

רי אייזיק מהורדנא, עיין : ר' יצחק אייזיק מהורדנא.

רי אייזיק מרגליות (נפטר בשנת רפ"ה), ח"א : ב^י.

רי אייזיק פרעגר מגלוגא רבתי (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"א : ככ^י.

רי אייזיק רי יעקלעש (יעקילעס, יעקיליש, יעקלש, יעקליש) מקראקא
(נפטר בשנת תי"ג), ח"א : ה^י, ח^י, כז^י, כט^{י-י}, לט^י, מ^י,
פז^י. ח"ב : כט^י, קמה^י.

רי אייזיק רי מארדיש מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"א : סז^י.

רי איצק רי עקיבאס מפרעמסלא, ח"ב : קמה^י.

רי איצק שפרינצעס מקרעמניץ, ח"א : סז^י.

רי אלחנן בעל קבלה, עיין : ר' אלחנן בעל שם (בעל קבלה) מווינא.

רי אלחנן בעל שם (בעל קבלה) מווינא (ש"ע בערך — תי"א),
ח"א : עח^י. ח"ב : ככו^י, כז^י.

רי אליה ברי הירש מפיעטקוב, ח"ב : עח^י.

רי אליה מיזיס, ח"א : קלט^י.

רי אליהו אשכנזי ברי משה לואניץ (שכ"ד — שצ"ו), ח"א : עח^י.
ח"ב : ככ^{י-י}.

רי אליהו בעל שם מווירמייזא, עיין : ר' אליהו אשכנזי ברי משה
לואניץ.

רי אליהו בעל שם מחעלם⁸ (נפטר לפני שנת ש"ן), ח"א : עח^י.
רי אליהו ברי אברהם מייזלש (במחצית השניה של המאה החמישית
לאלף הששי), ח"א : ל^י.

רי אליהו ברי אברהם מלובלין, עיין : ר' אליהו קלמנקש.

רי אליהו ברי אהרן יהודא, עיין : ר' אליהו בעל שם מחעלם.

רי אליהו ברי אשר מזי"א מפודהייץ (במחצית השניה של המאה
החמישית לאלף הששי), ח"א : מו^י.

(8) שמעון מילנר, במאמרו: "לקורות היהודים בחעלם", בתוך: המאסף,
הוצאת ל. רבינוביץ, פטרבורג תרס"ב, חלק א, עמ' 157, כותב שהי' רב בחעלם
סלך לובלין, והרב ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן, הי"ד, בקונטרס "בית צדיק",
הנלוה לספר צבי לצדיק לרי' צבי הירש [לויין] מברלין, פיעטקוב תרס"ד, עמ'
172, כותב שהי' אבד"ק חעלם בגליל פונוא. ועיין עוד: חיים מיכל, אור החיים,
פראנקפורט א. מ. תרג"א (דפוס-צילום, ירושלים, מוסד הרב קוק, תשכ"ה),
עמ' 170, מס' 364.

רי אליהו ברי יהודה ליב פוחאוויצר מפינסק (במאה החמישית
לאלף הששי), ח"א : נ¹.

רי אליהו ברי יצחק ראש מדינה, ח"ב : סט¹.

רי אליהו ברודא מפראג (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : ד¹.

רי אליהו די וידא"ש (נפטר בשנת שם"ה/שם"ח ?), ח"ב : קיח¹.

רי אליהו מבילגורייא (נפטר בשנת תקפ"ט ?), ח"א : קמג¹.

רי אליהו מגזע פינס משקלאב, ח"א : נ¹.

רי אליהו מלבוב, עיין : ר' אליהו קלמנקש.

רי אליהו מלובליו, עיין : ר' אליהו קלמנקש.

רי אליהו מפינסשוב, ח"ב : סא¹.

רי אליהו מקראקא, ח"ב : מה¹.

רי אליה (מהר"א) פולדא (נפטר סמוך לשנת תפ"ה), ח"א : צג¹,
קמה¹.

רי אליהו קלמנקש (נפטר בשנת שצ"ו), ח"א : כו¹, לה¹, לחי-מא¹,
מב¹.

רי אליהו שפירא מפראג (ת"כ בערך — תע"ב), ח"א : יב¹, סז¹.
ח"ב : קלג¹⁻².

רי אליעזר איש ווירמייזא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב :
קיו¹, קכד¹.

רי אליעזר אשכנזי (רע"ג — שם"ו), ח"א ו¹, ט¹.

רי אליעזר אשכנזי (איש צבי) מאפטא (במחצית השניה של המאה
הרביעית ותחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מו¹.

ח"ב : ח¹, יט², נא¹, פד¹, פה¹, צי¹⁻², צח¹

רי אליעזר ברי יואל הלוי (הראבי"ה) (ד"א תת"ס בערך — אחרי
תתקפ"ה), ח"א : א¹. ח"ב : ז¹.

רי אליעזר ברי יוסף, ח"א : סט¹.

רי אליעזר ברי יהודה מפינסשוב (סמוך לשנת ת"כ — ת"ץ),
ח"א : פ¹, קלו¹. ח"ב : ס¹.

רי אליעזר ברי מנוח מלבוב (במחצית הראשונה של המאה הרביעית
לאלף הששי), ח"א : ג¹, לז¹⁻².

רי אליעזר ברי מנחם מלובמלא, עיין : ר' אליעזר מרגליות מלובמלא.

(9) עיין : מרגליות, לתולדות "אנשי שם" בלבוב, סיני, כרך כ"ו, עמ'
ריג"ד.

רי אליעזר ברי משה הכהן פרופס (נפטר בשנת תנ"ח¹), ח"א : מא².

רי אליעזר ברי שמואל החסיד, עיין : ר' אליעזר אשכנזי (איש צבי) מאפמא.

רי אליעזר דיין בקראקא (סוף המאה החמישית ותחילת המאה הששית לאלף הששי), ח"א : פט³. ח"ב : לב³.

רי אליעזר הלוי איטינגא (איטונגא) מהעלישוי (נפטר בשנת ת"ע), ח"א : לה³, קטז¹⁻², קיט¹⁻² ככה³, קכז³.

רי אליעזר חלפן מפראג (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קלח³.

רי אליעזר טריוויש מפפד"מ (רנ"ה בערך — שכ"ז בערך¹), ח"א : ג³.

רי אליעזר טרילינגר, עיין : ר' אליעזר נין מניקלשפורג.

רי אליעזר לאזי אשכנזי (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי) ח"ב : קו¹⁻².

רי אליעזר ליפמן אשכנזי ברי יעקב טעמירלש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קיז³, קכד³.

רי אליעזר ליפמן ברי [מנוחם] מנלי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קלו³.

רי אליעזר ליפשיטץ (ליפשיץ) מנייאווית (נפטר בשנת תק"ח), ח"א : קיח³. ח"ב : קלב³, קלג³.

רי אליעזר מביהם (במאה העשירית לאלף הששי), ח"א : א³. ח"ב : ז³.

רי אליעזר מגרמיזא (בעל הרוקח) (ד"א תתקכ"ה בערך — תתקצ"ח בערך), ח"א : ז³.

רי אליעזר ממאהלוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : סט³. רי אליעזר מנליש מווינא (נפטר בשנת ת"ל), ח"ב : קלח¹⁻².

רי אליעזר מרגליות מלובמלא (סוף המאה הרביעית ותחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : סח³. ח"ב : קיז³, קכד³.

רי אליעזר נין מניקלשפורג (נפטר לפני שנת תנ"ב), ח"ב : סד³.

10) על שנות-חיי, עיין : פ. ה. העטשטיין, לתולדות גדולי ישראל וחכמיו בפולין, מחברת שני, קראקא תרע"ג, עמ' 23-24. ועיין עוד : יהודה רובינשטיין, בקונטרס "בנינו שנות דור ודור" (גליון לס' דור דור ודורשיו לר' יוסף לעזיני שטיין, הוצ' "נצח", תל-אביב תש"ט), עמ' 133.

רי אליקים געץ מהילדסהיים (ת"ג"ד' בערך — תס"ה), ח"ב : כד¹,
סד¹, סכד¹, סמו¹.

רי אליקים געץ מפוונן ברי מאיר מטנהויזען (במאה הרביעית לאלף
הששי), ח"ב : סכד¹, סכה¹, סכו¹.

רי אליקים געץ מפוונן ברי מרדכי (תכ"א —), ח"א : סט¹. ח"ב :
א¹, ג¹, ד¹, כג¹.

רי אליקים געציל מקראקא (נפטר בשנת תס"ח), ח"א : סז¹. ח"ב :
כו¹, כז¹, נב¹.

רי אליקים געציל סג"ל הורוויץ מקראקא, ח"ב : עט¹.

רי אליקים געציל ראקובר, ח"א : סז¹.

החי אליקים כרמולי (תקס"ב — תרל"ה), ח"א : ג¹, מ¹, מא¹,
סלד¹. ח"ב : פ¹, פג¹, סלד¹.

רי אלישע מהורדנא (נפטר בשנת תס"ט), ח"א : ז¹, צט¹. ח"ב :
סלב¹, סמד¹, סמט¹.

רי אליעזר (אבי אביו של ר' יחזקאל הלוי לנדא), ח"ב : ע¹.

רי אלעזר הורוויץ מווינא (תקס"ג — תרכ"ח), ח"א : פו¹.

רי אלעזר הכהן מוואדיסלוב (נפטר בשנת תס"ז), ח"א : פב¹.

רי אלעזר הלוי הורוויץ מזלאזיץ (נפטר בשנת תקע"ג), ח"ב : עז¹.

רי אלעזר הלוי הורוויץ מטרניגראד (נפטר בשנת תקס"ו בערך¹¹),
ח"א : קנא¹.

רי אלעזר הלוי לנדא מטורבין (במאה הששית לאלף הששי), ח"א :
סז¹.

רי אלעזר [מינץ] מטרישט (תק"כ — תקצ"ז), ח"א : צט¹.

רי אלעזר (מהר"א) קליר (תצ"ז — תקס"ב¹²), ח"א : פו¹.

11) באנציקלופדיא יודאיקא, כרך 9, טור 221, גרשם שנפטר בשנת
תקס"ט. וכן כותב ר"צ הורוויץ, בקונטרס "תולדות משפחת הורוויץ" (נלוה
לסי טוב עין מאחיו ר' אלעזר משה הלוי איש הורוויץ, קראקא תרצ"ה), עמ'
17. ולא נכון הוא, מפני שבהסכמות לספרו נועם מגדים, שנכתבו בשנות תקס"ו-
תקס"ז, כבר נזכר המחבר בברכת המתים (העירני על זה הרב גפתלי ברוינפלד,
ע"ה). ועיין עוד : יצחק רפאל, ספר החסידות, מהדורה שנייה, תל-אביב תשט"ו,
עמ' קצא.

12) שנת-הולדתו רשמתי לפי : יקותיאל יהודה גרינוואלד, לפני שתי מאות
שנה או תולדות הרב אלעזר קאליר, ניו-יורק תשי"ב, עמ' 9. ועיין גם :
Bernhard Wachstein, Die Grabschriften... in Eisenstadt, Wien 1922, S. 81.

רי אלעזר [רוקח] מקראקא (תכ"ה — תק"ב), ח"א : קה"י, קלבי,
קנו"י. ח"ב : עו"י.

רי אפרים אשכנזי (נפטר בשנת תקל"ב), ח"א : צט"י, ק"י.
רי אפרים הכהן (כהנא) מווילנא (שע"ו — תל"ח), ח"א : נב"י,
עג"י, צא"י, צב"י. ח"ב : ה"י, מו"י, קי"י, קג"י, קיא"י.

רי אפרים זלמן מרגליות (תשכ"א — תשפ"ח), ח"א : ד"י, ז"י, ח"י,
כו"י, מב"י, נה"י, עו"י, פא"י, פוי"פז"י, קלא"י, קלר"י, קנג"י. ח"ב :
ד"י, ה"י, לו"י, מא"י-מב"י, סא"י, עה"י, פה"י, פז"י-פח"י, פט"י, צי"י,
קטו"י, קכד"י, קכה"י.

רי אפרים זלמן שור (נפטר בשנת שצ"ד), ח"א : יט"י. ח"ב : מ"י.
רי אפרים כהנא, עיין : ר' אפרים הכהן (כהנא) מווילנא.
רי אפרים נפתלי הירש (נפטר בשנת שפ"ב), ח"א : צג"י. ח"ב : לט"י.
רי אפרים פישל מלאדמיר (נפטר אחרי תע"ה), ח"א : פ"י-י.
רי אפרים פישל מלבוב, עיין : ר' פישל מלבוב.
רי אריה יהודה ברי יעקב עמדין, ח"א : ק"י.

רי אריה יהודה ליב ברי מנחם מענדל קראכמאל, עיין : ר' יהודה
ליב בר' מנחם מענדל קראכמאל.

רי אריה יהודה ליב ברי שמואל צבי הירץ (סמוך לשנת ת' —
תע"ג בערך), ח"א : נג"י, נה"י, נז"י, נט"י-י, עו"י, קכט"י-קל"י.
ח"ב : מז"י, סא"י-סג"י, סד"י, עא"י, עכ"י-עה"י, פב"י, קנ"י, קנא"י-י.
רי אריה יהודה ליב הכהן מאמשטרדם, עיין : ר' משה יהודה בר'
קלונימוס הכהן.

רי אריה יהודה ליב חסיד מפרעמיסלא (נפטר בשנת תנ"ד-י),
ח"א : לד"י-לה"י. ח"ב : סא"י, קיד"י.

רי אריה יהודה ליב ממעזריטש (מעהרין) (נפטר בשנת תקט"ו),
ח"ב : קא"י, קיא"י.

רי אריה יהודה מלאדמיר, עיין : ר' אריה יהודה ליב חסיד
מפרעמיסלא.

רי אריה ליב בערנשטיין, עיין : ר' ליבוש בערנשטיין.
רי אריה ליב ברי אברהם אופנהיים, עיין : ר' ליב אופנהיים
מפריישטאט.

(13) עיין בקונטרס "תפארת בנים אבותם", שנודפס בריש ס' המכריע
לרבינו ישעי' מטראני הזקן, לובלין תרנ"ז (צילום, גיו"ורק תשכ"ב), סי' ל.

רי אריה ליב ברי אשר ממיץ (תנ"ה בערך — תקט"ה), ח"א : כב.¹
 רי אריה ליב ברי זכריה מענדל מבעלז (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א : עט.²

רי אריה ליב ברי זכריה מענדל קלויזנר מקראקא (רי ליב פישלש,
 רי ליב הגדול) (נפטר בשנת תל"א), ח"א : עח-פא³, קד³,
 קכח³, קמו³, קמח³, קנג³. ח"ב : בי-ג³, יא³, נח³, נט³, ע³,
 עא³, צד³, ק³, קב³, קט³, סי³, קכג³, קלד-קלה³, קמו³.
 רי אריה ליב ברי מרדכי הלוי (נפטר בשנת תקצ"ח), ח"א : קלה³.
 ח"ב : עט.²

רי אריה ליב ברי פתחיה אלטשולער (במחצית השניה של המאה
 החמישית לאלף הששי), ח"א : פז.¹
 רי אריה ליב ברי צבי הירש מלאקטש (במאה הששית לאלף הששי),
 ח"א : קנג³.

רי אריה ליב ברי שאול מאמשטרדם (במאה הששית לאלף הששי),
 ח"א : ק³, קלג³. ח"ב : עז.²

רי אריה ליב ברי שאול מפפד"א (תקכ"ה — תקע"ו), ח"א : קלד-י.²
 רי אריה ליב ברי שאול מקראקא (ת"ן בערך — תקט"ו), ח"א :
 כח³, לב³, לג³, לו-י³, מא³, צד³, סי-י³, קא³, קד³, קה³, סיב³,
 קכב³, קכג³, קכו³, קכז³, קכח-י³, קלא-קלה³, קלז-י³, קמה-י³,
 קמו³, קמו-י³, קמט³, קנ³. ח"ב : כח³, נו³, ער³, עו-עט³, פב³,
 פג³.

רי אריה ליב הכהן במהר"ש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב :
 סט.²

רי אריה ליב הכהן [העליר] (תק"ה — תקע"ג), ח"א : קכא³, קנג³.
 רי אריה ליב כהן ראפפורט מהייצפעלד, עיין : ר' אריה ליב כ"ץ
 ראפפורט.

רי אריה ליב כהן ראפפורט מלבוב (נפטר בשנת תקי"ט), ח"א :
 לא³, לב³, קלח³, קלט-י³.

רי אריה ליב כהנא ראפפורט מהייצפעלד, עיין : ר' אריה ליב כ"ץ
 ראפפורט.

רי אריה ליב כ"ץ (כהנא ; כהן) ראפפורט מהייצפעלד, ח"א : קב.³
 ח"ב : נח.³

רי אריה ליב מאמשטרדם, עיין : ר' אריה ליב בר' שאול מקראקא.
 רי אריה ליב מבוסק, עיין : ר' יהודה אריה ליב מבוסק.

רי אריה ליב מהנובר (תע"ה — תקמ"ט), ח"א : סיב², סיג², קיר²,
קלג². ח"ב : עז².

רי אריה ליב ממטרסדארף ברי יוסף שמואל מקראקא (ת"ן —
תצ"ז), ח"ב : קמ², קמד², קמה², קמט², קנ², קנא², קנב².
רי אריה ליב מסלוצק (ברי יהודה יודל מקאוולי) (נפטר בשנת
תפ"ב), ח"א : סט².

רי אריה ליב מסלוצק (ברי נתן נטע מטרניגראד) (נפטר בשנת
תפ"ט), ח"א : סט², עט², קב².

רי אריה ליב מרישא, עיין : ר' אריה ליב בר' שאול מקראקא.
רי אריה ליב סג"ל (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קמה².
רי אריה ליב פישלש, עיין : ר' אריה ליב בר' זכריה מענדל קלויזנר.
רי אריה ליב צונץ מפינוטשוב (נפטר בשנת תמ"ב), ח"א : קמו²,
קיו², קכב², קכו².

רי אריה ליב תאומים מקרעשוב, ח"א : פכ².
רי אריה ליב (ליבוש) הלוי איש הורוויץ מסטאניסלאב (תק"כ
בערך — תר"ד), ח"ב : ו², עז².

רי אריה ליבוש באלחובער מוסלב (תקס"ח בערך — תרמ"ח),
ח"ב : סט².

רי אריה ליבוש הכהן ראבינאוויץ משדה חדש (במאה הששית
לאלף הששי), ח"א : פכ².

רי אריה ליבוש הלוי נאטינוואהן מבערוואן (נפטר בשנת תרל"ג),
ח"א : קמו².

רי אריה ליבוש כהן ראפפורט מראדאמישלע (במדינת רוסיא)
(במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קלט².

רי אריה ליבוש צונץ מפלאצק (תקכ"ח בערך — תקצ"ג), ח"א :
קכה².

רי אשר ברי יחיאל (הרא"ש) (ה"א י' בערך — פ"ה), ח"א : ז²,
יא², יג², מח², מט², סו², עב², צט², קלד². ח"ב : ז², ט², יז²,
יח², יט², צט², קלב², קמד², קנ².

14) עיין : ישראל היילפרין, תקנות מדינת מעהרין, ירושלים תשי"ב
עמ' 124, הערה 1. ועיין עוד : פרידבערג, לוחות זכרון, עמ' 82, ור"צ הורוויץ
עיר העלישווא ורבניה, אוצר החיים, ספר שמיני, תרצ"ב, עמ' 152-153, שכותביו
שנפטר בשנת תמ"ד. ועיין להלן, הערה 29, 77.

רי אשר ברי יצחק מחענטשין (במאה החמישית לאלף הששי)
ח"א : קלו¹.

רי אשר ברי שמעון הכהן מפפד"מ (במאה הרביעית לאלף הששי)
ח"א : ט¹.

רי אשר זעליג מרגליות משעברשין (במאה הששית לאלף הששי),
ח"א : קלו¹.

רי אשר לעמל מאייבעשיץ, ח"א : יו¹, קיח². ח"ב : סמב³.
רי אשר מקראקא (זקנו של מהר"ם מלובלין) (נפטר בשנת רצ"א
בערך ¹⁶), ח"א : ב², ג¹. ח"ב : ז¹.

רי אשר עוזיל מחענטשין (נפטר בשנת תע"ו בערך), ח"ב : סט¹.

רי בונס הלוי (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף
הששי), ח"א : סר¹.

רי בונס מייזלש מקראקא (נפטר בשנת שפ"ד), ח"א : סו¹. ח"ב :
סמב³.

רי בירד (דרשן) מקלימינסוב (סמוך לשנת ת"ל — ת"ק), ח"א :
פו¹. ח"ב : נ¹.

רי בירד שפירא, עיין : ר' ברכיה בירד שפירא.
רי בנימין אהרן סלניק (רצ"ט בערך — סמוך לשנת ש"פ ¹⁶),
ח"א : יו¹, כא¹.

רי בנימין הכהן ראפפורט, ח"א : קא¹.

רי בנימין וואלף בוכנער (נפטר בשנת ת"ה), ח"ב : קיב¹.

15) על שנת־פטירתו, עיין : פ. ה. וועטשטיין, לתולדות גדולי ישראל,
בתוך : ספר היובל לכבוד נחום סאקאלאו, ווארשא תרס"ד, עמ' 278; שמעון
משה האנעס, תולדות הפוסקים, ווארשא תרע"א (צילום, גיו־יורק תש"ו), עמ'
366. ועיין עוד : יחיאל מתתיהו צונץ, עיר הצדק, לעמבערג 1874, עמ' 1,
ופריעדבערג, לוחות זכרון, דראהאביטש תרנ"ז, עמ' 7 (ובהוצאה שני, עמ' 2,
נדפס בטעות : „ערך שצ"ב").

רי חיים מיכל, אור החיים, עמ' 257, מס' 542, משער שהוא־הוא ר' אשר
בר' יוסף שחיבר פירוש על הקינות לתשעה באב (קראקא שמ"ה), ועל היוצרות
כמנהג אשכנז (שם, שמ"ט). ואין שום יסוד להשערה זו, מפני שר' אשר, זקנו
של מהר"פ מלובלין, כבר לא הי' בחיים בשנת רצ"ב, ואילו ר' אשר בר' יוסף
חי עוד בשנת שמ"ה, שאז חיבר והדפיס פירושו על סדר הקינות.

16) על שנות־חיו, עיין : יצחק לוין, תשובת מהרש"ל השני משנת של"ט
בדבר זכויות השוכר, בתוך : הדרום, חוברת כב, גיו־יורק, תשרי תשכ"ו
(תדפיס, עמ' 7, הערה 27).

רי בנימין וואלף ברי יעקב סג"ל עפשטיין מפרידבורק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סיו², קכג².

רי בנימין וואלף [לעוו] מקעליו (תקל"ג — תרי"א י'), ח"א : צט².
רי בנימין וואלף מזמיגראד, עיין : ר' בנימין זאב וואלף בר' שמואל דרשן מלובלין.

רי בנימין וואלף פאפרש כ"ץ (נפטר בשנת שפ"ו), ח"א : סא², פא¹⁻², פכ².

רי בנימין וואלף פיששוויץ, עיין : ר' זאב וואלף אויערבאך (פיששוויץ).

רי בנימין וואלף פרענקיל (נפטר בשנת תקי"ח), ח"א : קכד².

רי בנימין וואלף שפירא, עיין : ר' וואלף שפירא.

רי בנימין זאב (זקנו של ה"חכם צבי"), ח"א : עג².

רי בנימין זאב וואלף ברי שמואל דרשן מלובלין (ת"כ בערך — אחרי תע"ח), ח"א : לב², קט². ח"ב : כד², כה¹⁻².

רי בנימין זאב וואלף מפינטשוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : עד². ח"ב : כה².

רי בנימין זאב וואלף משינאווי (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קמה², קמו².

רי בנימין זאב כהן ראפפורט מפאפא (תקי"ד — תקצ"ז), ח"ב : נח².

רי בנימין זיב מזאלקווא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מט².

רי בנימין זאב סג"ל הורוויץ (רי וואלף סירקליש) מקראקא (שפ"ח בערך — תפ"ו בערך), ח"ב : כט².

רי בנימין כ"ץ מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קמב².

רי בנימין מירלש מברלין (נפטר בשנת תנ"א), ח"ב : עה².

רי בנימין נידרהאפפייס, ח"ב : קנ².

17) שנת־הולדתו רשמתי לפי : פנחס זעליג הכהן שווארץ, שם הגדולים מארץ הגר, חלק א, פאקש תרע"ד (דפוס־צילום, ניו־יורק תשי"ח), דף כח, ב. באנציקלופדיא יודאיקה, כרך 10, עמ' 1134, נרשם שנולד בשנת 1777, וכי כותב יקותיאל יהודה גרינמאלד, מצבת קודש, ניו־יורק תשי"ב, עמ' 120. ועיי עוד : ג. בן־מנחם, בקובץ ארשת ד, תשכ"ו, עמ' 418.

רי בנימין עלינבערג מבאקטשעוויץ (נפטר בשנת תרט"ז), ח"א
קנג'.

רי בער אופנהיים מאייבעשיץ (נפטר בשנת תר"ך), ח"א : קיח
קיט' ח"ב : נט'.

רי בער אופנהיים מפרידבורג, ח"ב : נח'.

רי בער אופנהייםער מפרעסבורג (תקס"ב — תר"י), ח"ב : נח'.

רי בער ברי פרץ, ח"ב : מא'.

רי בער מונק ממעזריטש, ח"ב : קטו'.

רי בער פאפרש, עיין : ר' ישכר בער פאפרש.

רי בעריש אשכנזי מלובלין (תקס"ב בערך — תרי"ב), ח"א : קא'.

רי בעריש בערינשטיין מהאג (תקס"ח — תרנ"ד), ח"א : קטו'.

רי בעריש ברי אריה ליב מהנובר (תק"ז — תקס"ג), ח"א : סיג'
קטו', קלג' ח"ב : עז'.

רי בעריש ברי העשיל, עיין : ר' יששכר בעריש בר' העשיל.

רי בעריש מיזלש (תק"ס בערך — תר"ל), ח"א : קנג', ח"ב : עא'.

רי בעריש עשקעלעס, עיין : ר' יששכר בעריש עשקעלעס.

רי בצלאל ברי חיים מווירמייזא, ח"ב : פר', קכו', קמ'.

רי בצלאל ברי שלמה, עיין ר' בצלאל דרשן מסלוצק.

רי בצלאל דרשן מסלוצק (נפטר בשנת תפ"ב), ח"א : ז', כ', כז',
נז', עא', פב'.

רי בצלאל הכהן (כ"ץ) מאוסטרא (נפטר בשנת תע"ז), ח"א : צ'.

רי בצלאל זאלקוויר ברי אריה ליב סג"ל (בסוף המאה החמישית
ותחילת המאה הששית לאלף הששי), ח"א : קמה'.

רי ברוך בענדיט סג"ל ממאהלוב (במחצית השנייה של המאה
הרביעית לאלף הששי), ח"ב : יח'.

רי ברוך ברי אברהם מקאסוב (נפטר בשנת תקמ"ב), ח"ב : וי'.

רי ברוך ברי אנשיל עוזרש (נפטר בשנת שס"ה), ח"ב : קלה'.

רי ברוך ברי משה מקאמניץ דליטא (במאה הששית לאלף הששי),
ח"ב : פר', קיד'.

רי ברוך ברי פנחס מווינא (במחצית הראשונה של המאה החמישית
לאלף הששי), ח"ב : קכו', קלח'.

ר' ברוך כהנא (כ"ץ) ראפפורט מפירדא (נפטר בשנת תק"ו),

ח"א : לב', לג', פט', קא', קב', קג', קכא'. ח"ב : נח'.

רי ברוך כ"ץ ראפפורט, עיין: ר' ברוך כהנא (כ"ץ) ראפפורט
מפיוורא.

רי ברוך פרענקיל מלייפניק, עיין: ר' ברוך תאומים פרענקיל
מלייפניק.

רי ברוך קרפלש מגלוגא רבתי (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"ב: ס'.

רי ברוך תאומים פרענקיל מלייפניק (נפטר בשנת תקפ"ח), ח"א:
כב¹, פכ¹, סיג¹⁻². ח"ב: לד¹, נט¹, קלג¹.

רי ברכיה בירך ברי אליקים געץ, עיין: ר' בירך (דרשן) מקלימינשוב.
רי ברכיה בירך שפירא מקראקא (שס"ט — תכ"ו), ח"א: יח¹,
כד¹, מו¹, פז¹. ח"ב: ח¹, כ¹, כא¹, מד¹⁻², נ¹, צח¹, קיז¹, קכא¹.
רי ברכיה שפירא, עיין: ר' ברכיה בירך שפירא מקראקא.

רי גבריא אל אייבעשיץ מדרעזדעו (תקי"ו — תר"ט), ח"א: סכד¹,
קכה¹.

רי גבריא אל ברודא מבית חלפן (במאה הששית לאלף הששי), ח"ב:
קלח¹.

רי גבריא אל [עשקעלעס] מקראקא (נפטר בשנת תע"ח), ח"א: כח¹,
לח¹⁻², נב¹, עה¹, קלא¹. ח"ב: סא¹, סז¹, סח¹⁻², קכח¹, קכט¹,
קל¹⁻², קמב¹ קמג¹, קמו¹⁻², קנא¹.

רי גד (חתנו של בעל הט"ז), ח"א: נט¹, עה¹.

רי גד ברי יואל, ח"א: ס¹, עו¹.

רי גדליה ברי מאיר מלובלין (נפטר בשנת שפ"א), ח"ב: ז¹.

רי גדליה משה מיאנאווי הסמוך לבריסק דליטא, ח"ב: נו¹.

רי גדליה קורדיבארו (שכ"ב — שפ"ה), ח"ב: קיח¹.

רי גדליה רש"ד [=רי שכנא כהן] (נפטר בשנת תפ"ט), ח"ב: כו¹⁻²,
כט¹.

רי געץ מפוזנו, עיין: ר' אליקים געץ מפוזנן בר' מאיר מטנהויזען.

רי גרשון אשכנזי (אולף) (נפטר בשנת תנ"ג), ח"א: נב¹, נו¹,

סב¹, סג¹, סה¹, סח¹, פג¹⁻², צז¹. ח"ב: ב¹⁻², ה¹, ח¹, מח¹⁻²,

נג¹, סח¹, צא¹⁻² קח¹, קט¹⁻², קי¹, קיא¹⁻², קיז¹, קכג¹⁻², קל¹, קמב¹.

רי גרשון ברי בו ציון מרגליות מסקאליט (במאה הששית לאלף
הששי), ח"ב: פה¹.

רי גרשון חיות מניקלשפורג (נפטר בשנת תקמ"ט), ח"ב: קז¹.

רי גרשון מפרנקפורט דאדר (נפטר בשנת תסכ"ז), ח"א : קמב.¹
 רי גרשון סג"ל פרענקיל מליסא, ח"א : קמד.²
 רי גרשון פאס, עיין : ר' גרשון אשכנזי.
 רי גרשון פוליץ (פאליץ) מניקלשפורג (נפטר בשנת תקל"ב), ח"ב :
 נח,³ קז,⁴ קלא.⁵

רי דוב בער [ברי אריה ליב] מזאמושטץ (נפטר בשנת תקל"ט),
 ח"א : לא,⁶ קלח,⁷ קלט.⁸

רי דוב בער ברי נתן נטע (נפטר בשנת תסכ"א), ח"א : קלט.⁹
 רי דוב בער הלוי הורוויץ מקאמניץ (במחצית השנייה של המאה
 החמישית לאלף הששי), ח"ב : כג.¹⁰

רי דוב בעריש הכהן מאפטא, ח"ב : פה.¹¹
 רי דוד¹², ח"א : ז.¹³

רי דוד אולף מפרנקפורט דמיין, ח"ב : קיא.¹⁴
 רי דוד אופנהיים (תכ"ד — תצ"ז), ח"א : לה,¹⁵ מו,¹⁶ פב,¹⁷ קכ,¹⁸
 קל.¹⁹ ח"ב : נח,²⁰ ס,²¹ סד,²² סח,²³ ער,²⁴ צב,²⁵ צד,²⁶ קג,²⁷ קו,²⁸ קז,²⁹
 קט,³⁰ קכב,³¹ קל,³² קלב-קלג.³³

רי דוד אלטשולער (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פז,³⁴
 קלט.³⁵

רי דוד אפטייקער, עיין : ר' דוד קאליהארי.
 רי דוד ברי איסרל, עיין : ר' דוד ברי ישראל איסרל.
 רי דוד ברי אריה ליב לידא (נפטר בשנת תנ"ה ?³⁶), ח"א : וו,³⁷
 ווו,³⁸ א, מא,³⁹ נג,⁴⁰ סח,⁴¹ עג,⁴² פט,⁴³ צה,⁴⁴ צז.⁴⁵ ח"ב : נט,⁴⁶ סד,⁴⁷
 ע,⁴⁸ פא,⁴⁹ קלו.⁵⁰

רי דוד ברי בנימין זאב מזאלקווא (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א : מט.⁵¹

רי דוד ברי יוסף מאדבורג, ח"א : ככה.⁵²
 רי דוד ברי יעקב משעברשין (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א :
 קלו.⁵³

(18) עיין עליו : עיר הצדק, עמ' 13-14. והשווה : יואל דעמביצער, מפתח
 עיר הצדק, עמ' 16-19.

(19) על שנת-פטירתו, עיין : שלמה באבער, אנשי שם, קראקא תרנ"ה,
 עמ' 56.

רי דוד ברי יעקב משערשאב דליטא (במאה הששית לאלף הששי),
ח"א : ס¹.

רי דוד ברי ישראל איסרל מווינא (שפ"ז — תע"ח), ח"ב : ק¹,
קג¹, קח¹, קט¹, קי¹.

רי דוד ברי מרדכי אשכנזי (נפטר בשנת ת"ה), ח"א : כט¹.

רי דוד ברי פתוזיה לידא, ח"ב : ע¹.

רי דוד ברי שמואל הלוי (סג"ל) (שט"ו בערך — תכ"ז), ח"א :

VI, יג¹, כז¹, מה¹, מח"עו¹. ח"ב : י¹, יג¹, נד¹ סא"סב¹, סג¹,

פא¹, צד¹, קמג¹.

רי דוד דייטש (נפטר בשנת תק"ץ), ח"ב : סא¹.

רי דוד הכהן בוכנער (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : ז¹.

רי דוד הכהן מפמארין (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קכא¹,

קכה¹.

רי דוד הלוי, עיין : ר' דוד בר' שמואל הלוי.

רי דוד הלוי מברודא, ח"ב : יא¹.

רי דוד טעביל ברי אפרים פישל מלאדמיר (במאה החמישית לאלף

הששי), ח"א : פ¹⁻².

רי דוד טעביל מבראד (נפטר בשנת תקנ"ב), ח"א : קלח¹.

רי דוד טעביל מבריסק דליטא (במאה החמישית לאלף הששי³⁰),

ח"א : פ¹.

רי דוד טעבלי האפרתי מהראדאק דוויטעפסק (תר"י — תרמ"ד),

ח"א : קא¹.

רי דוד טעבלי שיף (נפטר בשנת תקנ"ב), ח"א : צד¹⁻².

רי דוד יעב"ץ ברודא (תרי"ב — תרנ"ז), ח"א : סט¹.

רי דוד מוואדיסלאב ברי יצחק חריף מקראקא (במאה החמישית

לאלף הששי), ח"ב : ס¹.

רי דוד מורפורגו מקראקא (במחצית הראשונה של המאה החמישית

לאלף הששי), ח"א : כד¹.

רי דוד מזאמושטץ, ח"א : קמא¹, קמד¹.

רי דוד מילדולה (תס"ג בערך — תקנ"ג), ח"א : קלג¹⁻². ח"ב :

עו¹, עח¹, פג¹.

(20) עיין עליו : אריה ליב פיינשטיין, עיר תהלה, ווארשא תרמ"ה, עמ'

173-171.

רי דוד מירלש מווינא, עיין: ר' דוד ניימארק ממשפחת מירלש מווינא.

רי דוד מירלש (פרענקיל) (תס"ז — תקכ"ב י'), ח"א: קלא¹, קמ², קמב³. ח"ב: עו¹.

רי דוד מקראקא, ח"ב: מה¹.

רי דוד מקרומוויא, ח"ב: קלג¹.

רי דוד ניטו (תי"ד — תפ"ח), ח"א: צה², צו¹.

רי דוד ניימארק ממשפחת מירלש מווינא (נפטר בשנת תי"ז י'), ח"א: צא², צב¹.

רי דוד סג"ל, עיין: ר' דוד בר' שמואל הלוי.

רי דוד פרענקיל, עיין: ר' דוד מירלש (פרענקיל).

רי דוד קאליהארי (נפטר בשנת תט"ז), ח"א: כג².

רי דוד קאמיצער, ח"א: מב¹.

רי דוד קאצינעלנבוגן מקידו (נפטר בשנת תקט"ז בערך), ח"א: קכב¹.

החי דוד קויפמאנו (תרי"ב — תרנ"ט), ח"ב: צא¹⁻², קז², קח¹, קכו², קכז¹, קכח¹, קלד²-קלז¹, קמא¹.

רי [דוד] קמחי (ר"א תתק"כ בערך — תתקצ"ה), ח"ב: סכ², סכא¹.

רי דוד שמואל שמעלקא מקראקא (נפטר בשנת תקי"א), ח"א:

קי¹, קמב¹, קמד². ח"ב: כז², כח¹, ל², לא¹, לב², לג¹⁻², עג².

רי דוד שמואל שמעלקא מחמעלניק, עיין: ר' דוד שמואל שמעלקא מקראקא.

רי הירץ, עיין: ר' נפתלי הירץ אשכנזי מלכוב.

רי הירץ מגזע צבי, עיין: ר' נפתלי הירץ אשכנזי משידלוב.

רי הירצקי ברי בנימין וואלף בוכנער (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב: קיב¹.

רי הירצקי מלכוב (נפטר בשנת שמ"ב), ח"א: ט¹.

(21) עיין: לאנדסהוטה, תולדות אנשי השם ופעולתם בעדת ברלין, עמ' 36 ועמ' 60, הערה 1, והורוויץ, אוצר החיים, ספר ששי, עמ' 188.

(22) על שנת-פטירתו, עיין: Bernhard Wachstein, Die Inschriften des alten Judenfriedhofes in Wien, I, Wien und Leipzig 1912, Seite 352.

לאנדסהוטה, תולדות אנשי השם... עמ' 36, רושם בטעות: ת"י. וכן ישראל טוביה איינשטאט, דעת קדושים, סטברורג תרנ"ז-ח, עמ' 48, רושם בטעות: ת"כ.

רי הירצקי מפינטשוב, עיין : ר' שמואל צבי הירץ מפינטשוב בר' יואל סירקש.

רי הירש ברי בנימין, עיין : ר' נפתלי הירש בר' בנימין סירלש מברלין.

רי הירש ברי משה חריף, עיין : ר' צבי הירש מיאברוב.
רי הירש מלובלין, עיין : ר' נפתלי הירש בר' בנימין (זאב) וואלף מלובלין.

רי הירש פאס מקראקא, ח"ב : ב¹, צו¹.
רי הירש רי העשילס, עיין : ר' נפתלי הירש בר' בנימין (זאב) וואלף מלובלין.

רי הירש רי זכריה מענדלש מלובוב, עיין : ר' צבי הירש בר' זכריה מענדל קלויזנר.

רי הירש רי מענדלש, עיין : ר' צבי הירש בר' זכריה מענדל קלויזנר.
רי הירש שור (נפטר בשנת ש"מ"ז), ח"ב : ט¹.
רי הלל איש מבית לוי מינץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סא¹.

רי הלל ברי נפתלי הירץ מבריסק דליטא (שע"ה — ת"ן²³), ח"ב : נו¹.

רי הענדל (נפטר בשנת שע"א²⁴), ח"א : כב¹.
רי העשיל מלובלין, עיין : ר' העשיל מקראקא.
רי העשיל מקראקא (נפטר בשנת תכ"ד), ח"א : כד¹, נד¹, נו¹, נח¹, נט¹, ס¹, סב¹, סח¹, עח¹, פא¹⁻², פד¹, צא¹, צג¹, צד¹, צז¹, ק¹, קה¹, קכו¹⁻², קלא¹, קלה¹⁻², קמה¹, קמו¹, קמו¹⁻², קנג¹.
ח"ב : ג¹, יח¹, כג¹, לט¹⁻², פא¹, פד¹, פה¹⁻², צד¹, צה¹, צו¹⁻², צט¹⁻², ק¹, קג¹, קל¹, קלה¹, קלו¹, קמב¹, קמו¹⁻².

23) עיין : יחזקאל דוקקעס, אוה למושב, קראקא תרס"ג, עמ' 65 ועמ' א, ס"ה.

24) עיין עליו ונוסח מצבתו בספרו של זאכשטיין . . . Die Inschriften, ח"א, עמ' 38, מס' 64. מעגליין, שבנו ר' משה, בהקדמתו לספרו של אביו חכמת מנוח על הש"ס (נלוה גם לש"ס הוצ' ראם, ריש מס' ברכות), כותב, שאביו גפטר בשנת שע"ב. ועיין עוד עליו : יצחק לוין, על דבר תשובת מהר"ם מלובלין סימן קלה, בתוך : תלפיות, כרך ט, חוב' א"ב, גיויורק, כסלו תשכ"ה, עמ' 347, הערה 19.

רי העשיל צורף ברי יוסף מוילנא (שצ"ג — ת"ס²⁵), ח"ב : סכא²,
כח², סכט².

רי וואלף בער שיף (תסכ"ח — תר"ב), ח"ב : לו².
רי וואלף בערנשטיין (נפטר בשנת תקע"ד), ח"ב : ע².
רי וואלף מוילנא, עיין : ר' זאב וואלף ר' יצחק ר' בונמש (מיוזלש).
רי וואלף מסקאליט (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : ע².
רי וואלף סירקליש מקראקא, עיין : ר' בנימין זאב סג"ל הורוויץ.
רי וואלף עפשטיין, עיין : ר' בנימין וואלף בר' יעקב סג"ל עפשטיין
מפרידבורק.

רי וואלף פאפרש, עיין : ר' בנימין זואלף פאפרש כ"ץ.
רי וואלף פיורדא ברי ברוך כהנא ראפפורט, ח"ב : נח².
רי וואלף פישוויץ, עיין : ר' זאב וואלף אויערבאך (פישוויץ).
רי וואלף שפירא (ת' — תע"ה), ח"א : קיט², קכ². ח"ב : קלג².

רי זאב וואלף אויערבאך (פישוויץ) (נפטר בשנת תס"ו), ח"ב :
צה², קט², קי², קטו².

רי זאב וואלף ברי נתן פייטל מוילנא, ח"ב : קטו².
רי זאב וואלף הכהן (כ"ץ) בוכנער מבראדי (תק"י — תק"פ),
ח"א : ז², כ², קלה².

רי זכריה הנביא, עיין : ר' זכריה מענדל קלויזנר.
רי זכריה מענדל ברי אריה ליב (פישלס) מקראקא (נפטר לפני
שנת תס"ו), ח"א : סט², עט², פ², קכח², קמח². ח"ב : ע²,
קלד², קמו².

רי זכריה מענדל מבעלז, עיין : ר' זכריה מענדל בר' אריה ליב
(פישלס) מקראקא.

רי זכריה מענדל מהוראדנא (תס"ו — תק"ו), ח"א : פ².
רי זכריה מענדל פודהייץ מבוטשאטש (נפטר בשנת תקנ"ב), ח"א :
עח².

25) על שנת־פטירתו, עיין : צונץ, עיר הצדק, עמ' 181, ובהערות הוספות
ותיקונים, עמ' 63, סי' 82; דעמביצער, מפלת עיר הצדק, עמ' 27-28. ועיין עוד :
זאב רבינוביץ, מן הגניזה הסטוליגאית, ציון, שנה ה' (ת"ש), עמ' 126, ואברהם
יערי, רבני קראקא, תלפיות, כרך ט, חוב' א"ב (תשכ"ה), עמ' 309.

רי זכריה מענדל קלויזנר (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א :
עח-עט¹. ח"ב : ב¹, צה¹, קלה¹.

רי זכריה מענדל רש"ד מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"ב : כט¹, לז¹, לא¹.

רי זלמן העלמאן (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קמא¹.

רי זלמן מירלש, עיין : ר' משולם זלמן מירלש (ניימארק).

רי זלמן מרגליות, עיין : ר' אפרים זלמן מרגליות.

רי זלמן פישאהאף, עיין : ר' משולם זלמן פישאהאף.

רי זלמן רי יעקב (יאקב) וואהלש (נפטר בשנת תי"ג), ח"א : לט¹,
מ¹.

רי זלמן רופא, ח"א : קכ¹.

רי זלמן שור מבריסק דליטא, עיין : ר' אפרים זלמן שור.

רי זעליג מקראקא (נפטר בשנת תנ"ה), ח"א : קיז¹.

רי זעליג מרגליות מקאליש (נפטר בשנת תע"ד?), ח"א : פד¹.

רי זעליקמאן ריינבאך מפראנקפורט דמיין, ח"א : ח¹.

רי זעלקא, ח"ב : יא¹.

רי חגי חנוך סג"ל מפראג (נפטר בשנת תנ"א), ח"ב : קנז¹.

רי חיים אויערבאך (נפטר בשנת תכ"ו), ח"ב : צה¹.

רי חיים אופנהיים מדרעזניץ (תככ"ד — תקפ"ב), ח"ב : נט¹.

רי חיים אופנהיים מטאהרעו (תקצ"ג — תרנ"א), ח"ב : נט¹.

רי חיים אורגלר מקראקא (נפטר בשנת תמ"ט), ח"א : סא¹, סז¹.

רי חיים אשכנזי מקרעמניץ (נפטר בשנת ת"ט), ח"ב : פד¹, פה¹,
פז¹.

רי חיים באכנער (בוכנער) מקראקא (סמוך לשנת ש"ע — תמ"ד)

ח"א : לט¹, מא¹, מכ¹, נו¹, צו¹. ח"ב : ח¹, מח¹, צו¹, צח¹

צט¹, קז-קכ¹, קח¹, קי¹, קיב-קיג¹, קיז¹, קיח¹, קכא¹, קכד¹

קכה¹.

רי חיים בנבנשתי (שס"ג — תל"ג), ח"ב : פט¹, קיט¹.

רי חיים ברי בצלאל (ר"צ בערך — שמ"ח), ח"א : יא¹. ח"ב : קמ

רי חיים ברי טודרוס אשכנזי, ח"ב : כד¹.

רי חיים ברי יהודה ליב אשכנזי, ח"א : מ¹.

רי חיים ברי יהושע משידלוב, ח"ב : לב¹.

רי חיים ברי ליב הודלש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סו¹.

רי חיים ברי משה מגזע צבי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פא². ח"ב : נח¹,

רי חיים ברי סיני (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : סח¹.

רי חיים ברי שלמה מחעלמא, ח"א : קמד¹.

רי חיים ברי שמואל איש צבי, עיין : ר' חיים אשכנזי מקרעמניץ.

רי חיים הויכגילהרטער (תקכ"ט — תקס"ט), ח"א : פח¹, קז¹.

רי חיים הלברשטאם ברי מרדכי מקאמרנא, ח"ב : ו¹.

רי חיים הלברשטאם מצאנז (תקנ"ג — תרל"ו), ח"א : קא¹. ח"ב : עא¹.

רי חיים הלוי איש הורוויץ, ח"א : פה¹.

רי חיים וויטאל (ש"ג — ש"פ), ח"ב : קיח¹-קיט¹.

רי חיים חייקא הלוי הורוויץ (נפטר קרוב לשנת תל"ה), ח"א : צג¹. ח"ב : כג¹, לט¹.

רי חיים טעביל מענקיש, ח"א : קלט¹.

רי חיים יהודה סג"ל איטונגא, עיין : ר' יהודה ליב סג"ל (הלוי) איטונגא.

רי חיים יהודה קלוגער (תק"ע — תרי"ח), ח"ב : לב¹.

רי חיים יונה תאומים (נפטר בשנת תפ"ח), ח"א : פב¹. ח"ב : לב¹, לג¹.

רי חיים יוסף דוד אזולאי (חיד"א) (תפ"ד — תקס"ו), ח"א : ז¹,

עב¹, עז¹, פא¹, קב¹, קמד¹. ח"ב : נח¹, קכח¹, קמד¹.

רי חיים ישעיה'ס צורף, עיין : ר' חיים ר' ישעיה'ס צורף.

רי חיים כהן (כ"ץ) מפוזנא (נפטר בשנת שצ"ה), ח"א : יט¹. ח"ב : קלו¹, קלח¹.

רי חיים כהן ראפפורט (ת"ס — תקל"א), ח"א : כט¹, לא¹, לב¹,

לג¹, לו¹, סה¹, צו¹, ק¹, קא¹, קב¹, קג¹, קד¹, קה¹, קכו¹,

קכז¹, קלב¹, קלז¹-קמ¹, קמב¹, קמג¹, קמד¹, קמח¹, קנא¹.

ח"ב : כח¹.

רי חיים כ"ץ מפוזנא, עיין : ר' חיים כהן (כ"ץ) מפוזנא.

רי חיים מוירמייזא (במאה השלישית לאלף הששי), ח"ב : פר¹.

רי חיים מזאמושטץ, ח"א : קמא¹, קמד¹.

רי חיים מייזלש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : לר¹.

החי חיים מיכל מהאמבורג (תקנ"ב — תר"ו), ח"א : עו', סכה'.
ח"ב : סד'.

רי חיים מלובלין (נפטר בשנת תקכ"ט), ח"א : קו', קז'.
רי חיים מנחם מן מווינא, עיין : ר' מנחם מן מווינא.
רי חיים מקאלאמעא (נפטר בשנת תל"ג), ח"א : קט'. ח"ב : כד'.
רי חיים סג"ל ברי אברהם אבלי גומבינר (נפטר בשנת תנ"ט),
ח"א : סז', ע', עא'.

רי חיים פישוויץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קטז'.
רי חיים קראכמאל מקראקא (שפ"ו בערך — תט"ו בערך), ח"א :
קכט'. ח"ב : כט', סד', קנ', קנא'.
רי חיים ר' יואלש פעטליצער, ח"ב : ל'.
רי חיים ר' ישעיהו צורף, ח"א : לט', מ'. ח"ב : צח', קמה'.
רי חיים רייצעס ברי יצחק הלוי (תמ"ז — תפ"ח), ח"א : ל', לא',
קלה'. ח"ב : עט'.

רי חייקא מהרובשוב, עיין : ר' חיים חייקא הלוי מהרובשוב.
רי חנוך ברי אברהם, עיין : ר' חנוך מאיטונגין.
רי חנוך דרשו מפוזנא, עיין : ר' חנוך מאיטונגין.
רי חנוך העניך מזאלקווא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
קמה', קמז'.

רי חנוך מאיטונגין (נפטר בשנת תכ"ג), ח"א : נא', נו'.

רי טוביה הרופא (תי"ג — תפ"ט), ח"ב : מ', קמ'.
רי נודרוס אשכנזי (נפטר אחרי שנת ת"ז), ח"ב : כד'.
רי טעביל רופא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קג'.
רי טעבילי בריסקר, עיין : ר' דוד טעביל מבריסק דליטא.
רי טעבילי ברלינר מפיעטרכוב (נפטר בשנת תקצ"א), ח"ב : עח'-
עט'.

רי יאיר חיים בכרך (שצ"ח — תס"ב), ח"ב : קד'-, קלט'.
רי יהודה אברהם ישראל הענדלש (נפטר בשנת תכ"א), ח"א : מ'.
רי יהודה אהרן ברי אברהם בנימין קלוגר (תרכ"ט — תרס"ו)
ח"ב : לח'.

רי יהודה אהרן קלוגר מקאמירוב (נפטר בשנת תקנ"ט), ח"ב : לב'.
רי יהודה אייזנשטאט (א"ש) מביאלע, ח"א : ק', קא', קמה'.

רי יהודה איש שעברשין (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קלו¹.

רי יהודה אריה ליב ברי יוסף שמואל מקראקא, עיין : ר' אריה ליב ממטרסדארף.

רי יהודה אריה ליב ברי מנחם מענדל קראכמאל, עיין : ר' יהודה ליב בר' מנחם מענדל קראכמאל.

רי יהודה אריה ליב מאמשטרודס, עיין : ר' ליב קאליש.

רי יהודה אריה ליב מבוסק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : כז¹, עא¹, פג¹.

רי יהודה ברי יוסף לבית פרץ מוויניציאה (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קטז¹.

רי יהודה ברי ניסן (מהריר"ן) (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מא¹, פב¹, פד"פה¹. ח"ב : נו¹, קלו¹.

רבינו יהודה החסיד (נפטר בשנת ד"א תתקע"ו), ח"א : א¹. ח"ב : זי¹.

רי יהודה החסיד משעדליץ (שצ"ח — תס"א), ח"ב : קמט"י¹.

רי יהודה הכהן מליסא (נפטר בשנת תקנ"ו בערך), ח"ב : נו¹.

רי יהודה הלוי גומבינר (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : סז¹.

רי יהודה וואהל (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : קכח¹, קמח¹. ח"ב : מ¹.

רי יהודה זלקיל מזי"א אשכנזי (בסוף המאה הרביעית ותחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מו"מז¹, נא¹. ח"ב : כ¹, צח¹, קכא¹.

רי יהודה יודל במהר"ם ר"ה (ר"י) [=ברי משה ר' הירש ר' יאסקיס] מלובלין, עיין : ר' יהודה יודל מקאווילי.

רי יהודה יודל ברי יעקב קאפל מלבוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : כט"י¹. ח"ב : כז¹.

רי יהודה יודל מקאווילי (שפ"ט בערך — תנ"ו), ח"א : וי, כז¹, לד¹, סח¹, סט¹, ע¹, עז¹, פג¹, פד¹. ח"ב : קכא¹.

26) על ר' יהודה יודל מקאווילי שהוא הוא ר' יהודה יודל ברי משה ר' הירש ר' יאסקיס, עיין : ר' אהרן וואלדען, שם הגדולים החדש, מערכת גדולים, אות י, סי' מג, באבער, אנשי שם, עמ' 77, סי' קפח; דעת קדושים, עמ' 78; דוד מגיד, תולדות משפחת גינצבורג, פטרבורג תרנ"ט, עמ' 79, הערה 1 ועמ'

רי יהודה ליב אופנהיים (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קלג¹.

רי יהודה ליב ברי אליעזר סג"ל מלבוב, עיין : ר' יהודה ליב סג"ל (הלוי) איטונגא.

רי יהודה ליב ברי אפרים אשר אנשיל המבורגער שפיץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : צח².

רי יהודה ליב ברי אפרים הכהן מוילנא (תי"ח בערך — אחרי תס"ח), ח"א : עח³, צא⁴.

רי יהודה ליב ברי גבריאלי [עשקעלעס] מקראקא (נפטר בשנת תע"א), ח"ב : סט⁵, קל⁶.

רי יהודה ליב ברי חיים מקראקא (נפטר בשנת תי"ג), ח"ב : סח⁷.

רי יהודה ליב ברי טעבילי ברלינר, ח"ב : עט⁸.

רי יהודה ליב ברי יהושע מקראקא (נפטר בשנת תכ"ד), ח"א : קט⁹, ח"ב : כד¹⁰.

רי יהודה ליב (מהר"ל) ברי יוסף פוחאוויצר מפינסק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מט¹¹, צ¹², צב¹³. ח"ב : סכב¹⁴, קלח¹⁵.

רי יהודה ליב ברי יצחק אייזיק מפרעמיסלא, עיין : ר' יהודה ליב (ליבוש) שידלוב מקראקא.

רי יהודה ליב ברי מנחם מענדל קראכמאל (נפטר בשנת תמ"ד), ח"א : מז¹⁶. ח"ב : ק¹⁷, סג¹⁸, קו¹⁹, סי²⁰.

רי יהודה ליב ברי מרדכי קרעמרש, ח"א : לט²¹.

רי יהודה ליב ברי משה כהנא מלויצק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : ז²².

רי יהודה ליב ברי משה רי יעקב כ"ץ (נפטר בשנת ת"ה), ח"א : פג²³. ח"ב : צה²⁴, קי²⁵.

153; הלל נח מגיד-שטיינשניידער, עיר ווילנא, ווילנא תר"ס, עמ' 275; שלמה ברוך ניסענבוים, לקורות היהודים בלובלין, לובלין תר"ס, עמ' 130, 135, 174 (ולא נכון מה שכותב שם הרב ר' יוסף לעזיגשטיין, ז"ל, שהי' רב בלובלין בשנות תנ"א-תנ"ט); פנחס פעסיס, עיר דובנא ורבניה, קראקא תרס"ב, עמ' 18-19; ישראל היילפרין, פנקס ועד ארבע ארצות, ירושלים תש"ה, עמ' 143, 214, 496.

27) עיין עליו : פ. ה. העטשטיין, "לתולדות גדולי ישראל", עמ' 299 הערה 7. ועיין גם : חיים מיכל, אור החיים, עמ' 302, מס' 675.

- רי יהודה ליב ברי נתן נטע מאייבעשיץ, ח"א : קיז.
 רי יהודה ליב ברי צבי הירש ממעזריטש, ח"ב : קטז.
 רי יהודה ליב ברי צבי הירש קלמנקש, ח"ב : כז.
 רי יהודה ליב ברי שלמה מאמשטרדס (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א : צז.
 רי יהודה ליב הלוי ברי אליעזר מלבוב, עיין : ר' יהודה ליב סג"ל
 (הלוי) איטונגא.
 רי יהודה ליב כ"ץ משעברשין (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א : קלז.
 רי יהודה ליב מגזע צבי (נפטר בשנת תקפ"ח), ח"ב פה.
 רי יהודה ליב מהוציפלאץ ברי אלחנן בעל שם (בעל קבלה), ח"ב :
 קכז.
 רי יהודה ליב מווינא, ח"ב : קל.
 רי יהודה ליב מחענטשין ברי יואל סירקש, ח"א : נא.
 רי יהודה ליב מיזלש (מיזלש) מקראקא (במאה הרביעית לאלף
 הששי), ח"א : קכז. ח"ב : קמב.
 רי יהודה ליב (מהרי"ל) ממגנצא (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א : צ.
 רי יהודה ליב מקראקא, עיין : ר' יהודה ליב (ליבוש) שידלוב
 מקראקא.
 רי יהודה ליב מקראקא ברי שמריה שמעריל רש"ך (במאה החמישית
 לאלף הששי), ח"א : מג. קי. ח"ב : כט.
 רי יהודה ליב מקרעמזיר, עיין : ר' ליב קאליש.
 רי יהודה ליב מראטרדס (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
 צז.
 רי יהודה ליב מרגליות (נפטר בשנת תקע"א), ח"א : קלה. קלז.
 רי יהודה ליב סג"ל (הלוי) איטונגא מלבוב (נפטר בשנת ת"ס),
 ח"א : כח. לז. לא. לג. לו. קג. קה. קו. קיא. קטז.
 קכ. קכה-קכז. קלב. קלז. קלח. קמ. קמז. קנו. ח"ב :
 פ. קמא. קמד.
 רי יהודה ליב ספרא מתא דלבוב, ח"א : מה.
 רי יהודה ליב פרידבורג מפירודא (נפטר בשנת תקל"ט), ח"א :
 קיג. קטז.
 רי יהודה ליב קאלישער ספרא ודיינא בקראקא, ח"ב : כז. כז-כט.

- רי יהודה ליב (מהר"ל) רופא [מאור קטן] מווינא (נפטר בשנת שצ"ה), ח"א : ט', כא', לח"י.²
- רי יהודה ליב ר"י תעמירלש מלובלין (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : עכר.³
- רי יהודה ליב (ליבוש) שידלוב מקראקא (נפטר סביב לשנת תצ"א²⁸), ח"א : כט', קי', קלב'. ח"ב : כט'-לג', קטז.³
- רי יהודה ליב תאומיס מפפד"מ (נפטר בשנת תע"ז), ח"א : קיז'. ח"ב : קמח.³
- רי יהודה ליבא ברי חנוך (מהר"ל) מלאדמיר (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : מט'.³
- רי יהודה ליבא מהעלישווא²⁹, ח"ב : קיז', עכנ', קמא', קמג'.³
- רי יהודה ליבוש סג"ל איטונגא מטישוויץ (נפטר בשנת תקנ"ג), ח"א : קמו'.³
- רי יהודה ליבר ברי בנימין [קארנגאלד] מקראקא, עיין : ר' ליבר חריף מקראקא.
- רי יהודה ליזאי הזקן מפראג (נפטר בשנת ר'), ח"ב : פר'.³
- רי יהודה ליווא ברי בצלאל (מהר"ל) מפראג (רע"ב או רפ"ו — שס"ט), ח"א : יז', יא', יב', יד', יח', כא', מח', עט', קמו'.³
- ח"ב : יג', טו', יז', מא', סח', פד', פה', עכ', עכו', קמ'.³
- רי יהודה (מהר"י) מינץ (קס"ה בערך — רס"ח), ח"א : ב', ז', יא', טז', יז'. ח"ב : מח'.³
- רי יהודה מלבוב ספרא מתא דקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פ', פט'. ח"ב : כט', ל"לא'.³
- רי יהודה סירקליש, ח"ב : מא'.³
- רי יהודה צבי [ברי חיים קאבק] מלבוב, ח"א : קיד'.³

28) על שנת־פטירתו, עיין עוד : וועטשטיין, לתולדות גדולי ישראל וחכמיו בפולין, מחברת שני, עמ' 52; פריעדבערג, לוחות זכרון, עמ' 32; הורוויץ, כתבי הגאונים, עמ' 47.

29) דוד קויפמאן, בהערותיו לקורות היהודים בלובלין, עמ' 155, כותב : „תלמידו של ר' יעקב טעמערליש, הנקרא ר' יהודא ליבא אב"ד העלישווי, הוא הרב המפורסם בשם ר' ליב צינגין". וכן כותב ר' חייב ישכר גראס ב"סדר מגילת יוחסין", שנדפס בריש ספר מלא העומר לר' אריה ליב צונץ, פיעטרקוב [תרפ"ח] (צלום, גיויורק תשכ"ו), עמ' ד, סי' כג. ולא נכון מה שכותב המחבר כאן שהם שני אנשים שונים. ועיי' לעיל הערה 14, ולהלן הערה 77.

רי יהונתן אייבשיץ (בין ת"תנ"ו — תקכ"ד), ח"א : טו', לא'
 לו', פכ', קכ', קג', קיב', קיז-קכה', קכו-כז', קלב', קלח',
 קלט', קנ'. ח"ב : לה', נח-י', ער'.

רי יהונתן אייבשיץ מקראקא (נפטר בשנת תר"א), ח"א : סיח'.
 רי יהונתן ברי יוסף מראזינואי (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א : סט'. ח"ב : פט-י', קכא', קלא', קמ', קמט'.
 רי יהונתן געלדווערטה מקראקא, ח"א : סיח'.
 רבינו יהונתן [הכהן מלוניל] (במאה האחרונה לאלף החמישי),
 ח"א : סט'.

רי יהושע אפרים [באמבאד] מליזענסק, ח"א : קיד'.
 רי יהושע ברי יוסף (מהר"י חריף) מקראקא (נפטר בשנת ת"ח),
 ח"א : ח', כג', כו', כז', כח', כט', לב', לט', מבי-מד', מו',
 נד', ס', פא-י', פג', פו', קח', קיא'. ח"ב : א-לה', לח', מב',
 נא', נה', פא', פה', פח', צד-צה', צו', צח', קג', קיד', קטז',
 קכג'.

רי יהושע ברי מרדכי מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א : קט'. ח"ב : כג', כד'.
 רי יהושע ברי משה מקראקא, ח"ב : כח'.
 רי יהושע ברי שכנא כ"ץ, עיין : ר' יהושע רש"ך (כ"ץ) מקראקא.
 רי יהושע הכהן רש"ד, עיין : ר' יהושע רש"ך (כ"ץ) מקראקא.
 רי יהושע (יושיע) העשיל ברי יעקב מלובלין, עיין : ר' העשיל
 מקראקא.

רי יהושע העשל ברי צבי הירש מלבוב (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א : פה'. ח"ב : צה'.
 רי יהושע העשיל לבוב, עיין : ר' יהושע העשיל בר' צבי הירש
 מלבוב.

רי יהושע (יושיע) העשל לבוב משוואבד (תנ"ג — תקל"ב^ט),
 ח"א : ח', ט'.

רי יהושע העשל מבזחאב ישן (במחצית הראשונה של המאה הששית
 לאלף הששי), ח"א : פה'.
 רי יהושע העשל מווילנא (נפטר בשנת תק"ט), ח"א : קלא'. ח"ב :
 עה', עו'.

30) כן כותב ר"צ הורוויץ, אוצר החיים, שנה ששית, עמ' 189. ובספרו
 כתבי הגאונים, עמ' 134, כותב שנפטר בשנת תקל"א.

רי יהושע העשיל מטרלי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סט.¹

רי יהושע (מהר"י) חריף, עיין : ר' יהושע בר' יוסף מקראקא.

רי יהושע כ"ץ, עיין : ר' יהושע רש"ך (כ"ץ) מקראקא.

רי יהושע מוואלטש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כה.¹

רי יהושע משה אהרן הלוי הורוויץ (נפטר בשנת ת"ט), ח"ב : כג.¹

רי יהושע משידלוב (נפטר בשנת ת"ץ בערך), ח"א : קי.¹ ח"ב : לא-לב.¹

רי יהושע פייבל תאומים (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פא.¹, פב.¹, קמח.¹ ח"ב : קב.¹

רי יהושע פלק ברי אלכסנדר כהן (נפטר בשנת שע"ד), ח"א : כח.¹ ח"ב : א.¹

רי יוושע פלק [ברי יצחק אייזיק מליסא], ח"ב : קח.¹, קיד.¹, קטו.¹
רי יהושע רייצעס הלוי (תנ"ז — תפ"ח), ח"א : ל.¹, קלה.¹ ח"ב : עט.¹

רי יהושע רש"ך (כ"ץ) מקראקא (ת"י — תצ"ה), ח"א : מג.¹, קט.¹
ח"ב : כו.¹, כז.¹, כח.¹, ל.¹, סז.¹

רי יהושע שפירא מזאבלודאווי, ח"ב : פד.¹, קיד.¹
רי יואל, ח"א : מא.¹

רי יואל אשכנזי ממיץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קו.¹
רי יואל בעל שם (הראשון) מזאמושטץ (במחצית הראשונה של
המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : עט.¹

רי יואל בעל שם (השני) מזאמושטץ, עיין : ר' יואל [בר' אורין]
היילפרין.

רי יואל [ברי אורין] היילפרין מזאמושטץ (ת"ן בערך — קודם
תקט"ז¹), ח"א : עט.¹, קמ.¹ ח"ב : לו.¹

רי יואל ברי גד משעברשין (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : נט.¹, ס.¹, סג.¹, עה.¹, עז.¹, קלו.¹

רי יואל ברי יצחק, ח"א : צט.¹

רי יואל ברי יצחק אייזיק היילפרין מאוסטרא (נפטר בשנת תע"ד¹),
ח"א : לב.¹, פט-צא.¹

31) על זמן-חייו, עיין : יעקב דב מגדלבוים, חכמי זמושץ, בתוך : פנקס
זאמאשטש, בוענאס-איירעס תשי"ז, עמ' 263-264.

32) על שנת-פטירתו, עיין : מנחם מענדיל ביבער, מזכרת לגדולי אוסטראה,

רי יואל ברי משה גד (במחצית השנייה של המאה החמישית לאלף
הששי), ח"א: ס', סר', עה', עו'.

רי יואל ברי שמואל מבעלז, עיין: ר' יואל סירקיש.

רי יואל דעמביצער (תקפ"ט — תרל"ט), ח"ב: קכב', קמב'.

רי יואל לבית קאצינעלינבוגו מיאריטשוב (נפטר בשנת תק"ל
בערך), ח"א: קמ'.

רי יואל מקראקא, ח"א: ג', ה'.

רי יואל סירקיש (סירקש) (שכ"א בערך — ת'), ח"א: יג', כב',

כח', לט', מב', מו', נ', נא', נג', נו', קנא'. ח"ב: ט'.

י', יד', טו', טז', יז', יח', כ', לט', נא', סא', פו', פז',

צד', קכה', קלז'.

רי יואל פעטשוו, ח"א: קכ'.

[יוהאן כריסטאף] וואלף (1683 — 1739), ח"ב: קיג'.

רי יום טוב בומסלא ברי יונה מפראג, ח"א: נד'.

רי יום טוב ברי אברהם בן אשבילי (הריטב"א) (במאה הראשונה

לאלף הששי), ח"א: מו'. ח"ב: קלב', קלט'.

רי יום טוב ליפמן (ליפמאן) ברי עזריאל מווינא (במאה החמישית

לאלף הששי), ח"ב: קא', קט'.

רי יום טוב ליפמן סג"ל (מהר"ס) העלער (העליר) (של"ט —

ת"ר), ח"א: כד', כז', כז', לט', מד', נח', ס', עח',

פא'.

פכ', פג'. ח"ב: ב', טו', טז', יח', כא'.

כב', לט', מב', נד', נה', פו', צד', צה', צז', קלז'.

החי יום טוב ליפמן (ליפמאן) צונץ (תקנ"ד — תרמ"ו), ח"ב:

צב', קט'.

רי יוזפא מקראקא, ח"ב: מא'.

רי יוחנו ברי יצחק מהעלישוו (במאה החמישית לאלף הששי),

ח"א: צה', צו'.

רי יוחנו לוריא (במאה השלישית לאלף הששי), ח"א: ג'.

רי יונה ברי יחיאל מורפשיק (קראכמאל) מקראקא (נפטר בשנת

תכ"ט), ח"א: מ', נד'. ח"ב: מד', צח'.

רי יונה [ברי משה בנימין זאב] מטרלא (במאה החמישית לאלף

הששי), ח"א: פא'.

ברדיטשוב תרס"ז, עמ' 71; איינושטאט, דעת קדושים, עמ' 60; ראובן מרגליות,

הלולא דצדקיא, הוצ' שני, תל-אביב, חש"ד, עמ' 5.

רי יונה לנדסופר (לאנדסופר) (תל"ח — תע"ג), ח"א : ה', נד',
קכ'.

רי יונה נחום הכהן מסאחאטשוב (בסוף המאה הרביעית ותחילת
המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : נו'.

רי יונה קראכמאל, עיין : ר' יונה בר' יחיאל מורפשיק.

רי יונה רא"ח [=רי אברהם חיים] קראכמאלש, עיין : ר' יונה בר'
יחיאל מורפשיק.

רי יונה תאומים (שנ"ו ? — תכ"ט), ח"א : ז', כ', נו', ע', ענ'.
ח"ב : מז', מח"י, קכ'.

רי יונתן חלפן, עיין : ר' יהונתן געלדווערטה.

רי יונתן מלכהיס, עיין : ר' יהונתן אייבשיץ מקראקא.

רי יוסף אופנהיים מהעלישוי (נפטר בשנת תצ"ט), ח"ב : קלב"י.

רי יוסף איסקפא (שכ"ט — תכ"ב), ח"ב : קיד'.

רי יוסף אלמושנינו מבילוגראדי (נפטר בשנת תמ"ט), ח"א : מז'.
ח"ב : ה', י'.

רי יוסף (מהר"י) בן לב (סמוך לשנת ה"א ר"ס — ש"מ), ח"א :
מג', קי'. ח"ב : כט'.

רי יוסף בנימין זאב וואלף ברי אריה ליב, עיין : ר' בנימין זאב
וואלף משינאווי.

רי יוסף בערענד מהנובר (נפטר בשנת תר"י), ח"א : קטו'.

רי יוסף ברי אברהם קלמנקש מפראג (רצ"ז — שצ"ז), ח"א :
לט'.

רי יוסף ברי אברהם שפירא, עיין : ר' יוסף קאזי מלכוב.

רי יוסף ברי אליקים געץ מלכוב (נפטר בשנת תי"ב), ח"א : כו',
כז', כט', מג', מד', מה', נז', קא', קג', קלז'. ח"ב : סב'.

רי יוסף ברי גרשון (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קיד'.

רי יוסף ברי זכריה מווינא (נפטר בשנת תס"ו י'), ח"א : קטז',
קכז'.

רי יוסף ברי חיים מטרופוי (במאה הששית לאלף הששי), ח"א :
קכה'.

33) שנת-פטירתו רשמתי לפי ד'. מגיד, תולדות משפחת גינצבורג, עמ'
265. ועיין בקונטרס "תפארת בנים אבותם" (בריש ס' המכריע), סי' יג, שכותב
שנפטר בשנת תס"ה או תס"ח.

- רי יוסף ברי יהודה ליב הלוי איטונגא, ח"א : סכז¹, סמו².
 רי יוסף ברי יעקב מסעלץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
 סט¹, פד². ח"ב : נז¹.
 רי יוסף ברי יעקב רישור מפראג (נפטר בשנת תצ"א), ח"ב : קלה¹,
 קלו².
 רי יוסף ברי מנחם מענדל, ח"א : סט¹.
 רי יוסף ברי משה דרשן מפרעמיסלא (נפטר בשנת תס"ג), ח"א :
 נט¹⁻², סח². ח"ב : קא¹.
 רי יוסף ברי [משולם] פייבוש מקראקא (נפטר בשנת ת"ח), ח"א :
 ו, כג².
 רי יוסף ברי ראובן יהודה כ"ץ (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א : צח¹.
 רי יוסף ברי שמואל (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פא¹.
 ח"ב : נח¹.
 רי יוסף גילעהרטער מהרובשוב (נפטר בשנת תרכ"ד), ח"א : קז¹.
 רי יוסף גיקטילייא (ה"א ח' — אחרי ס"ה), ח"א : כז¹.
 רי יוסף דלאקרוט משעברשין (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א :
 כז¹, כח², קלו¹.
 רי יוסף הויכגילעהרטער (האכגילעהרטער) מזאמושטץ (ת"ס —
 תקס"ז), ח"א : פ¹, פא², פח¹, קד², קו¹, קז¹⁻².
 רי יוסף הכהן (ה"א רנ"ו — של"ה בערך), ח"א : יז¹.
 רי יוסף הלוי (סג"ל) איטינגא (איטונגא) (במחצית השנייה של
 המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : לה¹, פט¹, קטז¹⁻², קיו¹,
 קכ¹, קכד², קכו¹, סכו¹.
 רי יוסף הלוי לנדא, ח"א : קז¹.
 רי יוסף הלוי מגלוגא, עיין : ר' יוסף הלוי (סג"ל) איטינגא (איטונגא).
 רי יוסף העליון (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : ס¹.
 רי יוסף וויזיל מהלברשטאט, ח"א : קכד¹.
 רי יוסף ווייסע, ח"ב : נו¹⁻².
 רי יוסף זכריה מענדל מקראקא (נפטר בשנת תקצ"ה), ח"א : פ¹.
 רי יוסף זנוויל בקאובן מפראג, ח"ב : קלה¹.
 רי יוסף חריף, עיין : ר' יוסף הויכגילעהרטער.
 רי יוסף חריף הלוי מזבאראף, ח"א : כב¹, ס¹.
 רי יוסף יהודה ליב ברי ישראל איסר משערשאב, ח"א : פ¹.

- רי יוסף יוזיל מבינגא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : טז.
 רי יוסף יוזפא כ"ץ (נפטר בשנת שצ"ט), ח"ב : טז.
 רי יוסף יוזפא מלייפניק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סד.
 רי יוסף [יוסקא] ברי יהודה יודל מקאוולי (נפטר בשנת תס"ו),
 ח"א : סח, סט. ח"ב : קכא.
 רי יוסף יוסקי משידלוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
 סד.
 רי יוסף יעקב רישר מפפד"ח, ח"ב : קנא.
 רי יוסף יעסל ברי דוב בער מבריסק דליטא (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"ב : לד, קיד.
 רי יוסף כהן צדק (תקפ"ז — תרס"ד), ח"ב : מח.
 וי יוסף כ"ץ (הכהן) מקראקא (רע"א בערך — שנ"א), ח"א : ד-
 ח, ט, טז, טז-י, כ, כב, לז, מח-י, מט, קיח.
 רי יוסף מאיר ברי אברהם משה מהנובר (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"ב : קיז.
 רי יוסף מאמשרדס (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : צה,
 קכב.
 רי יוסף מביאלע (נפטר בשנת תקמ"ג), ח"ב : לב.
 רי יוסף מגלוגא, עיין : ר' יוסף הלוי (סג"ל) אימינגא (איטונגא).
 רי יוסף מווילנא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : א.
 רי יוסף מווילנא (נפטר בשנת תקל"ה), ח"ב : קנב.
 רי יוסף מייסלינג, ח"א : עט.
 רי יוסף מפילץ [ברי משה ניימינץ] (נפטר בשנת תק"ס), ח"א :
 קלה.
 רי יוסף מפינטשוב ברי יהודה ליב שידלוב, ח"א : קי. ח"ב : לא-י.
 רי יוסף סופר מלבוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : ל.
 רי יוסף קאזי מלבוב (נפטר בשנת שע"ב), ח"א : יט-י, כב, כט.
 רי יוסף קארו (ה"א רמ"ח — של"ה), ח"א : טז-י, י, יא, יב,
 ח"ב : קכ.
 רי יוסף שאול נאטאנזאהו (נאטינזאהו) מלבוב (תק"ע — תרל"ה)
 ח"א : לח, קמו, קמט, קנג, קנד-י, קנו. ח"ב : לז, עא.
 רי יוסף שווארץ (תקס"ה — תרכ"ה), ח"ב : קמט.
 רי יוסף שטיינהארט (ת"פ בערך — תקל"ו), ח"א : קלג.

רי יוסף שמואל ברי צבי הירש מקרעמניץ, עיין: ר' יוסף שמואל
מקראקא.

רי יוסף שמואל מקראקא (נפטר בשנת תס"ד), ח"א: לט', נד', סז',
ע', עא', עב"י, פח". ח"ב: ה', ח', צח', סכא', סכג', קלב',
קלז', קמ', קמד"קנב'.

רי יוסף תאומים (תפ"ז — תקנ"ב), ח"א: לא', סז', עג', קו', קמג'.
רי יושיע פלק ברי מאיר דרשן מפוזנו (במאה החמישית לאלף
הששי), ח"א: קלא'. ח"ב: עו'.

רי יחזקאל יהושע פייבל תאומים, עיין: ר' יהושע פייבל תאומים.
רי יחזקאל סג"ל לנדא (תע"ד — תקנ"ט), ח"א: עו', קלד', קלח'.
ח"ב: ע', קלג'.

רי יחזקאל סג"ל מקראטאשיו (נפטר בשנת תנ"ט), ח"ב: צו'.
רי יחזקאל קאצינאלינפויגו (קאצינעלנבויגו) (תכ"ח או תכ"ט —
תס"ט), ח"א: צג', קג', סכא'.

רי יחיאל אויערבאך (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב: סנא',
קנב'.

רי יחיאל [ברי אברום] לוריא (במאה השלישית לאלף הששי), ח"ב:
קכז'.

רי יחיאל [ברי אהרן] לוריא (נפטר בשנת ר"ל בערך"), ח"א: ג'.
רי יחיאל ברי מרדכי מבראד (נפטר בשנת ת"ק"), ח"ב: סט'.
רי יחיאל ברי שלמה לוריא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב:
לט'.

רי יחיאל היילפרין (ת"כ בערך — תס"ז בערך), ח"א: לד'.
רי יחיאל הלל ברי דוד אלטשילער מיאברוב (במאה הששית לאלף
הששי), ח"א: לג'.

רי יחיאל מיכל אופנהיים (נפטר בשנת תס"י), ח"ב: נח'.
רי יחיאל מיכל ברי מרדכי, עיין: ר' יחיאל בר' מרדכי מבראד.

34) עיין עליו: אריה יהודא ליב ליפשיץ, אבות עטרה לבנים, חארשא
תרס"ז, עמ' עו.

35) נוסח מצבתו מובא בספרו של מ. פיננער, רשימת כ"י והעתקות
וספרים נדפסים, עם העתקות מצבות קברות הרבנים ואנשי השם בערים שונות,
ברלין 1861, עמ' 198. ר"צ הורוויץ, כתבי הגאונים, עמ' 38, כותב שהי' אב"ד
בעיר בילקאמין. על המצבה כתוב רק: "הקצין האלוף יחיאל מיכל בן הרבני
הנגיד המפורסם מו' מרדכי מק"ק בראד", ולא משמע ששימש פעם ברבנות.
ועיין להלן, הערה 64.

- רי יחיאל מיכל ברי שלמה מקראקא, ח"ב : כח-י.¹
- רי יחיאל מיכל (חסיד) מברלין (נפטר בשנת תפ"ח), ח"א : עה,¹ פט,¹ קיב.¹ ח"ב : קא.¹
- רי יחיאל מיכל טיימער (טיימור) מקראקא (רי מיכל רי יוזפס) (נפטר בשנת תכ"א), ח"א : לט.¹ ח"ב : ה,¹ מג-י,¹ קגב.¹
- רי יחיאל מיכל מגלוגא (נפטר בשנת ת"ץ), ח"א : סכ,¹ סכנ.¹
- רי יחיאל מיכל מפרעמיסלא (נפטר בשנת תקל"א), ח"א : קלח,¹ קנא.¹ ח"ב : לג.¹
- רי יחיאל מיכל סג"ל מקאליש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : נח.¹
- רי יחיאל מיכל קאליהארי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : כד-י.¹
- רי יחיאל מיכל שפירא, עיין : ר' מיכל שפירא.
- רי יחיאל מתתיהו צינוץ [צונץ], ח"א : יט.¹
- רי יעקב אברהם ברי יצחק (מהר"י) זאלקוויר (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פט.¹
- רי יעקב אברהם ברי רפאל מקראקא (ת"ח — ת"ס), ח"ב : ס,¹ קמב.¹
- רי יעקב אורי שרגא פייבל מזלאטווי (תפ"ה בערך — תק"מ בערך), ח"א : קא.²
- רי יעקב איילונבערג (איילינבערג) מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קלב.¹ ח"ב : צו,¹ קלא.¹
- רי יעקב אשכנזי, עיין : ר' יעקב טעמירלש (תעמירלש) מווינא.
- רי יעקב בהרב, עיין : ר' אברהם יעקב מטישוויץ.
- רי יעקב בוכנער מקראקא, ח"ב : קיב,¹ קיג.¹
- רי יעקב ברי אליעזר איש ווירמייזא, עיין : ר' יעקב טעמירלש (תעמירלש) מווינא.
- רי יעקב ברי אפרים נפתלי הירש, עיין : ר' יעקב מלובלין.
- רי יעקב ברי אפרים פישל מלאדמיר (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פ-י.¹
- רי יעקב ברי בנימין זאב, עיין : ר' יעקב ז"ס.
- רי יעקב ברי יהודה ליב מוואדיסלאב (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קיז,¹ קכה.¹

רי יעקב ברי יהודה ליב מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"ב: סז.¹

רי יעקב ברי יוזיפא (יוזפא) שורזינ"ה איש קאשטילאץ (במאה
הרביעית לאלף הששי), ח"א: ד¹.

רי יעקב ברי יצחק מפוונז (נפטר בשנת ת"ץ בערך), ח"א: ע¹.
ח"ב: סכב.¹

רי יעקב ברי מרדכי מפראג (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב:
סכב.¹

רי יעקב ברי משה הלוי מוליו (מהרי"ל) (ח"א סכ"ה — קפ"ז),
ח"ב: כ¹.

רי יעקב ברי"מ ר"א ר"י [=רי משה רי אייזיק רי יעקלעש ?]
מקראקא, ח"ב: צז.¹

רי יעקב ברי שמואל מצויזמיר (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"ב: עב.¹

רי יעקב דוד ברי יצחק, עיין: ר' יעקב מצויזמיר.
רי יעקב דוד מירלש, עיין: ר' דוד ניימארק ממשפחת מירלש
מווינא.

רי יעקב הלוי מוואלברוס (נפטר בשנת תקע"ט), ח"א: כב¹, ס¹.
רי יעקב (מהרי"י) ווייל (סוף המאה השניה ותחילת המאה השלישית
לאלף הששי), ח"א: ג¹, ה¹, ו¹.

רי יעקב ז"ק (שפ"ב בערך — תנ"ה בערך), ח"א: צא¹, צג¹. ח"ב:
נג¹, נד¹.

רי יעקב חיים מלובלין, עיין: ר' חיים מלובלין.
רי יעקב טויבעש (נפטר בשנת תר"ן), ח"א: קגב¹.
רי יעקב טעמירלש (טעמירלש, תעמירלש) מווינא (נפטר בשנת
תכ"ו¹), ח"א: נב¹, צז¹. ח"ב: ה¹, ו¹, ח¹, צח¹ קא¹, קט¹,
קטו¹, קטז¹-קיח¹, קכג¹, קכו¹, קלט¹, קמג¹.

36) שנת-פטירתו רשמתי לפי נוסח מצבתו שמובא בספרו של וואכשטיין,
Die Inschriften . . . , ח"א, עמ' 462, מס' 611. ואינו מדויק מה שכותב המחבר
בחלק ב', דף קכד ע"א, ואחריו ניסענבוים, לקורות היהודים בלובלין, עמ'
43, ושמואל זיינחיל כהנא, ענף עץ אבות, קראקא תרס"ג, עמ' 58, סי' 242,
שנפטר בשנת תכ"ז. ועיין עוד מרגליות, הלולא דצדקיא, עמ' 19, שכותב שנפטר
בשנת תל"ח (1).

רי יעקב יוקל סג"ל (הלוי) הורוויץ (ת"מ — תקט"ו), ח"א : סלב², קמב³.

רי יעקב יושיע (יהושע) מקראקא (תמ"א — תקט"ז), ח"א : עו¹, פט², קח-קטו³, סכו⁴. ח"ב : ד¹, יט², כג³, כד⁴.

רי יעקב יעקל ברי בנימין אהרן סלניק (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : כא¹⁻². ח"ב : יא¹, טו².

רי יעקב יצחק הלוי, עיין : ר' יצחק מפרעשבורג.

רי יעקב יצחק מזאמושטץ (ת"ס — תקל"א"), ח"א : קד-קז¹, קלח².

רי יעקב ישראל המכונה בשם יעב"ץ, עיין : ר' יעקב עמרן.

רי יעקב כהן (מהרי"ד) [פאפרש] (ת"ל — ת"ק), ח"א : קיב¹.

רי יעקב כהנא מווילנא (נפטר בשנת תקפ"ו), ח"א : קלג¹. ח"ב : עז².

רי יעקב כהנא שפירא מטוטשין (ת"א בערך — תנ"ט), ח"א : סט¹. ח"ב : כה².

רי יעקב מאיר (מהרי"ס) פדוואה (נפטר בשנת תרט"ו), ח"א : קנה¹. רי יעקב מווירמייזא אשכנזי (נפטר בשנת שכ"ג), ח"ב : פד¹.

רי יעקב מלובלין (נפטר בשנת ת"ד"), ח"א : צא¹, צג², קמו³. ח"ב : יח¹, כג², למ³⁻², נו¹, סד¹, פ².

רי יעקב מלויצקא (בסוף המאה החמישית ותחילת המאה הששית לאלף הששי), ח"ב : לב¹.

רי יעקב מליסא (נפטר בשנת תקצ"ב), ח"א : צא¹, ק², קכא³.

רי יעקב מצויזמיר (נפטר קודם שנת ת"ד), ח"ב : צי¹.

רי יעקב מרגליות מוירנבורג (נפטר קודם שנת רנ"ב"), ח"א : טז¹.

רי יעקב מרדכי הכהן (כ"ץ), עיין : ר' מרדכי בר' נפתלי הכהן.

רי יעקב מרדכי קראשניק (נפטר אחרי שנת ת"ו), ח"ב : כא¹, צז².

(37) עיין : ערים ואמהות בישראל, בעריכת י. ל. הכהן מימון, כרך ששי : ברודי, ירושלים תשס"ו, עמ' 59.

(38) עיין : לקורות היהודים בלובלין, עמ' 38, 133; ענף עץ אבות, עמ' 17, סי' 57; עיר וילנא, עמ' 16; פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 67, הערה 3 יצחק לוין, שלש תשובות של הגאון ר' השיל זצ"ל, בתוך : הדרום, גיריורק ניסן תשכ"ה (תדפיס, עמ' 5).

(39) עיין : מ. ווייץ, עטרת פז, עמ' 82.

רי יעקב משה ברי שאול מאמשטרדם (תק"ח — תקע"ה⁴⁰), ח"א :
קטו¹, קלג². ח"ב : עז¹, פג².

רי יעקב משה העליון אשכנזי (שפ"ה בערך — ת"ס בערך), ח"ב :
נט¹.

רי יעקב משה מנחם מענדל מטורקא (במאה הששית לאלף הששי),
ח"ב : לג¹, לד¹.

רי יעקב משולם אורנשטיין (תקל"ה — תקצ"ט), ח"א : כט¹, קמה²,
קמט², קנ², קנב². ח"ב : עט¹, פ¹.

רי יעקב נפתלי הירץ בערנשטיין, עיין : ר' נפתלי הירץ בערנשטיין.
רי יעקב סג"ל הורוויץ משעברשין (נפטר בשנת שפ"ב), ח"א : כז¹.
רי יעקב סג"ל מלובזעוץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
כד¹, צח².

רי יעקב עמדו (יעב"ץ) (תנ"ח — תקל"ו), ח"א : א, ע¹, צא¹,
צג¹, צז¹, צט¹, ס¹, סיב², סכב¹-סכג¹, קלב², קלג², קלד². ח"ב :
נג¹, נד¹, עז¹.

רי יעקב פולאק (פאלאק ; מהרי"ף) (נפטר סביב לשנת ר"ץ), ח"א :
ביג¹, לז¹. ח"ב : ז¹.

רי יעקב פינס מסלוצק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : נ¹.
רי יעקב קאליהארי (נפטר בשנת שע"ד), ח"א : כג¹.
רי יעקב קאפל אשכנזי, ח"ב : פה¹, פז¹-פח¹, פט¹.
רי יעקב קאפל ברי שמואל, עיין : ר' יעקב קאפלמאן ברי שמואל
בונם איש בריסק דקווא.

רי יעקב קאפל הכהן מלובוב (נפטר בשנת ש"ץ), ח"א : וו, כז¹, מז¹.
רי יעקב קאפל הכהן (כ"ץ) מפוזנא (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"ב : ד¹-ז¹.

רי יעקב קאפל סג"ל, עיין : ר' קאפל סג"ל מווינא.
רי יעקב קאפלמאן ברי שמואל בונם איש בריסק דקווא (שט"ו —
שנ"ח⁴¹), ח"ב : פז¹-פט¹.

40) שנות-חיי רשמתי לפי : כתבי הגאונים, עמ' 76-78. לדעת המחבר,
בחלק ב', דף עז ע"ב, נולד בשנת תק"ד.

41) על שנת-הולדתו, עיין מה שכותב בהקדמתו לספרו אהל יעקב
[פרייבורג], דמ"ש, וז"ל : "נגמר חבורי זה ערב פסח שמ"ג בהיותי בן כ"ח
שנה : ב"ה". ואינו מדויק מה שכותב נכדו ר' יהונתן ברי יוסף מראזינאי
בהקדמתו לספרו ישועה בישראל, פפר"מ ת"פ, ש"חיבר ספרו אהל יעקב...

רי יעקב קאצינאלינובויגו מאיטונגיו (נפטר בשנת תקנ"ו), ח"ב : ט.¹
 רי יעקב קלונימוס, ח"א : קנו.¹

רי יעקב רישר מפראג (נפטר בשנת תצ"ג), ח"א : יא.¹, סז.¹, קיב.¹.
 ח"ב : כה.², קלב.¹.

רי יעקב שור¹ לזבריסק דליטא (נפטר בשנת תט"ו בערך), ח"ב : ט.¹.
 רי יעקב שמחה מאפטא (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קמו.¹.
 רי יעקב ששפורט[ש] (ש"ע — תנ"ח), ח"א : נו.¹, עג.¹, צה.¹. ח"ב : קלה.¹.

רבינו יעקב תס (ד"א תת"ס בערך — תתקל"א), ח"א : א.¹, צה.¹,
 צז.¹. ח"ב : יד.¹.

רי יעקב תעמירלש ברי מאיר מטנהויזען (נפטר בשנת ש"פ בערך¹),
 ח"ב : קח.¹, קכד.¹, קכה.¹.

רי יעקב תעמירלש מווינא, עיין : ר' יעקב טעמירלש מווינא.
 רי יצחק (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
 צט.¹.

רי יצחק אבוהב מאמשטרדם (שס"ה — תנ"ג), ח"א : עג.¹, צה.¹,
 צז.¹. ח"ב : קיז.¹.

רי יצחק אברהם הכהן מפינטשוב (נפטר בשנת תקס"ט), ח"ב :
 קמו.¹.

רי יצחק אהרן ברי יוסף ישראל (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"ב : קל.¹.

רי יצחק אהרן ברי מרדכי זאב סג"ל (הלוי) איטינגא (איטונגא)
 (תקפ"ז — תרנ"א), ח"א : v, כז.¹, קמו.¹⁻², קמט.¹⁻², קנד.¹,
 קנו.¹⁻². ח"ב : פ.¹.

רי יצחק אהרן ברי נפתלי הירץ הלוי (סג"ל) איטונגא (במאה
 הששית לאלף הששי), ח"א : קמו.¹. ח"ב : פ.¹.

רי יצחק אהרן ווירמייזא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב :
 קט.¹.

בהיותו בן כ"ח שנים בשנת שמ"ה. — את שנת פטירתו רשמתי לפי אנציקלון
 פדיא יודאיקה, כרך 8, עמ' 840. ועיין : הרב ר' יוסף לעזינשטיין, דור ודור
 ודורשיו, עמ' 63, שכותב שנפטר בשנת שע"ג; ודוד הלחמי, חכמי ישראל,
 תל-אביב תשי"ח, עמ' מט, כותב שנפטר בשנת ש"ע; ואברהם לערי, מחקרי
 ספר, ירושלים, מוסד הרב קוק, תשי"ח, עמ' 93, כותב שנפטר בשנת שצ"ח.
 (42) עיין : פינחס זליג גליקסמן, רבינו אליקים געץ, לודו תרצ"ו, עמ' 16.

ר' יצחק אהרן קאליהארי (נפטר בשנת תסצ"ד), ח"א : כד.¹
 ר' יצחק אופנהיים מפרעסבורג (כמאה הששית לאלף הששי), ח"ב : נח.²

ר' יצחק אופנהיים מווינא (נפטר בשנת ת"ק), ח"ב : קנב.¹
 ר' יצחק אייזיק ברי יהושע משידלוב (במחצת השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : לא-לב.¹
 ר' יצחק אייזיק ברי שמעון דעקינגין (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מא,¹ נב,² צו.³
 ר' יצחק אייזיק הלוי ברי יהודה אריה ליב מלובלין (נפטר בשנת תצ"ה), ח"א : סג.¹
 ר' יצחק אייזיק וואהל מפרעמישלא (כמאה הששית לאלף הששי), ח"א : קנא.¹

ר' יצחק אייזיק מהורדנא (נפטר בשנת ת"ג), ח"ב : יא.¹
 ר' יצחק אייזיק מטארני (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קי.¹ ח"ב : ל-ל.²
 ר' יצחק אייזיק מפרעמיסלא (במחצית השניה של המאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : קי.¹ ח"ב : כט.¹
 ר' יצחק אייזיק מרגליות, עיין : ר' אייזיק מרגליות.
 ר' יצחק אייזיק סג"ל מלבוב (כמאה הששית לאלף הששי), ח"א : מא,¹ מב.²

ר' יצחק אייזיק שור מבוקארעשט, ח"א : קנב.¹
 ר' יצחק איילינבערג (דרשן) (ש"מ בערך — תי"ז), ח"א : לט.¹
 ח"ב : כו,¹ כז,² צו.³
 ר' יצחק אלפסי (ד"א תשע"ג — תתס"ג), ח"א : צד.¹ ח"ב : קו.¹
 ר' יצחק אשכנזי מלבוב (נפטר בשנת תסס"ז), ח"א : כט.¹
 ר' יצחק בס מקראקא, ח"ב : ה.¹
 רבינו יצחק בעל התוספות (במחצית הראשונה של המאה העשירית לאלף החמישי), ח"ב : יח,¹ יט.²

ר' יצחק ברי אברהם אבלי כ"ץ, ח"א : מג.¹
 ר' יצחק ברי אברהם מוילנא, עיין : ר' יצחק בר' אברהם מפוזנן.
 ר' יצחק ברי אברהם מלויצק, עיין : ר' יצחק בר' אברהם מפוזנן.
 ר' יצחק ברי אברהם מפוזנן (ש"פ — תמ"ה י'), ח"א : א, נג,¹

43) על שנות-חיו, עיין : ג. מ. גלבר, תולדות יהודי לוצק, בתוך : ספר לוצק, תל-אביב תשכ"א, עמ' 34. ולא נכון מה שרושמים שנת-פטירתו : אלחנן

סר^י, סה^י, עי-עא^י, סט^י. ח"ב : ה^י, כג^י, כד^י, כה^י, צו^י, סה^י,
קיו^י, סכב^י, קלו^י, קלז^י, קמז^י.

רי יצחק ברי אהרן (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : פח^י.
רי יצחק ברי בצלאל (בצלאלש) מלאדמיר (נפטר בשנת של"ו),
ח"א : ז^י, ט^י, מח-מט^י.

רי יצחק ברי דניאל כ"ץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
כט^י.

רי יצחק ברי זאב וואלף מקראקא, עיין : ר' יצחק חריף מקראקא.
רי יצחק ברי חנוך ספרא מקראקא (במחצית הראשונה של המאה
החמישית לאלף הששי), ח"ב : מא^י, מה^י.

רי יצחק ברי יהודה ליב ר"י תעמירלש מלובלין (במאה החמישית
לאלף הששי), ח"ב : סכד^י.

רי יצחק ברי יששכר בומסלא (נפטר בשנת תע"ג), ח"ב : קלד^י.
רי יצחק ברי מאיר א"ש [=אייזנשטאט], ח"א : ק^י, קלג^י, קלח^י.
רי יצחק ברי מרדכי איש פולניא (במאה הרביעית לאלף הששי),
ח"ב : ח^י, קיט^י.

רי יצחק ברי משה קראשניק מקראקא (נפטר בשנת שנ"ג), ח"א :
ד^י.

רי יצחק ברי נפתלי הירץ מזאלקווא (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"א : קמה^י.

רי יצחק ברי שלום מגומבין (במחצית הראשונה של המאה
החמישית לאלף הששי), ח"ב : קלז^י, קלח^י.

רי יצחק ברי שלמה מזאמושטץ (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"א : צח^י.

רי יצחק ברי שמואל הלוי (ש"מ בערך — לפני ת"ו), ח"א : כה^י,
מו^י, מט^י, נ"נא^י, נב^י, נג^י.

רי יצחק בר ששת (הריב"ש) (ה"א פ"ו — קס"ח), ח"א : כה^י.
ח"ב : ט^י, קה^י.

רי יצחק גריטל מקרעמזיר (נפטר בשנת תי"ט?), ח"ב : קמא^י.

סורוצקין, רבני לוצק, שם, עמ' 296 — תמ"ז; יואל דעמביצער, מפת עיר
הצדק, עמ' 24, הערה 8 — תמ"ב; וגליקסמן, רבינו אליקים געץ, עמ' 22 —
תמ"ט. ועיין עוד : שמואל יוסף פין, קריה נאמנה, הוצ' שני, חילגא תרע"ה,
עמ' 132; דעת קדושים, עמ' 43; ענף עץ אבות, עמ' 54, סי' 219; כתבי הגאונים,
עמ' 50; עטרת פז, עמ' 52-53.

רי יצחק (ר"י) דלאט"ש (במאה השניה לאלף הששי), ח"ב : ח"א.
 רי יצחק דרשו מקראקא, עיין : ר' יצחק איילינבערג.
 רי יצחק הגדול מפוזנא, עיין : ר' יצחק בר' אברהם מפוזנא.
 רי יצחק הויכגילעהרטער (האכגילעהרטער), מזאמושטץ (תקל"א —
 תקפ"ה), ח"א : פח"א, קה"א, קז"א, קח"א.
 רי יצחק הירש לעמליר מקראקא (נפטר בשנת תקפ"ד), ח"א : כב"א.
 רי יצחק הכהן דרשו מקראקא (נפטר בשנת תל"א), ח"א : עט"א.
 רי יצחק הכהן מסטאבניץ (תק"ג — תקל"ד), ח"ב : פה"א.
 רי יצחק הברשטאם מקראקא (תק"ע — תר"מ), ח"ב : ו"א.
 רי יצחק הלוי (סג"ל) (נפטר בשנת תקנ"ט), ח"א : לא"א, לב"א, קז"א,
 קלח"א, קלז"א. ח"ב : עט"א.
 רי יצחק הלוי (סג"ל) איש הורוויץ (תע"ה — תקכ"ז), ח"א : מג"א,
 קלב"א, קלח"א, קמז"א. ח"ב : עז"א.
 רי יצחק הלוי ברי שלמה חריף מלבוב (במאה הרביעית לאלף
 הששי), ח"א : ז"א, מב"א.
 רי יצחק חיות (רצ"ח בערך — ש"ע בערך), ח"א : לג"א.
 רי יצחק חריף מקראקא (נפטר בשנת תמ"ג), ח"א : ח"א, נב"א, נג"א,
 סכח"א. ח"ב : נח"א, ס"א, עא"א, סכח"א, סכט"א, קלז"א, קמו"א-קמו"א.
 רי יצחק (מהר"י) טרושיין (במאה הראשונה לאלף הששי), ח"א :
 ט"א, י"א. ח"ב : פו"א.
 רי יצחק יהודה ליב מייזילש מקראקא (במאה הרביעית לאלף הששי),
 ח"ב : קמא"א, קמב"א.
 רי יצחק יהושע במהרי"ל שפירא (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"ב : ל"א.
 רי יצחק יוסף תאומים (תפ"א — תקנ"ד), ח"א : פב"א, קלר"א. ח"ב :
 לב"א, לג"א, עח"א.
 רי יצחק יעקב באכטינש מקראקא (נפטר בשנת שי"ח או שי"ט),
 ח"א : ג"א.
 רי יצחק כהן ראפאפורט מבונא (נפטר בשנת תקמ"ח), ח"ב : נח"א.
 רי יצחק כהן שפירא (נפטר בשנת שמ"ב), ח"א : ו"א, ז"א, טז"א,
 מח"א, נ"א, קיח"א. ח"ב : יו"א, סב"א.

44) עיין : אפרים א. אורבאך, בעלי התוספות, ירושלים תשט"ו, עמ'

482.

45) שנת-פטירתו רשמתי לפי המחבר, בחלק א', דף ו ע"ב. וכן כותב

רי יצחק כ"ץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : פה.
 רי יצחק כ"ץ [ראפורט] מלייפניק (תצ"ה בערך — תסמ"א), ח"ב :
 נח.²

רי יצחק לוריא (האר"י ז"ל) (רצ"ד — של"ב), ח"א : קיח.³ ח"ב :
 ה², ז², ח², י², קו², קיז², קיח², קיט², קכ², קכז², קלט.²
 רי יצחק מאיר פרענקיל תאומים (תי"א — תס"ב), ח"א : פ², צ²,
 צא.² ח"ב : כד², סו², קב², קי², קיג², קכו², קלח², קלט.²

רי יצחק מגרידינג, ח"א : מב.¹

רי יצחק (ר"י) מדורא (במאה הראשונה לאלף הששי), ח"א : י.
 רי יצחק מוילנא, עיין : ר' יצחק בר' אברהם מפוזנן.
 רי יצחק מוילנא, ח"א : בא.²

רי יצחק מזאמושטץ, עיין : ר' יעקב יצחק מזאמושטץ.

רי יצחק מטארני (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קז.²

רי יצחק מפוזנן, עיין : ר' יצחק בר' אברהם מפוזנן.

רי יצחק מפרעשבורג (תע"ג — תסכ"ג), ח"א : מא², מב.²

רי יצחק מקראקא (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף
 הששי), ח"ב : מא.²

רי יצחק משידלוב (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א : פח.²

ר' יצחק סג"ל לנדא (נפטר בשנת תקכ"ח), ח"א : לו², ככג², ככו²,
 קמו², קנג². ח"ב : סכח.²

רי יצחק פריפסליס, עיין : ר' יצחק איילינבערג.

רי יצחק צורף (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סכו².

רי יצחק קאליהארי (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : כג.²

רי יצחק קלייבער מפוזנא (במאה השלישית לאלף הששי), ח"ב :
 סכו.²

רי יצחק קראקווער מבראד (נפטר בשנת תס"ה), ח"ב : סט², ע².

רי יצחק ר' בונמס מייזלש מפינסק (במאה הרביעית לאלף הששי),
 ח"א : סו.²

פריעדבערג, לוחות זכרון, עמ' 9. ועיין עוד : ש. י. פין, כנסת ישראל, חארשא
 תרמ"ו, עמ' 666.

(46) על שנת-פטירתו, עיין : פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 193, הערה 5,
 ועמ' 472, 523.

רי יצחק ראש מדינה ברי יחיאל [מיכל] מבראד (במאה הששית
לאֵלף הששי), ח"ב : סט'.

רי יצחק שמשון הורוויץ (נפטר בשנת תרל"ט), ח"א : ס'.

רי יצחק שפירא (במאה הרביעית לאֵלף הששי), ח"א : לט'.

רי יצחק שפירא מפראג (נפטר בשנת תס"י), ח"א : קיט"כ, קכה'.

רי יקותיאל [בליץ] מוויטמונד (במאה החמישית לאֵלף הששי),
ח"א : סא'.

רי יקותיאל זאב וואלף (רושם בטעות : זלמן וואלף) מאונסדארף,
ח"א : עח'.

רי יקותיאל זלמן דעמביצער, ח"א : קנד'.

רי יקותיאל ליפמן ברי יעקב מייזלש, עיין : ר' ליפמן בר' יעקב
מייזלש.

רי יקותיאל קויפמאן הכהן (כ"ץ), עיין : ר' משה יקותיאל הכהן
בר' אביגדור.

רי ירוחם ברי יעקב מרדכי דייכעש (במחצית השניה של המאה
החמישית ותחילת המאה הששית לאֵלף הששי), ח"ב : כז',
כח'.

רבינו ירוחם [ברי משלס] (סוף המאה הראשונה לאֵלף הששי), ח"ב :
ז', יא'.

רי ישכר (יששכר) בער פאפרש כ"ץ מקראקא (נפטר בשנת ת"ח),
ח"א : פא', פכ'. ח"ב : ב', צה'.

רי ישכר בעריש מהנובר, עיין : ר' בעריש מהנובר.

רי ישכר דוב בער מגזע צבי מזלאטשוב (נפטר קודם שנת תקנ"ח),
ח"ב : פה'.

47) ולא נכון מה שכותב הרב ר' יוסף לעוויןשטיין, דור ודור ודורשיו,
עמ' 27, מס' רט, ואחריו דוד הלחמי, חכמי ישראל, תל-אביב תשי"ח, עמ' רד,
שנפטר בשנת תק"ע. בספרו בת עיני, שנדפס בשנת תקנ"ח, כבר נזכר המחבר
בברכת המתים. וכן אינו מדויק מה שנרשם ב"אנציקלופדיא יודאיקה", כרך
ח, עמ' 665, שנפטר בשנת תקנ"ד, מפני שביום ב', ח' ימים לחודש מנחם אב,
שנת תקנ"ד, הסכים על ספר מגלה עמוקות לר' נתן נטע שפירא (דפוס לבוב
תקנ"ה), "מדי עברי דרך ק"ק לבוב ללכת אל ארץ הקדושה", ואחר כך עלה לארץ
ישראל ונפטר שם קודם שנת תקנ"ח. עיין : פרומקין-ריבלין, תולדות חכמי ירושלים,
חלק שלישי, ירושלב תרפ"ט, עמ' 78; אברהם יערי, מחקרי ספר, ירושלים, מוסד
הרב קוק, תשי"ח, עמ' 142.

ר' ישעיה ברי אברהם הלוי (סג"ל) הורוויץ (שכ"ה בערך —
 ש"ץ"), ח"א: v, ט', יא', יט', כ', לז', פו'. ח"ב: כ', קכא'.
 ר' ישעיה ברי משה ר' ליזרש מבריסק (במאה הרביעית לאלף
 הששי), ח"ב: מ'.
 ר' ישעיה ברי שעפטיל סג"ל (הלוי) הורוויץ (שצ"ב — תמ"ט),
 ח"א: ע', צ'. ח"ב: סג', סכב', קלז', קלט', קמו'.
 ר' ישעיה הילדסהיים אשכנזי מקראקא (נפטר בשנת תי"ב), ח"א:
 כב', מ'.
 ר' ישעיה מנחם ברי יצחק הנקרא ר' מענדל ר' אביגדורש (נפטר
 בשנת שנ"ט), ח"א: ז', יט', קלה', קלו'. ח"ב: פח', קמו'.
 ר' ישעיה סג"ל (בו הט"ז), ח"א: נו', נט', סז', סח', סט', עז'.
 ר' ישראל אייבשיץ מליכטנשטאט (ת"צ בערך — תקס"א), ח"א:
 קכא', קכד', קכה'.
 ר' ישראל איסר הלוי משערשאב, ח"א: פ'.
 ר' ישראל איסרל מקראקא (אבי הרמ"א) (נפטר בשנת שכ"ח),
 ח"א: טו'.
 ר' ישראל איסרליו (מהר"י) (ה"א ק"נ בערך — ר"כ), ח"א:
 ה', ו', לט'.
 ר' ישראל אשכנזי ברי נפתלי הירץ מלבוב (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א: פט', קב'. ח"ב: נח'.
 ר' ישראל ברי דוד כ"ץ (במחצית השניה של המאה החמישית
 לאלף הששי), ח"ב: לא'.
 ר' ישראל ברי יעקב קאפיל סג"ל, עיין: ר' ישראל בר' קאפיל סג"ל
 [פרענקיל] מווינא.
 ר' ישראל ברי יצחק לוריא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב:
 קיח'.
 ר' ישראל ברי קאפיל סג"ל [פרענקיל] מווינא (ת' בערך —
 תס"ו ?), ח"ב: קא', קט', קיא'.

48) שנות-חיי רשמתי לפי האנציקלופדיה העברית, בערכו. ועיין עוד:
 ר"צ הורוויץ, בתולדות משפחת הורוויץ (נלוה לס' טוב עין), עמ' 20, הערה
 מ, שכותב שגולד בשנת ש"ל בערך, ונפטר בשנת שפ"ו.

49) עיין: יעקב קאפל דושינסקיא, תולדות הגאון ר' דוד אופנהיימער
 זצ"ל, בודאפעשט תרס"ב, עמ' 47, הערה 137, ועמ' 59. ועיין עוד: אנציקלופדיא
 יודאיקה, חלק 6, עמ' 1086, ור"צ הורוויץ, עיר העלישויה ורבניה, אוצר החיים,
 ספר שמיני, תרצ"ב, עמ' 153.

רי ישראל ברי שכנא מלובליו (נפטר בשנת שנ"ט), ח"א : ג.¹
 רי ישראל ברי שמואל מטרניפאל (נפטר בשנת תמ"ד?), ח"א :
 נח,² סר.³

רי ישראל חריף מלבוב (נפטר בשנת ת"צ⁹⁰), ח"א : פו.¹
 רי ישראל יוסף שמואל מקראקא, עיין : ר' יוסף שמואל מקראקא.
 רי ישראל יחיאל הכהן [ראפאפארט] מקראקא (נפטר בשנת שע"ד¹¹),
 ח"א : ה,¹ כז,¹ פו.¹

רי ישראל כ"ץ (רש"ד) מלבוב, ח"א : קט.¹ ח"ב : כז-כז.¹
 רי ישראל ליפשיץ מקליווא (במאה הששית לאלף הששי), ח"א :
 קיד,¹ קטו.¹ ח"ב : וי-י.¹
 רי ישראל (מהר"י) מברונא (ח"א ק"ס בערך — ר"מ בערך), ח"א :
 ה.¹

רי ישראל מוירמייזא, ח"א : ח.¹
 רי ישראל [מזאמושטץ] (ת"ס בערך — תסל"ד), ח"א : קמ.¹
 רי ישראל מזסלב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : ע.¹
 רי ישראל משה אליהו מבית הלוי מווינא (במחצית הראשונה של
 המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קי-י.¹
 רי ישראל משה יוסף נארדיו (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
 עג.¹

רי ישראל [סרוק ; סרוג] (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : קכ.¹
 רי ישראל שמואל קאליהארי (קאליפארי) (ש"כ בערך — ת'), ח"א :
 ג,¹ כב,¹ כג-י,¹ כד,¹ כה.¹

רי ישראל שמש מלובליו (במחצית הראשונה של המאה החמישית
 לאלף הששי), ח"ב : מא.¹

רי יששכר בומסלא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קלד.¹
 רי יששכר בער אופנהיים מאובן, ח"ב : קלג.¹

50) שנת-פטירתו רשמתי לפי המחבר כאן. וכן הוא בדעת קדושים, עמ' 140.
 ועיין : אנשי סם, עמ' 239, שכותב שנפטר בשנת תצ"ח. לדעתם הי' בנו
 של ר' משה פנחס חריף מלבוב. ועיין : ענף עץ אבות, עמ' 28, סי' 102, שכותב
 שהי' אביו של ר' משה פנחס חריף, ונפטר בשנת ש"צ, כמו שחרות בפירוש על
 המצבה. וכן הוא בהלולא דצדקיא, עמ' 21. ועי' עוד הערות ר"י לעמינשטיין
 לאנשי סם, עמ' 244.

51) עיין : פ. ה. העששטיין, -לתולדות גדולי ישראל, עמ' 285. והשווה
 דעת קדושים, עמ' 137.

רי יששכר בער ברי ישראל משה אלוי סג"ל (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סז.¹

רי יששכר בער ברי פינחס יצחק כ"ץ, ח"ב : קמא.²

רי יששכר בער ברי (משה) פתחיה (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : כז. ח"ב : קטז.³

רי יששכר בער הכהן משעברשיו (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : קלו.⁴

רי יששכר בער מקרעמזיר ברי אלחנן בעל שם (בעל קבלה) (ת"ב-ת"ו בערך — אחרי תס"א⁵), ח"ב : קכז.⁶

רי יששכר בערוש (בער, בעריש) ברי העשיל מקראקא (נפטר בשנת תנ"א), ח"ב : סה¹, סו², סט³, ע⁴, עד⁵, ככח⁶, קמו⁷.⁸

רי יששכר בערוש ברי וואלף מסקאליט (נפטר בשנת תקכ"ד), ח"ב : ע.⁹

רי יששכר בעריש בערינשטיין, עיין : ר' בעריש בערינשטיין מהאג.

רי יששכר בעריש עשקיליש (עשקלש, עשקעלעס, עשקילעס) ברי גבדיאל מקראקא (נפטר בשנת תקי"ג), ח"א : לז, ככג. ח"ב :

סט¹, ככח², קלז, קלא³, קמא⁴, קמב⁵, קמג⁶.

רי יששכר בערמאן סג"ל ברי יהודה לימא מהלברשטאט (תכ"א — ת"ץ), ח"ב : קכט¹.

רי יששכר ברי נתן אשכנזי מהילדסהיים, ח"א : פכז. ח"ב : צה.²

רי יששכר (ישכר) דוב בעריש מפודהייץ (תע"ג — תק"ה), ח"א : קיב³, קיד⁴, קמט⁵, קנ.⁶

רי לוי ברי יעקב קיקני"ש (נפטר בשנת רס"ג), ח"א : לוז, לח.¹

רי לוי רופא, עיין : ר' לוי בר' יעקב קיקני"ש.

רי ליב אופנהיים מפרישטאט (נפטר בשנת תקס"ד), ח"ב : קלב², קלג.³

רי ליב ברי דוד מראטרדס (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מא.⁴

(52) עיין : וואכשטיין, . . . Die Inschriften, ח"א, עמ' 290-293. ועיין גם : ישראל היילפרין, תקנות מדינת מעהרין, עמ' 141, בהערה; דושינסקיא, תולדות הגאון ר' דוד אופנהיימער, עמ' 13. ומעניין, שר' יוסף לעזינשטיין, ז"ל, בספרו דור ודור ודורשיו, מזכירו ב' פעמים, בעמ' 25, מס' קלג, ושם כותב שנפטר בשנת ת' (1); ובעמ' 66, מס' תתרעב, ושם כותב שנפטר בשנת ת"מ.

רי ליב ברי יעקב משה העליון אשכנזי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : ס.¹

רי ליב ברי"נ אופנהיים, ח"ב : קלג.¹

רי ליב ברי שאול מקראקא, עיין : ר' אריה ליב ברי שאול מקראקא. רי ליב גבאי צדקה מקראקא (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : מא.¹

רי ליב וויזיל (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קכד.¹

רי ליב חוליש (נפטר בשנת שנ"ו²), ח"ב : קח¹, קטז¹, קכד¹, קכה¹, קכו¹.

רי ליב חסיד, עיין : ר' אריה יהודה ליב חסיד מפרעמיסלא.

רי ליב חריף מאמשטרדם, עיין : ר' משה יהודה ברי קלונימוס הכהן.

רי ליב כ"ץ, עיין : ר' יהודה ליב ברי משה ר' יעקב כ"ץ.

רי ליב כ"ץ רש"ד, ח"א : קטז¹. ח"ב : כו¹⁻².

רי ליב מאמשטרדם, עיין : ר' אריה ליב ברי שאול מקראקא.

רי ליב מברסק דליטא (במאה הרביעית לאלף הששי³), ח"א : יט.¹

רי ליב מונק, ח"ב : קטז.¹

רי ליב מחענטשין, עיין : ר' יהודה ליב מחענטשין ברי יואל סירקש.

רי ליב מקרעמזיר, עיין : ר' ליב קאליש.

רי ליב ממטרסדארף, עיין : ר' אריה ליב ממטרסדארף.

רי ליב פאס מקראקא, ח"א : פג.¹ ח"ב : ב¹, צא¹, צוז¹, צוז.¹

רי ליב פישליס, עיין : ר' אריה ליב ברי זכריה מענדל קלויזנר.

רי ליב צונץ, עיין : ר' אריה ליב צונץ.

(53) עיין : ניסענבוים, לקורות היהודים בלובלין, עמ' 43-44, וגליקסמן, רבינו אליקים געץ, עמ' 16. ועיין עוד במכתבו של ר"י לעווינשטיין לניסענבוים, שם, עמ' 131, 134, ובספרו דור ודור ודורשיו, עמ' 80, מס' מ ומס' נג, ומאמרו "תולדות הפני יהושע", הפלס, שנה שני, חוב' חמישית (אדר א', תרס"ב), עמ' 290.

(54) עיין עליו : אריה ליב פיינשטיין, עיר תהלה, חארשא תרמ"ה, עמ' 23, 151, 160-161; לקורות היהודים בלובלין, עמ' 43, 131, 134. והשווה : היילפרין, פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 62, 455, הערה 1, ודושינסקיא, תולדות הגאון ר' דוד אופנהיימער, עמ' 13.

רי ליב קאליש (נפטר בשנת ת"ע"), ח"א : צהי, צח"י. ח"ב : קמא^י, קמג^י.

רי ליב ק"ן [=קול נגידים] מפפד"ח (נפטר סביב לשנת ת"פ), ח"ב : קלא^י.

רי ליב קראכמאל, עיין : ר' יהודה ליב בר' מנחם מענדל קראכמאל.
רי ליב קרעגילש מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פט^י.

רי ליב רי חיים רי סיניש, עיין : ר' יהודה ליב בר' חיים מקראקא.
רי ליב רי מנליש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כו"י, כח^י.
רי ליב רופא, עיין : ר' יהודה ליב רופא.

רי ליב ראש ישיבה, עיין : ר' אריה ליב בר' אשר ממיץ.
רי ליב (ליבוש) שידלוב, עיין : ר' יהודה ליב (ליבוש) שידלוב מקראקא.

רי ליב תאומיס, עיין : ר' יהודה ליב תאומיס מפפד"מ.
רי ליבוש בערנשטיין (נפטר בשנת תקמ"ט"), ח"ב : ע^י.
רי ליבוש רי טעביליש, עיין : ר' יהודה ליב בר' טעבילי ברלינר.
רי ליבר חריף מקראקא (נפטר בשנת תקע"ב), ח"א : טו^י, כב^י, קלו^י.
רי ליזר מלבוב, עיין : ר' אליעזר בר' מנוח מלבוב.
רי ליזר ריסער מהמבורג (תקכ"ג — תקפ"ח), ח"ב : מ^י.
רי ליפמאן ברי חיים מקראקא, ח"ב : לא^י.
רי ליפמן ברי יעקב מייזלש מקראקא (נפטר בשנת תצ"ד), ח"ב : כח^י.

רי ליפמן סג"ל, עיין : ר' יום טוב ליפמן סג"ל העליר.

רי מאיר (נפטר בין שנת תק"ל — תקמ"א), ח"א : פה^י.
רי מאיר אבן גבאי (ה"א ר"מ —), ח"ב : ט^י.
רי מאיר איסרלן (במחצת הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סכו^י, סכו^י, קלה^י, קלו^י.
רי מאיר (מהר"ס) א"ש [=אייזנשטאט] (ת"ל בערך — תק"ד), ח"א : נב^י, פכ^י, קיז^י, קיח^י, קיט^י, קמו^י. ח"ב : ח^י, יו^י, נה^י, נו^י, קלד^י, קנב^י.

55 עיין עליו : תולדות הגאון ר' דוד אופנהיימער עמ' 49.

56 עיין : ערים ואמהות בישראל, כרך ששי : ברודי, עמ' 142, הערה 101.

רי מאיר אי"ש מאונגוואהר (תקמ"ו — תרי"ב), ח"ב: לח.¹
 רי מאיר ברי אברהם ז"ק מלבוב (נפטר בשנת תי"ד), ח"א: כו,¹
 ל¹, מכ¹, מד-מה¹, נו¹, פו¹. ח"ב: מז¹.

רי מאיר ברי אברהם משה, עיין: ר' יוסף מאיר בר' אברהם משה.
 רי מאיר ברי בנימין וואלף בוכנער, ח"ב: קיב¹, קיג¹.
 רי מאיר ברי בנימין וואלף [היילפרין] (נפטר בשנת תפ"ג), ח"א:
 קג¹.

רי מאיר ברי יצחק, עיין: ר' מאיר א"ש [=אייזנשטאט].
 רי מאיר ברי פנחס תאומים מווישניצא (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"ב: ל¹.

רי מאיר ברי שמשון מבראטשין (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"ב: ס¹.

רי מאיר וואהל מבריסק דליטא (נפטר בשנת שצ"א בערך"), ח"א:
 ז¹, יט¹, כ¹, פו¹.

רי מאיר חיות מבראד (נפטר בשנת תרט"ו), ח"ב: ע¹.

רי מאיר כהן אשכנזי, עיין: ר' מאיר כ"ץ.

רי מאיר כהנא¹), ח"ב: קלו¹⁻².

רי מאיר (מהר"ם) כ"ץ (נפטר בשנת ת"ג), ח"א: כא¹, סו¹. ח"ב:
 א¹, ה¹, יא-יב¹, פא¹, קיא¹.

רי מאיר ליבוש מלבי"ם (תקס"ט — תר"מ), ח"א: קטו¹, קלג¹.
 ח"ב: עז¹, קז¹.

רי מאיר מטנהויזן (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב: קח¹,
 קכר¹, קכה¹⁻².

רי מאיר מייזלש (מייזליש) מזאמושטץ (סוף המאה החמישית
 ותחילת המאה הששית לאלף הששי), ח"א: לד¹. ח"ב:
 סג¹, קח¹, קיד¹.

רי מאיר (מהר"ם) מלובלין (שי"ח — שע"ו¹), ח"א: ו¹, ז¹, יב¹,
 יג¹⁻², טו¹, טז¹, יח¹, יט¹, כ¹⁻², כג¹⁻², כו¹, כט¹, מג¹, מה¹,

(57) עיין: עיר תהלה, עמ' 25; ענף עץ אבות, עמ' 32, סי' 116; אבות
 עטרה לבנים, עמ' קסב; דעת קדושים, עמ' 88.

(58) לפי השערת המחבר אולי הוא ר' מאיר איסרלן הנרשם לעיל.

(59) על שנת-פטירתו, עיין: יצחק לוין, על דבר תשובת מהר"ם מלובלין
 סימן קלח, בתוך: תלפיות, כרך ט, חוב' א"ב, ניו-יורק, כסלו תשכ"ה, עמ' 345.

מח', נ', נו', סכ', קא', קר', סיח', קלו'. ח"ב : א', ז', יא',
 יב', יג', טז', יז', מח', סכ', עג', פו', צו', צט', קכנ', קמה'.
 רי מאיר מפילא (נפטר בשנת תי"ד), ח"ב : קכד', קכה', קכו'.
 רי מאיר מקוסטאנטין ישן ברי יעקב עמדון (תע"ז — סטוך לשנת
 תקנ"א), ח"א : ק'.

רי מאיר [מרגליות] אב"ד בגליל לבוב (נפטר בשנת תק"ן), ח"א :
 לו'.

רי מאיר (מהר"ס) מרוטנבורג (ר"א תתקע"ה — ה"א נ"ג), ח"ב :
 ז'.

רי מאיר סג"ל מקראקא (ת"ג — תכ"ו), ח"ב : כר'.

רי מאיר פוזנר (תצ"ה — תקס"ו), ח"ב : קטו"י'.

רי מאיר פערלס, ח"ב : קכו'.

רי מאיר (מהר"ס) מפאדובה (רמ"ב — שכ"ה), ח"א : נ', ז', טז',
 יז', לו'.

רי מאיר [קריסטיאנפולר] מבראד (ת"ס — תקע"ה), ח"ב : עא'.

רי מאיר (מהר"ס) [שו"ב בקראקא⁶⁰], ח"א : ד', ו', טז'.

רי מאיר שטערן (נפטר בשנת ת"מ), ח"א : או, לה', מא', נב"נר',
 צו'. ח"ב : צד', קג', קיו', קכד', קלט'.

רי מאיר (מהר"ס) שייף (שס"ח — ת"ד⁶¹), ח"א : צ'.

רי מאניש (חתן רבינו הש"ד), ח"ב : סא'.

מהר"א לינץ מפראנקפורט, ח"א : ח'.

60) כנראה, איש כזה לא הי' קיים. עיין מה שכתב על זה פ. ה. וועטשטיין,
 לתולדות גדולי ישראל וחכמיו בפולין, מחברת שני, עמ' 45-46, וז"ל : "רח"ג
 דעמביצער מביא את ר' משה ברוינשווייג שהשיג על ר"צ באכטינש, ואת ר'
 מאיר שחבר ספר תקון הבדק ומחזיק בדק, המובא בט"ז ובש"ך, ונעלם ממנו כי
 שניהם איש אחד, ומחבר תקון הבדק ומחזיק בדק הוא אותו ר' משה ברוינשווייג
 (ולא איזה ר' מאיר)... לא ראה את הספר תקוני זבח... אלא מצאו נזכר
 בספרי הפוסקים פעם בשם הכולל "תקוני זבח" ופעם בשם הבאורים "תקון
 הבדק", "בדק הבית" או "מחזיק בדק", ודמה הוא כי תקוני זבח ומחזיק בדק
 הם שני ספרים ומשני מחברים שונים".

61) שנות-חיי רשמתי לפי : מרדכי מרגליות, אנציקלופדיא לתולדות
 גדולי ישראל, בערכו. ועיין עוד : M. Horovitz, Frankfurter Rabbinen,
 Frankfurt a. M. 1883, II, S. 35, ובספרו אבני זכרון, ורנקנורט על גהר מוין
 תרס"א, עמ' 71; ש. א. הורודצקי, לקורות הרבנות, ווארשא תרע"א, עמ' 192;
 ש. מ. חאנעס, תולדות הפוסקים, עמ' 336; י. גרינמאלד, לפני שתי מאות
 שנה וכו', עמ' 34, הערה 32.

מהר"י פלק, עיין: ר' יהושע פלס בר' אלכסנדר הכהן.
 מהר"ד, עיין: ר' יעקב כהן [פאפרש].
 מהר"ל ממגנצא, עיין: ר' יהודה ליב ממגנצא.
 מהר"ל מפניסק, עיין: ר' יהודה ליב בר' יוסף פוחאוויצר.
 מהר"ף, עיין: ר' יעקב פולאק.
 מהר"ר, עיין: ר' יהודה בר' ניסן.
 מהר"ל דמשק, עיין: ר' אברהם אליעזר ליזר דמשק מקראקא.
 מהר"ל מלאדמיר, עיין: ר' יהודה ליבא בר' חנוך מלאדמיר.
 מהר"ל מפראג, עיין: ר' יהודה ליווא בר' בצלאל.
 מהר"ח, עיין: ר' ליב חנליש.
 מהר"ס, עיין: ר' יום טוב ליפמן סג"ל העלער.
 מהר"ס א"ש, עיין: ר' מאיר איוונשטאט.
 מהר"ס בס, עיין: ר' מנחם מענדל ר' יצחק ר' אביגדורש.
 מהר"ס ברוינשוויק, עיין: ר' משה בר' מרדכי ברוינשוויק.
 מהר"ס חגיו, עיין: ר' משה חאגיו.
 מהר"ס חריף מלבוב, עיין: ר' משה חריף (השני) מלבוב.
 מהר"ס יפה, עיין: ר' מרדכי יפה.
 מהר"ס כ"ץ, עיין: ר' מאיר כ"ץ.
 מהר"ס מטיקטין, עיין: ר' מנחם דוד בר' יצחק איש טיקטין.
 מהר"ס מירזבורק, עיין: ר' מנחם ממירזבורק.
 מהר"ס מלובלין, עיין: ר' מאיר מלובלין.
 מהר"ס מרוטנבורג, עיין: ר' מאיר מרוטנבורג.
 מהר"ס קראכמאל, עיין: ר' מנחם מענדל קראכמאל.
 מהר"ס שיף, עיין: ר' מאיר שיף.
 מהר"ץ מקראקא, עיין: ר' צבי הירש (מהר"ץ) בר' יצחק יעקב
 באכטינש מקראקא.
 מהר"ש החסיד, עיין: ר' שלמה בר' יהודה מלובלין.
 מהר"ש השני, עיין: ר' שלמה בר' יהודה מלובלין.
 מהרש"א, עיין: ר' שמואל אליעזר [אידלש] בר' יודא הלוי.
 מהרש"ד, עיין: ר' שלמה הכהן.
 מהרש"ל, עיין: ר' שלמה בר' יחיאל לוריא.
 מהרש"ק, עיין: ר' אהרן שמואל קאידנובר.
 מהרשש"ד, עיין: ר' שמואל שאטין הכהן.
 ר' מיכל חסיד, עיין: ר' יחיאל מיכל מברלין.

- רי מיכל רי יוזיפס, עיין : ר' יחיאל מיכל טיימער (טיימר) מקראקא.
 רי מיכל שפירא (נפטר בשנת תפ"ד), ח"א : סב.
 רי מן מפראג (במחצית הראשונה של המאה הרביעית לאלף הששי),
 ח"א : ו.
 רי מן מקראטאשין (סוף המאה הרביעית ותחילת המאה החמישית
 לאלף הששי), ח"ב : סי.
 רי מן רש"ך (נפטר בשנת ת"פ), ח"ב : כט.
 רי מנחם ברי שמריה, עיין : ר' הענדל.
 רי מנוח הענדיל, עיין : ר' הענדל.
 רי מנחם דוד ברי יצחק איש טיקטין (במאה הרביעית לאלף הששי),
 ח"א : יז.
 רי מנחם מאניש ברי מאיר, עיין : ר' מאניש (חתן רבינו הש"ך).
 רי מנחם מאניש גבאי ברי מיכל רי יוזיפס (במחצית הראשונה של
 המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : כד.
 רי מנחם ממירזבורק (תחילת המאה השניה לאלף הששי), ח"א :
 יד.
 רי מנחם מן (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קג.
 רי מנחם מן (מנלי) ברי אליעזר מנליש מווינא (במחצית הראשונה
 של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סכו, קלח"י.
 רי מנחם מן הלוי [אמלנדר] מאמשטרדם (נפטר סמוך לשנת תקכ"ז),
 ח"א : נב, צו, ק.
 רי מנחם מן מווינא (נפטר בין שנת ת"י — תי"ד), ח"א : כא,
 כב. ח"ב : ה, י, יח, קטו.
 רי מנחם מנלי ברי ברוך הלוי מלבוב (נפטר בשנת תק"ו), ח"ב :
 לא.
 רי מנחם מנלי העליון (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סי.
 רי מנחם מענדל באס (בס) מקראקא, עיין : ר' מנחם מענדל ר'
 יצחק ר' אביגדורש.
 רי מנחם מענדל ברי דוד (נפטר בשנת תק"ז), ח"ב : סי, קיא.
 רי מנחם מענדל ברי יואל פייבוש שטאנגי, עיין : ר' מנחם מענדל
 מרגליות [שטאנגי] מפרעמיסלא.
 רי מנחם מענדל ברי משה אויערבאך (ת"נ בערך — תק"כ), ח"ב :
 עז, צו.

רי מנחם מענדל ברי משה זאב (במחצית השניה של המאה החמי-
שית לאלף הששי), ח"א: סט¹.

רי מנחם מענדל ברי משולם זלמן אויערבאך (ש"פ בערך —
תמ"ט), ח"א: לח¹, פג². ח"ב: ב¹, עו², צד², צה², צו²,
קג², קח², קט², קי², קטז².

רי מנחם מענדל ברי צבי הירש רמ"ר [=רי מענדל ראש] מפוזנא
(ת"ו — אחרי תפ"ר²), ח"א: נח², קטז². ח"ב: סב².

רי מנחם מענדל הלוי, עיין: ר' מנחם מענדל מפרוסטיץ.
רי מנחם מענדל כהן ראפורט משאקאטארין (במאה הששית לאלף
הששי), ח"ב: נח².

רי מנחם מענדל מפרוסטיץ (במחצית השניה של המאה הרביעית
לאלף הששי), ח"ב: י², יא².

רי מנחם מענדל מרגליות [שטאנגי] מפרעמיסלא (נפטר בשנת
תי"ב²), ח"א: סח². ח"ב: פה², קיז².

רי מנחם מענדל פראנקפורטער, ח"ב: קנב².

רי מנחם מענדל קאליהארי (נפטר בשנת תקל"ב), ח"א: כד².

רי מנחם מענדל קראכמאל (ש"ס בערך — תכ"א), ח"א: נא², נב²,
פג². ח"ב: ב¹, ט¹, יא¹, מו¹, נו¹-נו², צד², צו², צט², קי²,
קג², קט², קכג², קמא², קמב², קמג².

רי מנחם מענדל רי יצחק רי אביגדורש שהיה נקרא בשם רי מענדל
באס מקראקא (נפטר בשנת תכ"ז), ח"א: נא², נב², נג², נד²,
סא², צו². ח"ב: צד², קיז², קלט².

רי מנחם נחום ברי יעקב אורי שרגא פייבל (תק"י — תקל"ה),
ח"א: קא², קב².

רי מנחם עזריה (הרמ"ע) מפאנו (ש"ח — ש"פ), ח"א: יב², סב².
ח"ב: ה¹, ז¹, ח², קיח², קיט², קכא², קכב², קכג², קלט².

רי מנשה בן ישראל (שס"ד — תי"ח), ח"א: צד², צה².

רי מנשה ברי משה מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב:
סט².

רי מענדל אויערבאך, עיין: ר' מנחם מענדל ברי משולם זלמן
אויערבאך.

62) עיין עליו: לוחות זכרון, עמ' 66-67; דעת קדושים, עמ' 139; ר"צ
הורוויץ, בתולדות משפחת הורוויץ (נלוה לס' טוב עין), עמ' 26.
63) עיין: ענף עץ אבות, עמ' 35, סי' 135.

ר' מענדל באס (בס) מקראקא, עיין : ר' מנחם מענדל ר' יצחק ר' אביגדורש.

ר' מענדל בן הגאון, עיין : ר' זכריה מענדל בר' אריה ליב.
 ר' מענדל דאקטאר, עיין : ר' מנחם מענדל קאליהארי.
 ר' מענדל דיין, עיין : ר' מנחם מענדל בר' משולם זלמן אויערבאך.
 ר' מענדל פראנק (במחצית השניה של המאה השלישית לאלף הששי), ח"א : ג'.

ר' מענדל קלויזנר, עיין : ר' זכריה מענדל קלויזנר.
 ר' מענדל ר' אביגדורש, עיין : ר' ישעיה מנחם בר' יצחק.
 ר' מענדל ר' זלמן חזן, עיין : ר' אהרן מנחם הכהן.
 ר' מענדל רש"ך, עיין : ר' זכריה מענדל רש"ך.
 ר' מענדל שטערן (נפטר אחרי שנת ת"מ), ח"א : נג'.
 ר' מרדכי [באב"ד] מבראד (נפטר בשנת תקי"ב), ח"ב : סט'.
 ר' מרדכי בהרב, עיין : ר' מרדכי [באב"ד] מבראד.
 ר' מרדכי בנעט (תקי"ג — תקפ"ט), ח"א : קב', קכד', קכה', קמט'.
 ח"ב : לה', עא'.
 ר' מרדכי (מהר"ס) [ברי אברהם] מליסא (נפטר בשנת תק"ג),
 ח"א : קיב'.

64) נפטר בברודי, ונוסח מצבתו מובא ע"י נ. מ. גלבר, בערים ואמהות בישראל, כרך ששי : ברודי, עמ' 83. ועיין שם, עמ' 341 שכן הוא מפורש ג"כ בפנקס בית-העלמין הישן בברודי : "תקי"ב כ"ג סיון מת הנגיד המפורסם מוהר"ו מרדכי באב"ד נאמן דו"א בן הגאון מוהר"ר יצחק אב"ד דקהלתנו בן הנגיד מוהר"ר בערוש מקראקא בן הגאון מאור הגולה מהור"ר העשיל ז"ל אב"ד דק' קראקא".

ומה שכותב המחבר שנפטר בשנת ת"ק (ובדעת קדושים, עמ' 112 : תק"ג), בטעות יסודו. והוא בודאי לפי לאנדסהוטה, תולדות אנשי השם ופעולתם בעדת ברלין, עמ' 116, שמעתיק שם מצבה מפראנקפורט דאדר, שחרות עלי' : "הקצין האלוף... מו"ה מרדכי מק"ק בראד... נפטר ונקבר יום ה' כ"ו תמוז ת"ק לפ"ק". אולם מצבה זו היא מבנו של ר' מרדכי, יחיאל מיכל, והנוסח הנכון של המצבה מובא בספרו של מ. פינגער, רשימת כ"י והעתקות וכו', עמ' 198, וזהו : "פ"ט... הקצין האלוף מו' יחיאל מיכל בן הרבני הנגיד המפורסם מו' מרדכי מק"ק בראד...". כנראה, האנשים שהעתיקו את נוסח המצבה בשביל לאנדסהוטה, דלגו על המלים : "מו' יחיאל מיכל בן הרבני הנגיד", וכך יצא להם שהמצבה היא מאביו ר' מרדכי. ועיין לעיל, הערה 35.

65) עיין : תולדות אנשי השם ופעולתם בעדת ברלין, עמ' 20-23.

רי מרדכי ברי אברהם סג"ל מקראקא (במאה החמישית לאלף
 הששי) ח"ב: כד¹, סט¹.
 רי מרדכי ברי דוד ש"ץ מלבוב (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א: כט¹.
 רי מרדכי ב"י הלל אשכנזי (המרדכי) (נפטר בשנת ה"א נ"ח),
 ח"א: מח¹. ח"ב: ז¹.
 רי מרדכי ברי יהודה ליב [הוליש] מלבוב (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א: קו¹, קכו¹.
 רי מרדכי ברי יהונתן אייבעשיץ (נפטר בשנת תקנ"ט), ח"א: סכד¹.
 רי מרדכי [ברי יוסף] מווילנא (במחצית השניה של המאה הרביעית
 לאלף הששי), ח"ב: יא¹, כג¹.
 רי מרדכי ברי יחיאל מיכל טיימר (במחצית הראשונה של המאה
 החמישית לאלף הששי), ח"ב: מד¹.
 רי מרדכי ברי יצחק הכהן מאובו (בסוף המאה הרביעית ותחילת
 המאה החמישית לאלף הששי), ח"א: מו¹.
 רי מרדכי ברי יצחק הלוי (נפטר בשנת תקע"ו), ח"א: קלה¹. ח"ב:
 עט¹⁻².
 רי מרדכי ברי מאיר ז"ק, ח"א: מד¹, מה¹.
 רי מרדכי ברי משה מקראקא (נפטר בשנת תכ"ד), ח"א: סט¹.
 ח"ב: כג¹.
 רי מרדכי ברי נפתלי הכהן (נפטר בשנת תצ"ו), ח"א: עי¹, צט¹,
 קכב¹. ח"ב: קכב¹.
 רי מרדכי ברי צבי הירש מלבוב חוץ לעיר (נפטר בשנת שצ"ו),
 ח"א: כו¹, מ¹.
 רי מרדכי [ברי צבי הירש] מליסא (נפטר בשנת תקי"ג), ח"א:
 עה¹, קמא¹, קמב¹⁻², קמר¹.
 רי מרדכי גינצבורג חבריסק דליטא (נפטר בשנת תמ"ט⁶⁶), ח"א:
 קכט¹. ח"ב: עכ¹.
 רי מרדכי גרשון הכהן (במחצית השניה של המאה הרביעית לאלף
 הששי), ח"א: ג¹, ד¹.

66) שנת-פטירתו רשמתי לפי דעת קדושים, עמ' 200. המחבר, בשם צמח
 דוד, וכן: ד. מגיד, תולדות משפחת גינצבורג, עמ' 20; א. ל. פיינשטיין, עיר
 תהלה, עמ' 27; י. היילפרין, פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 98, כותבים שנפטר
 בשנת תמ"ח.

- רי מרדכי דאט"ו (רפ"ה — שנ"א או שס"א), ח"ב : סיט.¹
 רי מרדכי דייכעש מקראקא (נפטר בשנת תס"ו), ח"א : עכח.¹
 רי מרדכי דמו"ש [=דיין מורה שוה] מפראג (במאה החמישית
 לאלף הששי), ח"ב : עכב.¹
 רי מרדכי הכהן מפוזנא, עיין : ר' מרדכי בר' נפתלי הכהן.
 רי מרדכי [הלברשטאט] מקאמורנא (נפטר בשנת תקפ"ז), ח"ב : וי.
 רי מרדכי (מהר"ם) הלברשטאט מדיסלדארף (תמ"ו בערך — תק"ל
 בערך), ח"א : כא¹, נא¹, סו¹, קי¹, סיב¹, סיג¹, קלב¹, קלד¹.
 ח"ב : עו¹, עח¹, עט¹, קלח¹.
 רי מרדכי הלוי ברי יהושע רייצעס (נפטר בשנת תצ"ה), ח"א : ל¹,
 לא¹, לב¹, קלה¹. ח"ב : עט¹.
 [רי מרדכי הלוי] הורוויץ (תר"ד — תר"ע), ח"ב : קלו.¹
 רי מרדכי זאב ברי יעקב משולם אורנשטיין (תסנ"א — תקצ"ו),
 ח"א : קמה¹, קנא¹, קנב¹, קנד¹. ח"ב : פ¹.
 רי מרדכי זאב ברי משה אורנשטיין (תצ"ה בערך — תקמ"ו י"),
 ח"א : v, כט¹, לא¹, קיד¹, קלו¹, קמג¹, קמר-קמו¹, קמו¹,
 קמח¹, קמט¹⁻², קנ¹⁻², קנג¹, קנו¹. ח"ב : עט¹.
 רי מרדכי זאב סג"ל איטינגא (איטונגא) (נפטר בשנת תרכ"ג),
 ח"א : v, קיא¹, קכו¹, קמו¹, קמז¹, קמט¹, קנג¹, קנד¹, קנו¹.
 ח"ב : פ¹.
 רי מרדכי (מהר"ם) זיסקינד רוטנברג (נפטר בשנת תע"ב?), ח"א :
 כח¹, לב¹, לה¹, נג¹, עי¹, פה¹⁻², פז¹, צו¹, קב¹⁻². ח"ב : לה¹,
 קנא¹⁻².
 רי מרדכי ח"ר [=חיים ריזלש] מקראקא⁶⁶ (נפטר בשנת תכ"ב),
 ח"ב : ד^{1-ה}, כג¹.
 רי מרדכי יאלעש מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב :
 סו¹.
 רי מרדכי (מהר"ם) יפה (ר"צ — שע"ב), ח"א : יב¹, יג¹⁻², יט¹,
 כ¹, כב¹, נד¹. ח"ב : יג¹, טז¹.

(67) עיין : כתבי הגאונים, עמ' 54. מרגליות, הלוא דצדקיא, עמ' 11, כותב
 שנפטר בשנת תקנ"א.

(68) עיין : העששטיין, לתולדות גדולי ישראל, עמ' 293-294. והשוה : ענף
 עץ אבות, עמ' 38, סי' 149.

רי מרדכי כהן מהמבורג (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
כב¹, ככב¹, סכה¹.

רי מרדכי כ"ץ, עיין : ר' מרדכי בר' נפתלי הכהן.

רי מרדכי כ"ץ דש"ך (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף
הששי), ח"א : סט¹. ח"ב : כו¹.

רי מרדכי מאדיל ברי דוד איש מבית לוי (סג"ל) איטונגא (איטונגו)
(נפטר בשנת תל"ו), ח"ב : קא¹, קב¹, קיג¹.

רי מרדכי מאפטא (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף
הששי), ח"א : קי¹. ח"ב : לא¹-לב¹.

רי מרדכי מהמבורג (המבורגער), ח"א : צד¹, צה¹.

רי מרדכי מיזיס מלבוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א :
קלט¹.

רי מרדכי מלוצקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פה¹.

רי מרדכי סג"ל (בן הס"ז) (נפטר בשנת תכ"ד), ח"א : וי¹, נט¹.

רי מרדכי קראשניק, עיין : ר' יעקב מרדכי קראשניק.

רי מרדכי רי פנחס סג"ל הורוויץ מקראקא (במאה הששית לאלף
הששי), ח"ב : עט¹.

רי מרדכי שמש מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב :
סו¹, סח¹.

רי משה אב"ד בגליל קראקא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א :
יט¹, כ¹, נג¹. ח"ב : עג¹.

רי משה אברהם מתת"י דלאקרוס, עיין : ר' מתת' בר' יוסף
דלאקרוס.

רי משה אויערבאד מקראטאשין (נפטר בשנת תצ"ט), ח"ב : עו¹,
צו¹.

רי משה אופנהיים מלודא, ח"א : ח¹.

רי משה איסדלש (רמ"א) (ר"צ בערך — של"ב), ח"א : וו¹, וי¹,

בז¹, גז¹, דז¹, וז¹, זז¹, טז¹, יז¹, כז¹, כח¹, כט¹, לז¹, מז¹, נז¹,

סז¹, טז¹, מז¹, נז¹, סז¹, סח¹, סט¹, קז¹, קח¹, קט¹, קי¹, קכ¹, קכז¹, קכח¹, קכט¹, קלז¹, קלח¹, קלט¹.

רי משה איש חי מפרעמיסלא, עיין : ר' משה מת מפרעמיסלא.

רי משה אשכנזי (נפטר בשנת תנ"א), ח"א : סג¹. ח"ב : צו¹, סג¹,
קו¹.

רי משה בהרא"ש [=איצק שפרינצעס] משינאווי (במאה החמישית
לאלף הששי), ח"א : נט¹, סז¹, סח¹, סט¹, עה¹, עז¹.

רי משה ברי אברהם מגזע צבי מהורדנא (נפטר בשנת תמ"א"),
ח"א : פא², ככח². ח"ב : מז¹, מח¹, נו¹, נח¹, סג¹, סה¹, פרי¹,
קמז¹.

רי משה ברי אהרן לבוב (תס"ג — תקי"ח), ח"א : לז¹, קיב¹. ח"ב :
קלא².

רי משה ברי אהרן מגזע צבי (נפטר בשנת תקכ"ט), ח"ב : פה¹.

רי משה ברי אייזיק רי יעקיליש, ח"א : כט¹, מ¹. ח"ב : כט¹.

רי משה ברי אלעזר איסרלש ספרא מתא דק"ק קראקא (בן אחיו
של הרמ"א ובן בתו של המהרש"ל), (במאה הרביעית לאלף
הששי), ח"א : ווו, לז¹.

רי משה ברי דוד (נפטר בשנת תמ"ח"), ח"א : עא¹.

רי משה ברי הלל, עיין : ר' משה מקעמפנא.

רי משה ברי יהושע מקראקא (נפטר בשנת תמ"ח), ח"א : קט¹,

ככח². ח"ב : ג¹, דז¹, כג¹, כד¹, מא², קמו¹.

רי משה ברי יודא כ"ץ מקראקא¹), ח"א : כ¹.

רי משה ברי יוסף אוסטורליץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב :
קט¹.

רי משה ברי יוסקי אשכנזי, עיין : ר' משה מזאלקווא.

רי משה ברי יעקב ב"ס מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"ב : סז¹.

רי משה ברי יעקב מקוטנא (במאה הששית לאלף הששי), ח"א :
ככה².

רי משה ברי יצחק יהודה לימא (שס"ב ? — תט"ו ?), ח"א : סלה¹,
ח"ב : א¹, ה¹, יא¹, מ¹, נג¹, נז¹, עט¹.

69) על שנת־פטירתו, עיין : דעת קדושים, עמ' 106; מאיר אליעזר הכהן
ראפאפארט הארטשטיין, שלשלת זהב, [פיעטרכוב] תרצ"א, עמ' 23, הערה כה.
ולא נכון מה שכותב המחבר בחלק ב', דף קמו ע"א, שנפטר בשנת תמ"ג או
תמ"ו. והשווה : לוחות זכרון, עמ' 26.

70) עיין : ישראל קלויזנר, קורות בית־העלמין הישן בוילנה, וילנה תרצ"ה.
עמ' 42.

71) לפי השערת המחבר אולי הוא־הוא ר' משה אב"ד בגליל קראקא
הנרשם כבר לעיל. ועיין עוד : פקנס ועד ארבע ארצות, עמ' 24.

רי משה ברי יצחק מקראקא, עיין: ר' משה ר' יצחק ר' בונמש [מייזלש].

רי משה ברי ישעיה מנחם, עיין: ר' משה בר' מענדל ר' אביגדורש.
רי משה ברי ישראל, עיין: ר' משה חריף (השני) מלכוב.
רי משה ברי מאיר לבוב (במחצית השני' של המאה החמישית
לאלף הששי), ח"א: ל"ג.

רי משה ברי מימון (רמב"ם, מיימוני) (ד"א תתצ"ה — תתקס"ה),
ח"א: יא¹, סט¹, ככד¹, קמב², קמד¹, קמה². ח"ב: ט², יט²,
כ¹, עו², פב², פו², פט¹, קבא², קלט¹, קמ¹, קמד², קנ².

רי משה ברי מנחם [גראף] מפראג (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"א: מט². ח"ב: קא², קט², קכב².

רי משה ברי מענדל ר' אביגדורש (נפטר בשנת ת"א י'), ח"א: יט²,
כב², כו², מד¹, ע¹. ח"ב: טז¹, קמז¹.

רי משה ברי מרדכי אשכנזי (נפטר בשנת ש"ס), ח"א: כו².
רי משה ברי מרדכי ברוינשווייך (נפטר בשנת שע"א י'), ח"א:
ד¹, קלו¹.

רי משה ברי משולם שור ספרא מתא דקראקא (נפטר בשנת שצ"ט),
ח"ב: סז¹.

רי משה ברי נחמן (רמב"ן) (ד"א תתקנ"ה — ה"א ל' בערך), ח"א:
צה¹. ח"ב: ז¹, ט¹.

רי משה ברי נפתלי הירש שור מקראקא (נפטר בשנת תנ"ד), ח"א:
קכח². ח"ב: קמו², קנא².

רי משה ברי צבי [הירש] (מהר"ץ גלוגא) מאלטונא והמבורג (תקכ"ה
— תר"ט י'), ח"א: פח¹, קז¹.

72) המחבר כותב שהי' ג"כ אב"ד בפד"מ. ולא נכון הוא. שיחוי שמות
גרים לו שהחליף גברא בגברא ומשפחה במשפחה. בפד"מ הי' אז ר"מ אשר
שמו ושם אביו ושם זקנו כשמו ואביו וזקנו, אבל הי' ממשפחת בכרך. ועיין
בדע"ק 215 מעתיק כל הסכמותיו ותראה שכן הוא" (מ. וייץ, עטרת פז, עמ'
52, הערה יא).

73) על שנת־פטירתו, עיין: העטשטיין, לתולדות גדולי ישראל וחכמיו
בפולין, מחברת שני, עמ' 44; היילפרין, פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 653,
הערה 1. ועיין לעיל, הערה 60.

74) על ימי חייו עיין עוד: דעת קדושים, עמ' 72; כתבי הגאונים, עמ'
65. והשוה ג. מ. גלבר, ערים ואמהות בישראל, כרך ששי, ברודי, עמ' 59,
שכותב, שנפטר בן שמונים ותשע שנים.

רי משה ברי פסח כ"ץ, עיין: ר' משה כהנא בר' פסח כ"ץ.
 רי משה גד ברי יואל משעברשין (במחצית השניה של המאה
 החמישית לאלף הששי), ח"א: ס', עה.¹
 רי משה דרשן ברי שמואל מחליש מקראקא (נפטר בשנת תצ"ו),
 ח"א: לו', עט', קג', סכו'. ח"ב: כז', כח.¹
 רי משה הכהן מבעלזא (נפטר בשנת תפ"ז), ח"א: ז'.
 רי משה וועלי מאמשטרדאס (במחצית השניה של המאה הרביעית
 לאלף הששי), ח"א: צו'.
 רי משה זאב ברי אליעזר, אב"ד טיקטין וביאליסטאק (נפטר בשנת
 תק"צ), ח"א: סט'. ח"ב: ע'.
 רי משה זאב ברי יהודה יודל מקאוולי (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א: סח', סט"י. ח"ב: פט', קיז', קכא.¹
 רי משה (מהר"ס) זכות (שפ"ה? — תנ"ח"), ח"א: קט'. ח"ב:
 כה', סא', סט', צח', קיח', קכא', קלא'.
 רי משה (מהר"ס) חגיו (תל"ב — קרוב לשנת תקכ"ב), ח"א: יז',
 לא', נ', קיב'. ח"ב: קכב'.
 רי משה חיים [ברי אלעזר] מלבוב (נפטר בין שנת תקי"א —
 תקכ"ז"), ח"א: כח', לג', פא', קד"קו', קיא'.
 רי משה חיים מזי"א מפראג (נפטר בשנת תס"ט), ח"א: מו'.
 רי משה חר"ח [=חתן רי חיים] מזאמושץ (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"א: קמ'.
 רי משה חריף (הראשון) (נפטר לפני שנת ת"ח), ח"א: נד', פו'.
 רי משה חריף (השני) מלבוב (נפטר בשנת תס"ב), ח"א: א, כח',
 לד"לה', מא', פד', פה', פו"פח', פט"י, קד', קה"י, קיא',
 קלא'. ח"ב: עה.¹
 רי משה יהודה ברי קלונימוס הכהן מאמשטרדס (נפטר בשנת
 תס"ז), ח"א: מא', צה', צו', צז', צח"י, קל', קמח'. ח"ב:
 עה', פב', קד', קמא', קמג"י.
 רי משה יהודה ליב רופא, עיין: ר' יהודה ליב (מהר"ל) רופא [מאור
 קטן].

- 75) עיין: אבא אפפלבויס, משה זכות, לבוב, הוצ' "סנונית", תרפ"ה,
 עמ' ה. ועיין עוד שם בסופו, בהערות יהודה אריה בלוי.
 76) עיין: כתבי הגאונים, עמ' 31. דוד ארי' ליב צינץ, עטרת יהושע
 בילגורייא תרצ"ו, עמ' 8, כותב שנפטר בין שנות תקי"א—תקי"ד.

רי משה יהושע העשל אורושטיין מטארניגראד (תסל"ה בערך — תספ"ד), ח"א: קמה¹, קמח². ח"ב: עט³.

רי משה יוסף ברי אורי שרגא פייבוש מבית חלפן, ח"ב: קלח¹.
רי משה יעקב ברי חיים הויכגילעהרטער (נפטר בשנת ת"ר), ח"א:
קז¹, קח².

רי משה יעקב דעמביצער מקראקא (תקע"ט — תרכ"ג), ח"א:
קנד¹. ח"ב: עא².

רי משה יעקב מזבארוב (נפטר בשנת תס"ל), ח"א: קי¹.
רי משה יפה מקראקא (במחצית השניה של המאה השלישית לאלף
הששי), ח"א: גי¹, ד².

רי משה יצחק יהודה ליב ברי נפתלי מהעלישווא ("), ח"א: קמז¹.
ח"ב: קי¹, קמא², קמג³.

רי משה יצחק ריינבאך מקראקא (נפטר בשנת ת"י), ח"ב: צז¹.
רי משה יצחק שפירא, עיין: ר' יצחק שפירא מפראג.

רי משה יקותיאל קויפמאנו הכהן ברי אביגדור כ"ץ מקראטאשין
(נפטר בשנת תפ"ב ?), ח"א: כה¹, פ². ח"ב: קלח¹.

רי משה כהנא ברי פסח כ"ץ (נפטר סמוך לשנת ת"מ"), ח"א:
זי¹, כ².

רי משה כ"ץ, עיין: ר' משה כהנא בר' פסח כ"ץ.
רי משה כ"ץ (אבי אביו של הש"ד) (במאה הרביעית לאלף הששי),
ח"א: סז¹. ח"ב: קיא², קלא³.

רי משה כ"ץ (בו הש"ד) (נפטר בשנת תמ"ו בערך), ח"א: סג¹,
עז².

77) כנראה, דעת המחבר שר' משה יצחק יהודה ליב ברי נפתלי מהעלי-
שווא, אינו ר' ליב צונץ מפינטשוב, והם שני אנשים שונים. ועיין: ענף עץ
אבות, עמ' 28, סי' 99; לוחות זכרון, עמ' 82; בקונטרס "תפארת בנים אבותם"
(בריש סי' המכריע), סי' יא; הורחין, עיר העלישווא ורביגה, אוצר החיים, ספר
שמיני, תרצ"ב, עמ' 152-153; דוד ליב צינץ, גדולת יהונתן, חלק שני, בילגורייא
[תרצ"ד ?], עמ' 208; ערים ואמהות בישראל, כרך ששי: ברודי, עמ' 49. לדעתם
הוא ר' ליב צונץ מפינטשוב, ושמו המלא הי' ר' משה יצחק יהודה ליב,
והי' אב"ד בהעלישווא ואח"כ בפינטשוב. והשווה גם: ישראל היילפרין, תקנות
מדינת מעהרין, ירושלים תשי"ב, עמ' 124, הערה 1. ועיין לעיל, הערה 14,
29.

78) על שנת-פטירתו, עיין: ג. מ. גלבר, תולדות יהודי לוצק, ספר לוצק,
תלאביב תשכ"א, עמ' 34. ועיין עוד מאמרו של אלחנן סורוצקין, רבני לוצק,
שם, עמ' 296, שכותב שנפטר בשנת ת"ל.

רי משה כ"ץ מוראל (נפטר בשנת תי"ט), ח"ב : לט.¹
 רי משה (מהר"ס) כ"ץ מפרעמיסלא (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א : צ.¹

רי משה כ"ץ ראפורט (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קט.¹
 רי משה לבית קאצנאלנבויגן (ת"ל — תצ"ג י"), ח"ב : קמד.¹, קמט.¹
 רי משה לוריא מווירמייזא (נפטר בשנת שנ"א), ח"ב : קכז.¹
 רי משה מאיר כהנא ראפורט (נפטר לפני שנת תפ"ז), ח"א : קא.¹
 קכ.¹

רי משה מווינא, ח"ב : קל.¹
 רי משה מוקי מווינא, אב"ד ראדזין (במחצית הראשונה של המאה
 החמישית לאלף הששי), ח"ב : קיד.¹
 רי משה מזאלקווא (נפטר בשנת תקכ"ב י"), ח"א : קמה.¹, קמו.¹,
 קמז.¹, קמט.¹, ח"ב : עט.¹
 רי משה מזיטאמיר, ח"א : נ.¹
 רי משה מטאמשוב, עיין : ר' משה בר' צבי [הירש] (מהר"ץ גלונא)
 מאלטונא והמבורג.

רי משה מיזיס מלבוב (במחצית הראשונה של המאה הששית לאלף
 הששי), ח"א : קלח.¹, קלט.¹
 רי משה מייזילש מקראקא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב :
 קמב.¹

רי משה מייזל מדיהרנפורט (במאה הששית לאלף הששי), ח"א :
 קמו.¹

רי משה מייזלש (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : לד.¹
 רי משה (מהר"ס) מינץ הלוי (ראשית המאה השלישית לאלף
 הששי), ח"א : ב.¹, ג.¹
 רי משה מינץ מאובו ישו (תק"י בערך — תקצ"א), ח"ב : כח.¹,
 קלג.¹

(79) על שנת-פטירתו, עיין : דעת קדושים, עמ' 100. ועיין : דושינסקיא,
 תולדות הגאון ר' דוד אופנהיימער, שכותב בטעות : תק"ג.
 (80) על שלשלת יחוסו, עיין מה שכתב הרב ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן,
 הי"ד, בקונטרס "כבוד הבית", הנלוה לספר בית משולם לר' משולם זלמן
 אשכנזי, מיעטרקוב תרס"ה, עמ' 55. לפי דבריו שם הי' ר' נפתלי הירץ בר'
 חנוך העניך מזאלקווא דודו של ר' משה אשכנזי מזאלקווא (אחי אביו ר' יוסקי),
 ולא זקנו, כמו שכותב המחבר כאן. ועיין עוד עליו : שלמה באבער, קריה
 נשגבה, קראקא תרס"ג, עמ' 59-60; כתבי הגאונים, עמ' 54.

רי משה מירלש מווינא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : צא.¹
ח"ב : ק¹, קב², קו³.

רי משה מלבוב, עיין : ר' משה חריף (השני) מלבוב.
רי משה ממיר (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : ק¹.
רי משה מנוואהרדאק (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : פא.¹
ח"ב : נח.¹

רי משה מפוזנו ברי יהודה יודל מקאוולי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : סט², ע¹.

רי משה מפיונסק (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : מז¹, מח.¹
רי משה מקעמפנא (תכ"א בערך — תפ"ו), ח"ב : נו.¹
רי משה (מהר"ם) מרגליות (בין ת"ע-ת"פ — תקמ"א), ח"א : קלג¹. ח"ב : עו.¹

רי משה מרוטנבורג (נפטר בשנת תע"ב), ח"א : צב¹, צג¹⁻², צט¹.
ח"ב : יז.¹

רי משה משטעקיטשין (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כז¹, כח.¹

רי משה מת מפרעמיסלא (ש"י בערך — שס"ו¹), ח"א : יט¹, כ¹⁻², כא¹, כב.¹

רי משה סג"ל מלנדא (לנדא) (נפטר בשנת שכ"ז¹), ח"א : טו¹, טז.¹

רי משה סג"ל מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קכו¹, קלה¹⁻².

רי משה סופר מפרעשבורג (תקכ"ג — ת"ר), ח"א : קמט¹, קנג¹.
ח"ב : עא¹, קמ¹.

רי משה ספרא מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כט¹, סח.¹

רי משה ספרא מקראקא ברי אשר לעמל אב"ד אייבעשיץ (נפטר בשנת תקנ"א), ח"א : יז¹, ל¹, קיח¹. ח"ב : קמב¹.

81) על שנת-פטירתו, עיין : לוחות זכרון, עמ' 16. ועיין עוד : פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 15, הערה 4, שכותב שנפטר לפני שס"ו.

82) שנת-פטירתו רשמתי לפי מה שכותב המחבר כאן. וכן כותב י. מ. צונץ, עיר הצדק, עמ' v, 173. ועיין עוד : מפלת עיר הצדק, עמ' 14-15; לוחות זכרון, עמ' 49-50; ועטשטיין, לתולדות גדולי ישראל וחכמיו בפולין, מחברת שני, עמ' 14; אברהם יערי, רבני קראקא, תלפיות, כרך ט, חוב' א-ב (תשכ"ה), עמ' 307.

ר' משה פנחס חריף, עיין: ר' משה חריף (השני) מלבוב.
 ר' משה פנחס מלבוב, עיין: ר' משה חריף (השני) מלבוב.
 ר' משה פראנקפורט מאמשטרדם (תל"ב — תקכ"ב), ח"ב: קלמ'.
 ר' משה פרנס מליסא, ח"א: קמ'.
 ר' משה צבי הירש מייזלש (מייזלש), מזאלקווא (נפטר בשנת
 תקס"א), ח"א: ס'. ח"ב: ע'.
 ר' משה קאליהארי (נפטר בשנת שפ"ב), ח"א: כג'.
 ר' משה קארינגאלד מקראקא (במאה הששית לאלף הששי), ח"א:
 כב'.
 ר' משה קורדאווארו (רפ"ב בערך — ש"ל), ח"ב: ז', ח', קיח'-
 קכ'.
 ר' משה ק"ן [=קול נגודים] ביוגא מפפד"ח (נפטר בשנת תקכ"ב),
 ח"ב: פט', קלא'.
 ר' משה קרעמער, עיין: ר' משה בר' דוד.
 ר' משה ר' יצחק ר' בונמז [מייזלש] (נפטר בשנת תל"ב או
 תל"ג"), ח"א: כז', ס', עא'. ח"ב: נז'.
 ר' משה ר' ליזרש מבריסק דליטא (במאה הרביעית לאלף הששי),
 ח"ב: מ'.
 ר' משה ר' מענדלש מפוזנא, עיין: ר' משה בר' מענדל ר' אביגדורש.
 ר' משה ר' נח מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א: יז'.
 ר' משה ר' עברליש מקראקא (נפטר בשנת שי"ז), ח"א: ה'.
 ר' משה ר' עוזלש (עוזילש), עיין: ר' משה בר' נפתלי הירש שור.
 ר' משה רבקש (נפטר בסוף שנת תל"א או תחילת תל"ב), ח"א:
 נב', ער'. ח"ב: צז'.
 ר' משה שור מקראקא, עיין: ר' משה בר' נפתלי הירש שור.

- (83) על שנת-פטירתו, עיין: פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 84, הערה 3.
 ועיין עוד: לקורות היהודים בלובלין, עמ' 61; ענף עץ אבות, עמ' 57, סי' 239;
 הלולא דצדקיא, עמ' 10, שכותבים שנפטר בשנת תכ"ט.
 (84) על שנת-פטירתו, עיין: שמואל יוסף פין, קריה נאמנה, הוצ' שג"ר,
 ווילנא תרע"ה, עמ' 99; ישראל קלויזנר, קורות בית-העלמין הישן בוילנא
 עמ' 40. והשווה: ד. מגיד, תולדות משפחת גינצבורג, עמ' 261; מ. פיננער,
 רשימת כ"י והעתקות וכו', עמ' 151, הערה 1. ולא נכון מה שמוכא בריש סי'
 כוכב מיעקב לר' יעקב עליאש, הנלוה לסי' מטעמי יצחק לר' יצחק הלוי איש
 הורחין, פיעטרקוב תרס"ה, שנפטר בשנת תכ"א, ומרגליות, הלולא דצדקיא,
 כותב: תמ"ד (!).

רי משה שטארד מקראקא (נפטר בשנת שכ"א ?), ח"א : ג.
 רי משה שלמה זלמן מקארעץ (נפטר בשנת תקע"ו), ח"א : קלו"ג.
 רי משה שמשון בכרך, עיין : ר' שמשון בכרך.
 רי משה שפירא מהורדנא (נפטר אחרי שנת תי"ד), ח"ב : קכא.
 רי משה תאומים (נפטר בשנת שצ"ט), ח"א : קכו.
 רי משולם איגרא (תק"י — תקס"ג), ח"א : מג, מד. ח"ב : לר.
 רי משולם זאלצבורג ברי אברהם אשכנזי מלבוב (נפטר בשנת ת"ה),
 ח"א : כו, מג"מד, קי. ח"ב : טו, כט.
 רי משולם זלמן ברי בנימין וואלף פישוויץ (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"ב : קטז.
 רי משולם זלמן ברי יעקב עמדן (יעב"ץ) (תפ"ג —), ח"א :
 צד, ק.
 רי משולם זלמן מירלש (ניימארק) (שפ"ד בערך — תס"ז), ח"א :
 ח, נ, עד, צא, צב"ג, צג. ח"ב : עו, קב, קי, קכב.
 רי משולם זלמן ניימארק, עיין : ר' משולם זלמן מירלש (ניימארק).
 רי משולם זלמן פישוואר (פישוויץ) מווינא (נפטר בשנת תל"ז),
 ח"א : פג"ג. ח"ב : ב, צה, קי.
 רי משולם יששכר הלוי (סג"ל) איש הורוויץ מסטאניסלוב (תקס"ח
 — תרמ"ח), ח"א : מד. ח"ב : עח.
 רי משולם מטיסמניץ, עיין : ר' משולם איגרא.
 רי משולם פייבוש מקראקא (ש"ז בערך — שע"ח), ח"א : ג, ה,
 יט"ג, כב, כח, נג, פו. ח"ב : עג, פה, פו, פח"פט,
 קמז.
 רי מתתיהו אפטייקר, עיין : ר' מתתיהו קאליהארי.
 רי מתתיהו ברי יוסף דלאקרוט (נפטר בשנת תל"ח), ח"א : כב,
 כז, כח, לט, מג, מד, מה, מו, פא, פב. ח"ב : ב, די,
 כא"ג, כג, כד"ג, נא, צה, צו, צז, קיב, קיג.
 רי מתתיהו ברי שלמה דלאקרוט (נפטר בשנת שנ"ב בערך), ח"א :
 כז.
 רי מתתיהו מזי"א מאיטונגין (במחצית הראשונה של המאה החמי-
 שית לאלף הששי), ח"א : מו.

85) עיין : פ. ה. העששטיין, לתולדות גדולי ישראל וחכמיו בפולין, מחברת

שני, עמ' 37.

86) עיין : הורוויץ, כתבי הגאונים, עמ' 102, 111.

רי מתתיהו קאליהארי (נשרף על קידוש השם בשנת תכ"ד), ח"א : כד^י.

רי נח צבי דרושן דגליל לבוב, ח"א : סה^י, קיר^י.
רי נחום ברי גרשון אשכנזי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קו^י.

רי נחום ברי משה מייזלש (מייזילש) מקראקא (תחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כא^י, צח^י, קמב^י.
החי נחום ברי"ל (תר"ג — תרנ"א), ח"ב : פ^י.
רי נחום טרעביטש (נפטר בשנת תר"ב), ח"א : קב^י.
רי נחום מצוזמיר (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קיז^י.

נחמיה חייא חיון (תט"ו ? — ת"צ ?), ח"א : צו^י, צז^י.
רי נחמן ברי מאיר כ"ץ ראפורט מבעלזא, עיין : ר' נחמן הכהן (כ"ץ) ליפשיץ (ליפשיטץ) מדובנא.
רי נחמן ברי שלמה נפתלי אביד לאדמיר ווילנא (נפטר סביב לשנת תל"ב-תל"ג), ח"א : עא^י.

רי נחמן הכהן (כ"ץ) ליפשיץ (ליפשיטץ) מדובנא (נפטר בשנת תל"ד בערך), ח"א : לב^י, קא^י, קב^י, קלז^י. ח"ב : סב^י.

רי נחמן כהן ראפורט מגלוגא, ח"א : קלט^י.
רי נחמן סירקין (נפטר בשנת תקי"ז), ח"ב : סנ^י, ער^י.
החי נחמן קראכמאל (רני"ק) (תקמ"ה — ת"ר), ח"ב : קלה^י.
רי נטע אפטייקר, עיין : ר' נטע קאליהארי.

רי נטע מקראקא, עיין : ר' נתן נטע מקראקא.
רי נטע פראנקפורטר, עיין : ר' נתן נטע פראנקפורטר.
רי נטע קאליהארי (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : כד^י.

רי נפתלי הירץ אשכנזי מלבוב (נפטר בשנת תע"ב), ח"א : או^י, כח^י, לד^י, פו^י, פז^י-פט^י, צ^י, קה^י, קיא^י, קטו^י. ח"ב : ו^י, נח^י.

רי נפתלי הירץ אשכנזי משידלוב (במחצית השניה של המאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : פד^י, פז^י.

רי נפתלי הירץ בערנשטיין מלבוב (נפטר בשנת תרל"ג), ח"א : קלח^י, קלט^י.

רי נפתלי הירץ ברי אריה ליב צונץ מפינטשוב (נפטר לפני שנת תשי"ב), ח"א : קיז.¹

רי נפתלי הירץ ברי חנוך העניך מזאלקווא (נפטר בשנת תצ"א), ח"א : קא¹, קמה¹, קמו¹, קמט¹.

רי נפתלי הירץ ברי יהודה זעלקי (זעלקיל) מזייא אשכנזי מקראקא (נפטר בשנת תכ"ט), ח"א : וי, כז¹, מהי"מו¹, נא¹, נז¹, פג¹.

רי נפתלי הירץ ברי מנחם מלבוב, עיין : ר' הירצקי מלבוב.
רי נפתלי הירץ הלוי קאמיו ברי אברהם (נפטר בשנת תל"ט), ח"ב : קא¹.

רי נפתלי הירץ מבריסק דליטא (בסוף המאה השלישית ותחילת המאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : ט¹.

רי נפתלי הירץ מדובנא רבתי (נפטר בשנת תקל"ז), ח"ב : ו¹.
רי נפתלי הירץ מווין [וואין] דליטא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קח¹, קיד¹.

רי נפתלי הירץ מלבוב ברי יהודה ליבוש סג"ל איטונגא (במחצית הראשונה של המאה הששית לאלף הששי), ח"א : קמו¹.

רי נפתלי הירץ מקראקא, עיין : ר' נפתלי הירץ ברי יהודה זעלקי (זעלקיל) מזייא אשכנזי מקראקא.

רי נפתלי הירץ סוחאסטוב מלבוב (נפטר בשנת תקצ"ח), ח"א : נה¹, קנר¹.

רי נפתלי הירש ברי בנימין (זאב) וואלף מלובלין (נפטר בשנת תמ"ב), ח"א : פד¹. ח"ב : נז¹, סה¹, צה¹, קלז¹.
רי נפתלי הירש ברי בנימין מירלש מברלין (נפטר בשנת תק"ד), ח"א : קלא¹. ח"ב : עה¹, עז¹.

(87) עיין : הורוויץ, עיר העלישווא ורבניה — אוצר החיים, ח, תרצ"ב, עמ' 153. ועיין עוד : ר"י לעזינשטיין, דור ודור ודורשיו, עמ' 101, ור' חיים ישכר גראס, ב"סדר מגילת יוחסין", שנדפס בריש ס' מלא העומר לר' ארי' ליב צונץ, פיעטרקוב [תרפ"ח] (דפוס-צילום, ניו-יורק תשכ"ו), עמ' ה, ס"ב. שכותבים שנפטר בשנת תצ"ג.

(88) עיין עליו : א. ל. פיינשטיין, עיר תהלה, ווארשא תרמ"ה, עמ' 23, 145-147, 151, 188-189.

(89) עיין : לקורות היהודים בלובלין, עמ' 64; דעת קדושים, עמ' 99; לוחות זכרון, עמ' 14; פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 162. ואינו מדויק מה שכותב המחבר כאן, ח"א, דף פ"ד ע"ב, שנפטר סביב לשנת תמ"ג או תמ"ד.

(90) עיין : לאנדסהוטה, תולדות אנשי השם ופעולתם בעדת ברלין, עמ' 36.

ר' נפתלי הירש ברי משה שפיץ סג"ל רעביץ (שפ"ח בערך — תע"ב), ח"ב: סכב¹.

ר' נפתלי הירש ברי שמשון לאנגלאזי (נפטר בשנת תנ"ב ? י'), ח"א: יט¹, לד¹. ח"ב: סיג¹.

ר' נפתלי הירש מלובלין, עיין: ר' נפתלי הירש בר' בנימין (זאב) וואלף מלובלין.

ר' נפתלי הירש שור, עיין: ר' הירש שור.

ר' נפתלי הכהן (כ"ץ) (ת"כ ? — תע"ט), ח"א: ע¹, פז¹, צי-צא¹, צט¹, קלא¹. ח"ב: ה¹, סט¹, סכב¹, קל¹, קמג¹, קמד¹, קנ¹.

ר' נפתלי הכהן מאוסטרא, עיין: ר' נפתלי הכהן (כ"ץ).

ר' נפתלי הכהן מפוזנא, עיין: ר' נפתלי הכהן (כ"ץ).

ר' נפתלי הכהן מפפדי"ח, עיין: ר' נפתלי הכהן (כ"ץ).

ר' נפתלי הכהן מפראג, עיין: ר' נפתלי כ"ץ (הכהן) מפראג.

ר' נפתלי כ"ץ, עיין: ר' נפתלי הכהן (כ"ץ).

ר' נפתלי כ"ץ מלובלין (שס"ח — ת"י), ח"א: נר¹, קמו¹. ח"ב: מא¹, מב¹, נט¹, פה¹.

ר' נפתלי כ"ץ (הכהן) מפראג (נפטר סביב לשנת תצ"ט), ח"א: סכא¹, קלב¹.

ר' נתן ברי גרשון אשכנזי (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב: צג¹, קוי-י¹.

ר' נתן ברי צבי הירש אשכנזי (נפטר בשנת תקל"ח), ח"א: קי¹.

וי נתן ברי שמעון מלבוב (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א: לי¹.

ר' נתן מדאברימיל (נפטר בשנת תקכ"ב), ח"א: סיג¹, קיר¹.

ר' נתן מהורדנא, עיין: ר' נתן שפירא מהורדנא.

91) דוד הלחמי, חכמי ישראל, תל-אביב תשי"ח, עמ' צה, כותב שנפטר י"ד כסלו תנ"ב. התאריך של יום פטירתו בודאי אינו נכון, מפני שבחודש סיון של שנה זו הי' עוד בחיים חיותו. הדבר יוצא מפורש מהקולופון שר' נפתלי הירש לאנגלאזי ז"ל כתב לס' רצוף אהבה לר' שלמה אלגאזי, דפוס פראנקפורט דאדר [תנ"ב], וז"ל: "הכותב לתשלם המלאכה ביום השלישי ביום שנאמר בו ב' פעמים כ"י טוב לחודש סיון תב"ן לסדר א"שר א"ני גות"ן לבני ישראל איש אחד איש אחד הקטן גפתליכונהירש בלא"א הר"ר שמשון זצ"ל לג לויא חד מן אנשי הגולה מווינא ממדינה אסטרייך הדר לעת הזאת בק"ק סמערענעץ הסמוכה לעיר אם בישראל קהילה הקדושה המפוארה בתורה ק"ק פוזנא י".

רי נתן נטע ברי אהרן אייבעשיץ מפרשעדבורז (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קיח¹.

רי נתן נטע ברי אריה ליב ממאטרסדארף (נפטר בשנת תקכ"ח י'), ח"ב : קנב².

רי נתן נטע ברי זלמן סג"ל מלבוב (נפטר בשנת תקל"ו י'), ח"א : 5³.

רי נתן נטע ברי חיים מנחם מן (נפטר בשנת תכ"ג), ח"א : כא⁴, כב⁵, מ⁶. ח"ב : ה⁷.

רי נתן נטע ברי יהונתן אייבעשיץ (נפטר בשנת תקמ"ט), ח"א : ככד⁸.

רי נתן נטע ברי יוסף (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פא⁹. ח"ב : נח¹⁰.

רי נתן נטע ברי מן, עיין : ר' נתן נטע בר' חיים מנחם מן.
רי נתן נטע מאייבעשיץ (נפטר בשנת תס"ח י'), ח"א : קיז-קיט¹¹.
רי נתן נטע מטרניגראד (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : סט¹², עט¹³.

רי נתן נטע מייזלש, עיין : ר' אברהם נתן נטע מייזלש מווישניץ דליטא.

רי נתן נטע מקראקא, ח"ב : מא¹⁴, סה¹⁵.
רי נתן נטע פראנקפורטר (פראנקפורטער) (נפטר לפני שנת תרכ"א), ח"ב : קמר¹⁶, קנב¹⁷.

רי נתן נטע (מהר"ן) שפירא מקראקא (שמ"ה — שצ"ג) ח"א : כב¹⁸, כה¹⁹, לט²⁰, מד²¹, מה²², נד²³, פכ²⁴, קיז²⁵, קיח²⁶, קכא²⁷, קכב²⁸, קלט²⁹. ח"ב : ב³⁰, ג³¹, ה³², י³³, כ³⁴, כב³⁵, מד³⁶, פר³⁷, צה³⁸, צח³⁹, קכא⁴⁰.

רי נתן פייטל [ברי אברהם] אב"ד הוציפלאץ ואוסטריץ (נפטר בשנת תפ"ד), ח"ב : קח⁴¹, קיד⁴², קטו-קטז⁴³, קכו⁴⁴.

92) על שנת-פטירתו, עיין : יקותיאל יהודה גרינוואלד, מצבת קודש, ניר-יורק תשי"ב, עמ' 114-115. והשווה מ. חייץ, עטרת פז, עמ' 13.

93) עיין : ש. באבער, אנשי שם, עמ' 181-182, ובהערותיו של ר"י לעווין-שטיין, שם, עמ' 247.

94) עיין : ר' חיים ישכר גראס, ב"סדר מגילת יוחסין", שנדפס בריש ספר מלא העומר לר' אריה ליב צונץ, פיעטרקוב [תרפ"ח] (צילום, גויירק תשכ"ו), עמ' ב, סי' ד.

רי נתן פייטיל ברי יששכר בער סג"ל מווינא (נפטר בשנת ת"ד),
ח"ב : קטו¹, קכז¹.

רי נתן פייטיל ברי משה ברי אייזיק רי יעקיליש (במאה החמישית
לא"ף הששי), ח"א : כט¹⁻². ח"ב : כט¹.

רי נתן פייטיל ברי פייבוש מווינא (ש"ל — ש"צ), ח"ב : קח¹,
קטו¹⁻².

רי נתן (מהר"ן) שפירא מהורדנא (נפטר בשנת של"ז), ח"א : י¹,
מח¹, מט¹, קיח¹⁻²). ח"ב : קמה¹.

רי נתן שפירא מקראקא, עיין : ר' נתן נטע (מהר"ן) שפירא
מקראקא.

רי סיני [ברי בצלאל] (נפטר בשנת שנ"ד), ח"ב : סח¹.

רי סיני האק (תקע"ה — תרמ"ו), ח"ב : קלד¹.

רי סענודיר הלוי (במחצית השניה של המאה החמישית לא"ף
הששי), ח"ב : קמא¹.

רי סענודר לנדא מקראקא (נפטר בשנת תרט"ו), ח"א : קנג¹. ח"ב :
עא¹.

רי עובדיה מברטנורא (הרע"ב) (ר"י בערך — אחרי ר"ע), ח"א :
קכב¹. ח"ב : כא¹, נב¹.

רי עוזיאל מייזלש (נפטר בשנת תקמ"ו), ח"א : לד¹. ח"ב : קיד¹.
רי עזרא איש מנטובה (במאה הרביעית לא"ף הששי), ח"ב : קכ¹.
רי עזריאל ברי משה הלוי אשכנזי מטרניגראד (במאה החמישית
לא"ף הששי), ח"א : פד¹.

רי עקיבא איגר מפוזנא (תקכ"ב — תקצ"ח), ח"א : קמט¹.

רי עקיבא איגר (הראשון) מפרעשבורג (ת"פ בערך — תקי"ח),
ח"א : קכ¹, קכג¹.

רי עקיבא בעל נס מפראנקפורט (נפטר בשנת שנ"ז), ח"א : עח¹.
ח"ב : צ¹.

רי עקיבא בער ברי יוסף מווינא (נפטר בשנת תע"א?), ח"ב : קי¹,
קכא¹.

רי עקיבא מהוציפלאץ ברי מאיר מטנהויזן (במאה הרביעית לא"ף
הששי), ח"ב : קח¹, קכד¹.

רי פייבוש ברי אהרן משה תאומים (נפטר בשנת שע"ו), ח"ב : קטז.

רי פייבוש מווינא (נפטר אחרי שנת תכ"ט), ח"ב : כח, צט, ק.

רי פייבוש מקראקא, עיין : ר' משולם פייבוש מקראקא.
רי פייבוש רי יוזפא רי פלקיש, עיין : ר' שמואל פייבוש כ"ץ מווינא.
רי פייבל ברי נתן נטע רי פייבלש מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סה, סז, סז-סט.

רי פייבל חתן הגאון, עיין : ר' פייבל בר' נתן נטע ר' פייבלש מקראקא.

רי פייבל תאומים, עיין : ר' יהושע פייבל תאומים.
רי פייטל ברי פייבוש, עיין : ר' נתן פייטל בר' פייבוש מווינא.
רי פישל מלאדמיר, עיין : ר' אפרים פישל מלאדמיר.
רי פישל מלבוב (נפטר בשנת תי"ג), ח"א : עח.
רי פלק ברי מאיר דרשן, עיין : ר' יושיע פלק בר' מאיר דרשן.
רי פנחס אויערבאך (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : עב.
ח"ב : קמה, קנא-קנב.

רי פנחס אל"י דעמביצער (תר"ט — תר"פ), ח"א : קנד.
רי פנחס ברי נפתלי כ"ץ, עיין : ר' פנחס יצחק בר' נפתלי כ"ץ.
רי פנחס הלוי איש הורוויץ מפפד"מ (תצ"א — תקס"ה), ח"א : עח, פו.

רי פנחס זעליג ברי יהודה ווילנר (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : ל.

רי פנחס זעליג ברי משה ספרא ודיינא באמשטרדם (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : צח.

רי פנחס יצחק ברי נפתלי כ"ץ (נפטר בשנת תק"ג?), ח"ב : קמא, קמג.

רי פנחס משה חריף, עיין : ר' משה חריף (השני) מלבוב.
רי פנחס משה מלבוב, עיין : ר' משה חריף (השני) מלבוב.
רי פנחס סג"ל הורוויץ (ש' בערך — שע"ח), ח"א : ז.
רי פנחס סג"ל מקראקא, ח"א : קט. ח"ב : כד.
רי פנחס קאצינאלינבויגן (תנ"א — תקכ"ה), ח"ב : מ.

96) על שנת-פטירתו, עיין : שרגא פייבוש היללעל, תולדות הרבנים ומשפחות החשובות בעיר לייפניק בשלש מאות האחרונות (גרמנית), מאהריש אסטרוי תרפ"ח, עמ' 81. והשווה : שם הגדולים החדש, מערכת גדולים, אות פ,

רי פסח כ"ץ מקראקא (במחצית השניה של המאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : ז', כ'.

רי פסח רי תנחום מקראקא, עיין : ר' פסח כ"ץ מקראקא.

רי פרץ מקראקא, ח"ב : מא'.

רי פתחיה ברי דוד לידא (נפטר בשנת תקי"א י'), ח"א : וו, וי, א, X, מא', פט'. ח"ב : נט'.

רי פתחיה ברי יוסף מווירמייזא (במחצית השניה של המאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : קכ'.

רי צבי ברי אברהם קלונימוס יפה (סוף המאה הרביעית ותחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : פח'.

רי צבי ברי עזריאל מווילנא (נפטר בשנת תצ"ז), ח"א : פט'.

רי צבי (מהר"ץ) גלוגא אב"ד אלטונא והמבורג (בראדי) (ת"ס — תקס"ז), ח"א : קלז'. ח"ב : יט', פה'.

רי צבי דוד הלוי מקראקא (נפטר בשנת תקצ"ב), ח"א : לא', לב', ק', קלה'-י', קלז'. ח"ב : עט'-י'.

רי צבי הירש אורנשטיין (תקע"ה בערך — תרט"ח), ח"א : v, קמה', קנכ', קנד'-קנו'. ח"ב : פ'.

רי צבי הירש (מהר"ץ) אשכנזי ברי יעקב ז"ק (ת"כ — תע"ח י'), ח"א : נ', עג', פט', צא'-קא'. ח"ב : עו'.

רי צבי הירש ברי אהרן אייבעשיץ (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : קיח'.

רי צבי הירש ברי בנימין בישקא מזאמושטץ, עיין : ר' צבי (מהר"ץ) גלוגא.

רי צבי הירש ברי זכריה מענדל קלויזנר (נפטר בשנת תנ"א י'). ח"א : vi, א, כז'-י', לד', מא', סד', עח', פ', פכ'-פה', פז', קה', קמח'. ח"ב : ב'-י', צד'-צה'.

סי' יט ; דעת קדושים עמ' 108 ; ליפשיץ, אבנה עטרה לבנים, עמ' ט, הערה יב (97) על שנת-פטירתו, עיין : אנשי שם, עמ' 185. והשווה קריה נאמנה הוצ' שני, עמ' 133.

(98) עיין : דעת קדושים, עמ' 153, בהערה.

(99) עיין : לקורות היהודים בלובלין, עמ' 66.

רי צבי הירש ברי חגי חנוך [פרענקיל] (תכ"ב — ת"ק¹⁰⁰), ח"ב : קו¹.

רי צבי הירש ברי יהודה יודל מטימקאוויץ, ח"א : סט¹.
רי צבי הירש ברי יוסף שפירא (במאה החמישית לאלף הששי),
ח"ב : פר².

רי צבי הירש (מהר"ץ) ברי יצחק יעקב באכטינש מקראקא (נפטר
בשנת שנ"ג), ח"א : ג², ד-י², ו², טז², כג².

רי צבי הירש ברי מרדכי רי פייבוש בלאך מקראקא (במאה החמישית
לאלף הששי), ח"ב : סט².

רי צבי הירש ברי נפתלי הירץ מיערסלוב (במאה הששית לאלף
הששי), ח"א : קנ².

רי צבי הירש ברי שמשון טוד פירר (טוד פירער, טוד פיערער,
טוכפירער) מקראקא (סוף המאה הרביעית ותחילת המאה
החמישית לאלף הששי), ח"א : מו². ח"ב : ח², צ-י², צח²,
קיח², קכא².

רי צבי הירש הלוי איש הורוויץ מטשארטקוב (נפטר בשנת תסי"ד),
ח"א : פה².

רי צבי הירש הלוי איש הורוויץ מפפד"מ (נפטר בשנת תקע"ו¹⁰¹),
ח"א : פו².

רי צבי הירש הלוי הורוויץ אב"ד ור"מ דשלש קהלות זאמוט (נפטר
בשנת ת"מ בערך), ח"ב : כג².

רי צבי הירש הלוי מדאמבראווא (במאה הששית לאלף הששי),
ח"א : ס².

רי צבי הירש הלוי רעבץ שפיץ, עיין : ר' נפתלי הירש בר' משה
שפיץ סג"ל רעב"ץ.

רי צבי הירש ווייס מדאמבראווא, ח"א : ס².

רי צבי הירש (מהר"ץ) חאטש מקראקא (במאה החמישית לאלף
הששי), ח"א : קל². ח"ב : כה², עה², קה², קכא², קכט².

100 עיין עליו מאמרו של דוד קויפמאנן, דברי ימי חיי ר' הירש הענא,
הגרן, ספר ראשון, ברדיטשוב תרנ"ח, עמ' 72-88.

101 עיין : מרדכי הלוי הורחיק, אבני זכרון, ורנקנורט על נהר מוין
תרס"א, עמ' 582. ואינו מדויק מה שכתוב בדעת קדושים, עמ' 72, שנפטר
בשנת תקע"ז.

רי צבי הירש חיות מזאלקווא (תקס"ו — תרט"ו), ח"ב : ע', עא', קנה'.

רי צבי הירש הכהן מקראקא (סוף המאה הרביעית ותחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : מו'. ח"ב : כ'.

רי צבי הירש חריף מניעשוויז דליטא (במאה הששית לאלף הששי), ח"א : ס'.

רי צבי הירש כהן ראפפורט מוואלערשטיין (נפטר בשנת תקכ"ג), ח"ב : נח'.

רי צבי הירש כ"ץ (הכהן) ברי יוסף (סוף המאה הרביעית ותחילת המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : נב', סא', סו'. ח"ב : צח'.

רי צבי הירש לנדא מאפטא (נפטר בשנת תע"ה), ח"ב : קכח'.
רי צבי הירש מברלין (תפ"א — תקס"ס), ח"א : לה', פב', קלג', קלר'-'. ח"ב : נו', עזי-עט', פג', קמו'.

רי צבי הירש מהלברשטאדט ברי נפתלי הירץ אשכנזי (נפטר בשנת תק"ח), ח"א : פט', קטו'. ח"ב : וי'-'.

רי צבי הירש מזאלקווא (נפטר בשנת תקכ"ו), ח"א : סד', קיא'.
רי צבי הירש מיאברוב ברי משה חריף (נפטר בשנת תצ"ז), ח"א : פו'.

רי צבי הירש מייזילש מקראקא אב"ד קרעמזיר (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קמא', קמב'.

רי צבי הירש מירלש משווערין, ח"א : קלר'. ח"ב : עח'.

רי צבי הירש מלאקטש (נפטר בשנת תקס"א ?), ח"א : קנג'.

רי צבי הירש מלבוב, עיין : ר' צבי הירש בר' זכריה מענדל קלויזנר

רי צבי הירש מליסקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : פט'

רי צבי הירש ממעזריטש ברי בער מונק, ח"ב : קטו'.

רי צבי הירש מני"ש (נפטר בשנת תק"ב), ח"א : קכג'.

רי צבי הירש מעליש מקראקא (נפטר בשנת ת"ה), ח"ב : כא'.

רי צבי הירש מפלאצק, ח"ב : קטו'.

רי צבי הירש מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קח'

רי צבי הירש מקרעמניץ, ח"ב : קמה'.

רי צבי הירש (מהר"ץ) קאייידנובר (נפטר בשנת תע"ב), ח"א : סח'

ח"ב : נו', קכא', קכג'.

רי צבי הירש (מהר"ץ) ואזאניש מלבוב (תצ"ג — תקס"ה¹⁰¹),
ח"א: כט"ז², קיד"ז³, קלז¹, קמז¹, קמט¹, קנ"ז². ח"ב: עט"ז.

רי צבי הירש שור (נפטר בשנת שצ"ה), ח"א: מד"ז.

רי צבי הכהן, עיין: ר' צבי הירש כ"ץ (הכהן).

רי צבי (מהר"ץ) הלוי הורוויץ מבראדי, ח"א: פו"ז.

רי צבי (מהר"ץ) העללער מזאמושטץ (תקל"ו — תקצ"ה), ח"א:
קמט"ז.

רי צבי העלמאן ברי חיים מווירמייזא (נפטר בשנת שי"ג ?¹⁰²),
ח"ב: פד"ז.

רי צבי יהושע הלוי הורוויץ מסרעביטש, ח"א: פו"ז.

רי צבי מפייעטרוקוב (תקל"ז — תקע"ט), ח"ב: ס"ז, עט"ז.

רי קאפל הכהן מלבוב, עיין: ר' יעקב קאפל הכהן מלבוב.

רי קאפל סג"ל מווינא (נפטר בשנת ת"ל), ח"ב: קיא"ז.

רי קאפל ריז הלוי ברי מרדכי מאדעל איטונגא (במאה החמישית
לא"ה הששי), ח"ב: קב"ז.

רי קלונימוס הזקן מבריסק¹⁰⁴, ח"א: לז"ז.

רי קלמן ברודא מפינסטשוב (במאה החמישית לא"ה הששי), ח"ב:
ס"ז.

רי קלמן מווירמייזא (נפטר בשנת ש"כ), ח"א: ווו, ג"ז, כו"ז², לז"ז³,
לח"ז, מח"ז.

רי ראובן הכהן ראפפורט מסארנאפאל, ח"א: קלח"ז², קלט"ז.

רי רפאל הכהן מאלטונא והמבורג (תפ"ג — תקס"ד), ח"א: כב"ז,
קלר"ז. ח"ב: עח"ז.

רי רפאל כ"ץ מקראקא (נפטר בשנת תקי"ח), ח"א: קט"ז. ח"ב:
כו"ז, כו"ז-כח"ז.

רי רפאל מייזלש, ח"א: כב"ז, קה"ז², קו"ז.

רי רפאל מקאמראווקי דליטא (במאה החמישית לא"ה הששי), ח"ב:
קיד"ז.

102) על שנת־פטירתו, עיין: אנשי שם, עמ' 198; צינץ, עטרת יהושע,
עמ' 34.

103) עיין: כהנא, ענף עץ אבות, עמ' 51, סי' 210.

104) עיין: א. ל. פיינשטיין, עיר תהלה, עמ' 22, הערה ה.

רי רפאל [נתן] נטע ראבינאוויץ (תקצ"ה — תרמ"ט), ח"א : צט'.
 רי רפאל סופר דיין בקראקא (נפטר בשנת תנ"ג), ח"א : מ', עט'.
 החי רפאל קירכהיים (תקס"ד — תרמ"ט), ח"ב : פ'.
 רי רפאל שפיץ מווילנא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : ס'.

רי שאול ברי אריה ליב מאמשטרדם (תע"ו — תק"ן), ח"א : קז',
 קלב'-קלד', קלה', קמט'. ח"ב : כח', עז', עזי', עט', פג'.
 רי שאול ברי העשיל מקראקא (נפטר בשנת תס"ו), ח"א : יט', כ',
 מא', נג', עט', צח', כח'-קלא', קלב', קמה', קמו', קמוי-קמח',
 קמט', קנג'. ח"ב : כט', ס', סה', עי-עז', פא', פב'-צו', קלד'-
 קלה', קמוי-קמו'.

רי שאול הלוי מהאג (תע"ד — תקמ"ה), ח"א : קלה'. ח"ב : עז',
 עח', עט'.

רי שאול הערצפעלד מטאמאשוב [מחוז לובלין] (נפטר בשנת
 תקצ"ז), ח"ב : ו'.

רי שאול וואהל (נפטר בשנת שע"ו או שפ"ב בערך¹⁰⁶), ח"א : ז',
 כ', לג', קמח'. ח"ב : מ', עב'.

רי שאול לנדא מקראקא (נפטר בשנת תרי"ד), ח"א : v, קיח'. ח"ב :
 ע', עא'.

רי שאול מברעסטצקי ברי יעקב מלאדמיר (נפטר בשנת ת"ץ ?),
 ח"א : פ'.

רי שאול מפרנקפורט דאדור ברי צבי הירש מברלין (ת"ק — תקנ"ה),
 ח"א : פב', קלד'-2. ח"ב : עח'.

רי שאול [מרגליות] מלובלין (נפטר בשנת תקמ"ח¹⁰⁶), ח"א : לו'.
 רי שאול קאצינעלינבוגן מפינטשוב (נפטר בשנת תנ"ב¹⁰⁷), ח"א :
 לד'.

105) על שנות-חיי, עיין : שמואל ווינער, פסק החרם של הרב יעקב פולאק
 (גלוה לדעת קדושים), עמ' 83; ענף עץ אבות, עמ' 30, סי' 112; אבות עטרה
 לבנים, עמ' ז, כח.

106) עיין : לקורות היהודים בלובלין, עמ' 93; לוחות זכרון, עמ' 15;
 עטרת יהושע, עמ' 76.

107) על שנת-פטירתו, עיין : דעת קדושים, עמ' 94; כתבי הגאונים, עמ'
 64. ולא נכון מה שכותב ר' צבי הירש חיות בס' גדולת שאול לר' צבי הירש
 עדעלמאן, לונדון תרי"ד, דף ח ע"א, שנפטר בשנת תנ"א, מפני שבתשרי תנ"ב

רי שבתי ברי מאיר (מהר"ס) כ"ץ (כהו אשכנזי), עיין : ר' שבתי הכהן.

רי שבתי הכהן (שפ"ב — תכ"ג¹⁰⁸), ח"א : יג', ס', סג', סד', סו'.
ח"ב : ב', ה', יד', נה"ז, נו', פא', צח', סג', קיא'.

רי שבתי משורר [בס] מפראג (ת"א — תע"ח), ח"א : ווו', סז',
עא"עב', עג'.

רי שבתי סופר מפרעמיסלא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : י'.

רי שבתי שעפטיל סג"ל הורוויץ, עיין : ר' שעפטיל סג"ל הורוויץ.
רי שכנא דיין בקראקא (נפטר בשנת תקצ"ט), ח"ב : כח'.

רי שכנא הכהן רש"ד, עיין : ר' שלום שכנא בר' יהושע רש"ך.

רי שכנא כ"ץ (הכהן), עיין : ר' שלום שכנא כ"ץ (הכהן) מקראקא.

רי שכנא כ"ץ מרישא (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף
הששי), ח"א : קט'. ח"ב : כו"כז'.

רי שכנא מארקוספעלד מקראקא, ח"ב : כח'.

רי שכנא מלובלין (נפטר בשנת שי"ט), ח"א : ב', ג', ה', יא"י, טו',
לו', מח', מט'.

רי שכנא פיהם מקראקא, ח"ב : כח'.

רי שלום סויבעש, ח"א : קנא', קנב'.

רי שלום מעליש מקראקא, ח"ב : כ', כא'.

רי שלום מקאמין קאשירסק הסמוך לבריסק דליטא (במאה הששית
לאלף הששי), ח"א : ס'.

רי שלום שכנא ברי אברהם חיים הכהן (כ"ץ), עיין : ר' שכנא דיין
בקראקא.

רי שלום שכנא ברי אהרן מנחם הכהן המכונה רי מענדל רי זלמן
חזן, עיין : ר' שלום שכנא כ"ץ (הכהן) מקראקא.

רי שלום שכנא ברי יהושע רש"ד, ח"ב : כז', כח'.

רי שלום שכנא כ"ץ (הכהן) מקראקא (נפטר בשנת תמ"ה), ח"א :
ח', כט"ז, מג', קט'. ח"ב : כה"כח', ל'.

רי שלום שכנא מלובלין, עיין : ר' שכנא מלובלין.

רי שלמה (ר"ש) אלגאזי (ש"ע בערך — תמ"ג בערך), ח"א : צח'.

הסכים עוד על המדרש רבה עם הפי נפתלי אילה שלוחה (עי' משי"כ המחבר
כאן), ובשנת תנ"ג כבר נזכר בברכת המתים.

(108) עיין : שנה בשנה, ירושלים תשכ"ג, עמ' 511-514.

רי שלמה אפרים ברי אהרן איש לוונטשיץ (נפטר בשנת שע"ט),
ח"א : כח¹.

הח' שלמה בובער (תקפ"ז — תרס"ז), ח"א : ו.

רי שלמה ברי אברהם בן אדרת (הרשב"א) (ד"א תתקצ"ה — ה"א
ע'), ח"א : סד¹⁻², סו¹.

רי שלמה ברי אברהם פניאל, ח"א : קלד¹.

רי שלמה ברי אהרן סג"ל מקראקא, ח"ב : ד¹.

רי שלמה ברי אלחנן מזאלקווא (נפטר בשנת תס"ו), ח"א : קלו¹.

רי שלמה ברי יהודה ליברמן, עיין : ר' שלמה ליברמנש מעיר הברזל.

רי שלמה ברי יהודה מלובלין (נפטר בשנת שנ"א), ח"א : ח¹, ט¹,
כא¹. ח"ב : יז¹.

רי שלמה ברי יעקב אאיליון (מהר"ש אאליין) (ת"כ — תפ"ח),
ח"א : צה¹. ח"ב : פז¹.

רי שלמה ברי יצחק (רש"י) (ד"א ת"ת — תתס"ה), ח"א : עב¹,
קיא¹. ח"ב : ג¹, ז¹, יב¹, פז¹, קיד¹, קמד¹, קנ¹.

רי שלמה ברי יצחק סג"ל מלבוב (נפטר בשנת שצ"ח), ח"א : ז¹,
כו¹, לט¹, מא¹, מב¹⁻².

רי שלמה ברי מרדכי, עיין : ר' שלומיצא (תלמיד מהרש"ל).

רי שלמה ברי שלמה [צ"ל : ברי אהרן] לוריא¹⁰³, ח"ב : קכו¹.

רי שלמה דוב בעריש מגלוגא (נפטר בשנת תקמ"ה), ח"א : פט¹,
קטו¹⁻². ח"ב : ו¹.

רי שלמה די אוליוירה (נפטר בשנת תס"ה), ח"א : צה¹.

רי שלמה הירשל מלונדון (תקכ"ב — תר"ג), ח"א : קלד¹. ח"ב :
עח¹.

רי שלמה הכהן (מהרש"ד) (כמאה הרביעית לאלף הששי), ח"א :
קי¹. ח"ב : כט¹.

רי שלמה הכהן פורט רפא ברי שמחה (נפטר בשנת תל"ד), ח"ב :
קי¹.

רי שלמה הכהן ראבינאוויץ מראדמסק (תק"ס — תרכ"ו), ח"א :
פב¹.

רי שלמה הכהן ראפפורט ספרא מתא דק"ק קראקא (תחילת המאה
הששית לאלף הששי), ח"ב : לג¹.

רי שלמה הכהן רש"ד, עיין: ר' שלמה כ"ץ (הכהן) רש"ד.
 רי שלמה (זאלי) ספרא מתא דק"ק קראקא (במאה החמישית לאלף
 הששי), ח"ב: ל².

רי שלמה זלמן ברי יצחק זעקלי (במאה החמישית לאלף הששי),
 ח"א: עג².

רי שלמה זלמן גייגר מפפד"מ (נפטר בשנת תקכ"ה), ח"ב: סנ¹.
 רי שלמה זלמן דעלס מפפד"מ (במשה החמישית לאלף הששי),
 ח"א: נד¹.

רי שלמה זלמן חיים הלברשטאם מביליטץ (תקצ"ב — תר"ס),
 ח"ב: ו¹.

רי שלמה חריף הלוי, עיין: ר' שלמה בר' יצחק סג"ל מלבוב.
 רי שלמה חריף מסלוצק, עיין: ר' שלמה בר' אלחנן מזאלטווא.
 רי שלמה [יהודה] ליב (מהרש"ל) הכהן ראפפורט (שי"ר), (תק"ן —
 תרכ"ח), ח"א: עח². ח"ב: סד¹, קלה¹, קלח¹.

רי שלמה יוס טוב מליכטנשטאט (במחצית השנייה של המאה
 החמישית לאלף הששי), ח"א: עכג¹.

רי שלמה כ"ץ (הכהן) רש"ד (במחצית השנייה של המאה החמישית
 לאלף הששי), ח"ב: כז¹, כח¹.

רי שלמה לוריא (מהרש"ל) (רע"א בקירוב — של"ד), ח"א: ג¹,
 ז¹, ח"א¹, כא¹, כו¹, כז¹, לו¹, מח"מט¹, נה¹, פו¹, פז¹,
 קיח¹, קמא². ח"ב: ט¹, י¹, יז¹, נט¹, פו¹, פז¹, עכו¹, קמ¹, קמה¹.
 רי שלמה ליברמנש מעיר הברזל (במחצית השנייה של המאה השלי-
 שית ותחילת המאה הרביעית לאלף הששי), ח"א: ג¹, ה¹,
 ח¹, טז¹.

רי שלמה (מהר"ש) ליכטשטיין מפלונסק (תקכ"ב — תקמ"ג), ח"א:
 קלה².

רי שלמה מבית לוי מלבוב, עיין: ר' שלמה בר' יצחק סג"ל מלבוב.
 רי שלמה מגזע צבי מהורדנא (במחצית הראשונה של המאה הששית
 לאלף הששי), ח"א: פא². ח"ב: נז¹, נח¹, סג¹, סד¹, קמו¹.

רי שלמה מחעלמא (חעלמא) (תע"ז בערך — תקמ"א), ח"א: V,
 כט¹, לא¹, לו¹, קלז¹, קלח¹, קמ"קמד¹. ח"ב: עט¹, קמ¹.

רי שלמה מעיר הברזל, עיין: ר' שלמה ליברמנש מעיר הברזל.

רי שלמה מפינוטשוב (נפטר בשנת תקכ"א), ח"א: פב¹.

רי שלמה סג"ל, עיין: ר' שלמה בר' יצחק סג"ל מלבוב.

רי שלמה סג"ל (בו הט"ז) (נפטר בשנת תכ"ד), ח"א : ו, נט.¹
 רי שלמה סג"ל לנדא מלבוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קי.¹

רי שלמה קאליהארי הספרדי מקראקא (נפטר בשנת שנ"ז), ח"א : ג, כג.¹

רי שלמה (מהר"ש) קלוגר (קלוגער) מבראד (תקמ"ו — תרכ"ט¹⁰⁹), ח"א : קנה.¹ ח"ב : לב, לד-לח.¹

רי שלמה רי ליבוש, עיין : ר' שלמה בר' יהודה מלובלין.
 רי שלמה רופא (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : כג.¹
 רי שלמה שפירא מסאטנאב (שע"ו בערך — ת"ח בערך¹¹⁰), ח"ב : קכא.¹

רי שלומיצא (תלמיד מהרש"ל), ח"א : כז, פז.¹
 רי שמואל אבוהב (ש"ע — תנ"ד), ח"ב : ככו.¹
 רי שמואל איש מבית לוי מלאדמיר (אבי הט"ז), ח"א : מח, נז.¹
 רי שמואל איש צבי, עיין : ר' שמואל אשכנזי.
 רי שמואל אליעזר [אידלש] ברי יודא הלוי (מהרש"א) (שט"ו — שצ"ב), ח"א : ז, יג, יט, כח, מב.¹, נה, ס. ח"ב : ח, לט, ככה, ככו, קלח, קמה.¹

רי שמואל אשכנזי (החסיד, איש צבי) (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : פד, פז.¹

רי שמואל בערינשטיין (בערנשטיין) מאמשטרדס (תקל"ג — תקצ"ט), ח"א : צט, קטו, קלג. ח"ב : עז.¹

רי שמואל ברי אברהם סג"ל (הלוי) (נפטר בשנת תע"ט¹¹¹), ח"א : קט, קלא.¹ ח"ב : כד, כה.¹

109) שנת-הולדתו רשמתי לפי נכדו ר' יהודה אהרן קלוגער, תולדות שלמה, דפוס-צילום, ירושלים תשט"ז, עמ' ה. אולם, שם, עמ' קכ, כותב ש"בשנת תר"כ הגיע לשנת שבעים ושש לימי חייו". ולפי זה נולד בשנת תקמ"ד. ועיין עוד : אליעזר אפרתי, דור ודורשיו, חילנא תרמ"ט, עמ' 40-41.
 110) על שנות-חייו, עיין : עיר הצדק, עמ' 58 (ושם ב"הערות הוספות ותיקונים", עמ' 72, העיר ש' ז' ח' ה' [= שלמה זלמן חיים הלברשטאם] בשם יו"ט ליפמן צונץ, שנפטר סביב לשנת ת"א). ועיין עוד : חיים דובערש פריעד-בערג, מרגניתא שפירא, דראהאביטש תרנ"ט, עמ' 14-15; יעקב דוב מאנדלבוים, תולדות חכמי ישראל — דרכנו, שנה שני, גליון יג(יד), מארשא, כ' טבת תרצ"ה, עמ' י, הערה ג.
 111) עיין עליו : דעת קדושים, עמ' 44, בהערה ; ענף עץ אבות, עמ' 37.

רי שמואל ברי אורי שרגא פייבוש מוואדיסלאב (ת"י בערך — אחרי תס"ה), ח"א : פא"י². ח"ב : נח², קמו¹.

רי שמואל ברי בועז סג"ל מליסא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : צא¹.

רי שמואל ברי דוד הלוי מבאמבארג (שפ"ה בערך — תמ"א), ח"א : נח². ח"ב : קב¹.

רי שמואל ברי יודא מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סז¹.

רי שמואל ברי יוס טוב ליפמן סג"ל העליר, ח"א : לג².

רי שמואל ברי יוסף מקראקא (נפטר בשנת ת"ס), ח"א : סא², סז¹. ח"ב : קמו¹.

רי שמואל ברי יעקב מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סז¹.

רי שמואל ברי ישראל מקראקוויץ (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : עח¹.

רי שמואל ברי מאיר (הרשב"ם) (ד"א תת"מ — תתק"כ בערך), ח"ב : קלב¹.

רי שמואל ברי מאיר ז"ק (נפטר בשנת תמ"ז¹¹), ח"א : מד², מה¹, ח"ב : פד¹.

רי שמואל ברי משה מסוויסלאוויץ (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קכט¹. ח"ב : סט¹.

רי שמואל ברי נפתלי סג"ל מקראקא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סז¹.

רי שמואל ברי פייבוש, עיין : ר' שמואל בר' אורי שרגא פייבוש מוואדיסלאב.

רי שמואל גאלוקי (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : קיט¹.

החי שמואל דוד לוצאטו (שד"ל) (תק"ם — תרכ"ו), ח"ב : קלה¹.

סי' 145 ; לוחות זכרון, עמ' 98-99, בהערה ; כתבי הגאונים, עמ' 38 ; עמרת יהושע, עמ' 71-72.

112) שנת-פטירתו רשמתי לפי : מ. מ. ביבער, מזכרת לגדולי אוסטריה, ברדיטשוב תרס"ז, עמ' 60. ועיין עוד : אנשי שם, עמ' 211 ; ענף עץ אבות, עמ' 36, סי' 138 ; א. מ. ראסאפארט הארטשטיין, שלשלת זהב, עמ' 8, הערה ז, ועמ' 78.

רי שמואל דרשו מלובליו (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כה"י.¹

רי שמואל החסיד, עיין : ר' שמואל אשכנזי.

רי שמואל הכהן (כ"ץ) מדובנא רבתי (נפטר בשנת תע"ט י"י),

ח"א : מג', קט"ז. ח"ב : כו"כז.²

רי שמואל הלוי מקראטאשין, ח"א : קטו.³

רי שמואל הלוי מקראקא, עיין : ר' שמואל בר' אברהם סג"ל (הלוי).

רי שמואל (מהר"ש) זיינוויל מהלברשטאט (סוף המאה החמישית

לאלף הששי), ח"א : סיב.⁴

רי שמואל (מהר"ש) זיינוויל מנעשוויז (במחצית השניה של המאה

הרביעית לאלף הששי), ח"א : יג'. ח"ב : א', יא', יב', יד',

טו"י.⁵

רי שמואל זנוויל משטערליץ (במחצית הראשונה של המאה הששית

לאלף הששי), ח"א : עה.⁶

החי שמואל יוסף פין (שי"ף) מווילנא (תקע"ט — תרנ"א), ח"א :

א, לד', סט', ע', עא', עח', קלא'. ח"ב : נו', עו', פט', צו',

קכח.⁷

רי שמואל יעקב ברי משה יהושע העשל אורנשטיין, ח"א : קמה.⁸

רי שמואל יצחק יעב"ץ (נפטר בשנת תרמ"ג י"א), ח"א : סט'.⁹

רי שמואל כ"ץ הרופא מקראקא (סוף המאה הרביעית לאלף הששי),

ח"ב : סז.¹⁰

רי שמואל מבריסק דליטא (נפטר בשנת שפ"ט), ח"ב : א'.¹¹

רי שמואל מזי"א מפראנקפורט דמיין (תחילת המאה הרביעית לאלף

הששי), ח"א : ח', מו'.¹²

רי שמואל מסטאשוב ברי יהודה ליבוש שידלוב (סוף המאה

החמישית לאלף הששי), ח"א : קי'. ח"ב : לא"י.¹³

רי שמואל (מהר"ש) מפרעמיסלא ברי משולם פייבוש מקראקא

(במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : v. ח"ב : א', טז',

קמו'.¹⁴

(113) על שנת־פטירתו, עיין : ערים ואמהות בישראל, כרך ששי : ברודי,

עמ' 74, 338. ולא נכון מה שכותבים : פ. פעסיס, עיר דובנא ורבניה, עמ' 20 ; משה

מארקאחין, שם הגדולים השלישי, עמ' 51, ור"צ הורוויץ, כתבי הגאונים, עמ'

5, שנפטר בשנת תפ"ט.

(114) שנת־פטירתו רשמתי לפי : הלל גח מגיד־שטיינשניידער, עיר ווילנא,

ווילנא תר"ס, עמ' 277.

רי שמואל מקראקא (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף
הששי), ח"ב : ל³.

רי שמואל מקרעמניץ, עיין : ר' יוסף שמואל מקראקא.

רי שמואל משידלוב, עיין : ר' שמואל בר' אורי שרגא פייבוש
מוואריסלאב.

רי שמואל סג"ל אשכנזי מקראקא, ח"א : מג"ג³.

רי שמואל פייבוש ברי אהרן משה תאומים, עיין : ר' פייבוש בר'
אהרן משה תאומים.

רי שמואל פייבוש כ"ץ מווינא (נפטר אחרי שנת תנ"ד), ח"א : VI,
כו³, עא³. ח"ב : סד³, קא³, קטו³.

רי שמואל פראנקפורטער, ח"ב : קנב³.

רי שמואל צבי הירץ ברי אריה יהודה ליב מבריסק (במחצית השניה
של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : סג³, עד³.

רי שמואל צבי הירץ מפינטשוב ברי יואל סירקש (נפטר בשנת
ת"י), ח"א : נא³. ח"ב : נא³, קמו³.

רי שמואל קאידנובר, עיין : ר' אהרן שמואל קאידנובר.

רי שמואל קאמניצער, ח"א : מב³.

רי שמואל קוזאנ"י (במאה הרביעית לאלף הששי), ח"א : ד³.

רי שמואל קראקאווער מפראג (במחצית השניה של המאה החמישית
לאלף הששי), ח"א : קכ³.

רי שמואל רי חיים ישעיה'ס, עיין : ר' יוסף שמואל מקראקא.

רי שמואל ראמאנר, עיין : ר' שמואל דרשן מלובלין.

רי שמואל רייכלש מגזע חיות, ח"א : עח³.

רי שמואל שאטין הכהן (מהרש"ד) (נפטר בשנת תע"ט), ח"א :

צ³. ח"ב : פט³, קלא³, קלט³, קמ³, קמד³, קמט³, קנ³, קנב³.

רי שמואל שווארציר הלוי ממשפחת הורוויץ (במאה הרביעית לאלף
הששי), ח"ב : כג³.

רי שמואל שמעלקי הלוי איש הורוויץ מניקלשבורג (תפ"ו —
תקל"ח), ח"א : פו³.

רי שמואל שמעלקא טויבעש (תקנ"ח — תרכ"ה), ח"א : קנא³,
קנב³.

רי שמואל שמעלקא מאוסטרהא, עיין : ר' שמואל בר' מאיר ז"ס.

רי שמואל שפירא (נפטר בשנת תק"ו), ח"א : קכ³. ח"ב : נח³.

רי שמחה אושפיצינער מקראקא, ח"ב : ל³.

- רי שמחה ברי גרשון הכהן מבילוגראדי (שפ"ב — תכ"ט), ח"א :
מוי, מוז. ח"ב : פה¹, צי¹.
- רי שמחה כהן (הכהן) ראפפורט (נפטר בשנת תע"ח¹), ח"א :
לב¹, לגי², קא-קד¹, קו¹, קלו¹, קלח¹. ח"ב : וי¹, סבי¹.
- רי שמחה לוצאטו מוויניציאה (ש"מ בערך — תכ"ג), ח"ב : מטי¹.
רי שמחה מדאברימיל, ח"א : קיד¹.
- רי שמחה מדעסויא ברי צבי הירש מהלברשטאט (נפטר אחרי שנת
תקל"ב), ח"ב : וי¹.
- רי שמחה מסטריא ברי אריה ליב צונץ מפינטשוב (נפטר בשנת
תנ"ז), ח"א : קיז¹.
- רי שמחה נתן עלינבערג מלבוב (נפטר בשנת תרי"ט), ח"א : קנב¹,
קנג¹⁻².
- רי שמעון אופנהיים מקרומונויא (תקי"ג — תרי"א), ח"א : סכה¹.
ח"ב : סלב¹, סלג¹.
- רי שמעון ברי יעקב מערכי (במחצית השניה של המאה הרביעית
לאלף הששי), ח"ב : סכא¹.
- רי שמעון ברי יעקב רישר (תמ"א — תע"ד), ח"ב : סלה¹, סלו¹.
- רי שמעון ברי יעקב שלוחא דרחמנא מצפת (במאה החמישית לאלף
הששי), ח"ב : סלח¹.
- רי שמעון ברי צמח דוראן (הרשב"ץ) (סכ"א — ר"ד), ח"ב : כ¹.
- רי שמעון ברי שאול שמש בלבוב (תחילת המאה החמישית לאלף
הששי), ח"א : מה¹.
- רי שמעון הכהן מיאזלאוויץ ברי אברהם שרענציל (נפטר בשנת
תנ"ז?), ח"א : פוי¹.
- רי שמעון הלוי שטערן מדאמבראווא, ח"א : ס¹.
- רי שמעון וואלף אופנהיים ברי משה יהודה ליווא (במחצית השניה
של המאה הרביעית לאלף הששי), ח"ב : סכא¹.
- רי שמעון וואלף ברי דוד טעבילי אויערבאך (ש"כ בערך — שצ"ב),
ח"א : כח¹.
- רי שמעון וואלף מפינטשוב (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב :
סי¹.

115) על שנת־פטירתו, עיין עוד : דעת קדושים, עמ' 153, ובהערותיו של
שלמה באבער, לקורות היהודים בלובלין, עמ' 169.

רי שמעון וואלף רי הירש מנליש מלובלין (במאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קנא¹.

רי שמעון יאלעס מקראקא (נפטר בשנת תפ"ז), ח"ב : קלג², קלד³.
רי שמעון כ"ץ מאמשטרדס (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : צח⁴.

רי שמעון פישוויץ (במחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : קטז⁵.

רי שמעון קאפענהאגער מבווא (במחצית הראשונה של המאה הששית לאלף הששי), ח"א : ח⁶.

רי שמעון קרומנויא מפעסט, עיין : ר' שמעון אופנהיים מקרומנויא.
רי שמעון שפירא, עיין : ר' אהרן שמעון שפירא.

רי שמעיה מברלין (נפטר בשנת תס"ט), ח"א : קיב⁷.

רי שמעלקא מאוסטרא, עיין : ר' שמואל בר' מאיר ז"ק.

רי שמעריל כ"ץ מלבוב (נפטר בשנת תס"ג), ח"א : קי⁸.

רי שמריה זלמן מלייפניק ברי יעקב אברהם (במחצית השניה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : קיז⁹. ח"ב : ס¹⁰, קלא¹¹.

רי שמריה מוויסאקי, ח"ב : פד¹².

רי שמריה שמעריל ברי אברהם עבריל מלבוב (נפטר בשנת תמ"ד),
ח"א : מג¹³, קט¹⁴. ח"ב : כט¹⁵.

רי שמריה שמעריל ברי יהודה ליב מפינטשוב (סוף המאה החמישית לאלף הששי), ח"ב : כז¹⁶.

רי שמריה שמעריל רש"ד, עיין : ר' שמריה שמעריל בר' אברהם עבריל מלבוב.

רי שמשון בכרך מווירמייזא (שס"ז בערך — ת"ל), ח"א : נא¹⁷.
ח"ב : ו¹⁸, ז¹⁹, מ²⁰, מא²¹, פה²².

רי שמשון ברי יונה רי אברליש מפראג (סוף המאה הרביעית ומחצית הראשונה של המאה החמישית לאלף הששי), ח"א : נב²³.

רי שמשון (הר"ש, הש"ר) ווערטהיימער (ווערטהיים) מווינא (תי"ח — תפ"ד), ח"א : לה²⁴, קיח²⁵, קיט²⁶. ח"ב : ל²⁷, ס²⁸, סא²⁹, סט³⁰, פט³¹, קח³², קט³³, קטז³⁴, קכב³⁵, קכו³⁶, קכז³⁷, קכח³⁸, קכט³⁹, קל⁴⁰, קלב⁴¹, קמא⁴², קמב⁴³, קמג⁴⁴.

רי שמשון (מהר"ש) מאוסטריפאלי (נהרג על קידוש השם בשנת ת"ח), ח"ב : ה⁴⁵, ז⁴⁶.

רי שמשון מוילנא (במאה החמישית לאלף הששי), ח"א : עא.¹
 רי שמשון מורפורגו מאנקונה (תמ"ב — ת"ס), ח"א : כד.¹
 רבינו שמשון (הר"ש) מקינוו (נפטר ה"א ק"י בערך), ח"א : קמא.¹
 ח"ב : י.¹

רי שעפטיל ברי ישעיה סג"ל הורוויץ (ש"ן ? — ת"ך¹¹⁰), ח"א :
 נח,¹ ע,¹ פו,¹ פז.¹ ח"ב : ה,¹ ט,¹ מח-מט,¹ נ,¹ פה,¹ קג,¹ קכב,¹
 קכג.¹

רי שעפטיל [ברי עקיבא הלוי הורוויץ מפראג] (שכ"ו — שע"ט),
 ח"ב : ט.¹

רי שעפטיל מפוזנא, עיין : ר' שעפטיל בר' ישעיה סג"ל הורוויץ.
 רי שרגא פייבל טויבעש מיאסי, ח"א : קנב.¹

רי תנחום ברי יוסף כ"ץ מקראקא (נפטר בשנת שע"ח), ח"א : ה,¹
 ז,¹ כ.¹

116) שנת-הולדתו רשמתי לפי האנציקלופדיה העברית, בערכו. ועיין ר"צ
 הורוויץ, תולדות משפחת הורוויץ (גלוח לס' טוב עין), צמ' 25, שכותב שנולד
 בשנת ש"ס בערך ונפטר בשנת ת"כ כבן ששים. ועיין עוד בספרו כתבי הגאונים,
 צמ' 57.

ב. ספרים

אבו השוהס לר' אליקים געץ בר' מאיר מהילדסהיים, ח"א : יח'
סה¹, ע¹, צב¹, צז¹, סט¹, קלא¹. ח"ב : כר¹, עז¹, צו¹, קר¹, קט¹
קי¹, קטז¹, קכד¹-קכו¹, קלב¹, קלז¹, קמג¹, קמו¹.

אבני צדק לר' יצחק צורף, ח"ב : קכז¹.

אבני שוהס לר' שמריה זלמן בר' יעקב אברהם, עיין : נחלת יעקב
אבק סופרים לר' אברהם בר' לוי קונקסי, ח"ב : קנ¹.

האגודה לר' אלכסנדר זוסלין הכהן, ח"א : ו¹. ח"ב : ז¹.

אגודת אזור לר' משה זאב מביאליסטאק, ח"א : סט¹. ח"ב : עי'
האגור לר' יעקב ברוך בר' יהודה לנדא, ח"א : ב¹.

אגרות שיי"ר לר' שלמה יהודה ראפפורט, ח"ב : קלז¹.

אדרת אליהו לר' אליהו בר' משה לואנץ, ח"א : עח¹. ח"ב : קכ¹
אהבת דוד ויהונתן לר' דוד הכהן, ח"א : קכא¹-קנ¹.

אהבת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קכה¹.

אהל יעקב לר' יעקב כהנא שפירא, ח"א : יח¹, סט¹, קכט¹. ח"ב :
כה¹, עב¹, פכ¹.

אהל יעקב לר' יעקב קאפלמאן בר' שמואל בונם, ח"ב : פז¹, פח¹,
פט¹-פז¹.

אהל יעקב לר' יעקב ששפורטש, ח"א : צה¹.

אהל מועד לר' יוסף יאסקי בר' מיכל, ח"א : לא¹.

אוצר הספרים לר' יצחק אייזיק בן-יעקב, ח"ב : קלז¹, קלז¹.

אוצרות חיים (רשימת ספרי ר' חיים בר' יוסף מיכל), ח"א : ס¹,
קכה¹, קמד¹. ח"ב : סד¹, קכה¹, קל¹.

אור הגנוז לר' מאיר אייזנשטאט, ח"א : ק¹, קא¹, קמה¹, קמו¹.

אור הישר לר' אהרן שמעון מקאפענהאגער, ח"א : ח¹-ט¹, מו¹, צד¹,
ק¹, קלג¹, קמג¹, קמד¹, קמח¹, קמט¹. ח"ב : ו¹.

אור זרוע לר' יצחק בר' משה מווינא, ח"א : א¹, קלד¹. ח"ב : ז¹.

אור חדש לר' אלעזר קליר, ח"א : פו¹, קמב¹.

אור חדש לר' חיים באכנער, ח"א : לט¹, מא¹, מב¹, נו¹, צו¹ (כאן
בטעות : מקור חיים). ח"ב : ח¹, מח¹, צו¹, צח¹-צט¹, קי¹-

קכ¹, קי¹, קיב¹, קיג¹, קיו¹, קיח¹, קכא¹, קכד¹, קכה¹.

אור יקר לר' משה קורדובירו, ח"ב : קכ¹.

אור יקרות לר' יוסף בנימין זאב וואלף בר' אריה ליב, ח"א : קא¹,
קמה¹, קמו¹, קמט¹.

אור ישראל לר' ישראל ליפשיץ מקליווא, ח"א : קיד¹, קטו¹, קלג¹,
קמג¹, קמח². ח"ב : וי¹⁻².

אור עינים לר' שלמה בר' אברהם פניאל, ח"א : קלד¹⁻².
אור צבי לר' צבי הירש מואלקווא, ח"א : סד¹, קיא¹, קיד¹.
אורחות משפט לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד¹.
אורים ותומים לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : טו¹, קב¹, קיב¹, קיו¹⁻²,
קיח¹, קיט¹, קכא¹, קכג¹, קכד¹, קכה¹, קכו¹⁻², קלב¹, קלח¹,
קנ¹. ח"ב : לה¹.

אותות למועדים (כת"י) לר' יוסף הויכגילעהרטער, ח"א : קז¹.
אילם לר' יוסף שלמה דילמידיגו, ח"א : קמא¹.
אילת אהבים לר' שלמה די אוליוירה, ח"א : צה¹.
איסור והיתר (שערים) לר' שלמה לוריא (מהרש"ל), ח"א : טז¹, יי¹.
ח"ב : פז¹.

איתו האזרחי לר' אברהם שרענצילש, ח"א : ה¹, כז¹, ל¹, מב¹⁻²מג¹,
מד¹, פו¹, פז¹.

אליה זוטא לר' אליהו שפירא, ח"א : יב¹, סז¹, קכ¹.
אליה רבה לר' אליהו שפירא, ח"א : יב¹, סח¹. ח"ב : קלג¹⁻², קנא¹.
אלימה (כת"י) לר' משה קורדובירו, ח"ב : קכ¹, קכא¹.
אלפט לר' יצחק אלפסי, ח"א : צה¹. ח"ב : קז¹, קיא¹.
אמונת שמואל לר' אהרן שמואל קאידנובר, ח"א : נב¹⁻², נח¹, נט¹.
סב¹, סה¹. ח"ב : מה¹, מט¹⁻², נו¹, נז¹, סג¹, פא¹, קיז¹, קכד¹.
אמרות טהורות לר' יוסף שאול נאטנזאהן, ח"א : קנד¹.
אמרי א"ש לר' מאיר א"ש מאונגוואהר, ח"ב : לח¹.
אמרי בינה לר' צבי הירש חיות, ח"א : קנה¹.
אמרי שפר לר' נתן שפירא מהורדנא, ח"א : קיח¹.
אסיפת גאונים ע"י ר' ארי' ליב בר' מרדכי סג"ל, ח"א : קלה
ח"ב : נג¹, סד¹, עט¹.

אסיפת הכהן לר' משה יהושע העשיל בר' אהרן צבי הירש הכה
ח"ב : ל¹.

אסיפת יהודה לר' יוסף יהודה ליב בר' ישראל איסר הלוי, ח"א
פ¹.

אסירי התקוה לר' אליעזר דיין בקראקא, ח"א : פט¹. ח"ב : לבי
אפי רברבי, עיין : פני יצחק לר' יצחק חיות.
אפיקי יהודה לר' יהודה ליב עדל, ח"א : קנ¹.

ארבע שיטות למהרי"ש, עיין : פנים מסבירות.
הארוך לר' שבתאי הכהן (בעל הש"ך), ח"ב : פה, קיא.²
ארצות החיים לר' מאיר ליבוש מלבי"ם, ח"א : קטו, קלג. ח"ב
עז, קז.¹

אשל אברהם לר' מרדכי בר' יהודה ליב אשכנזי, ח"א : פח. ח"ב
ח, קכג.¹

באר הגולה לר' משה רבקש, ח"א : נב, ער. ח"ב : כא, צו.¹
באר היטב לר' זכריה מענדל בר' אריה ליב, ח"א : סט, עט, פ.¹
קכח, קמח. ח"ב : ע, קלד, קמו.¹⁻²

באר היטב לר' משה פראנקפורט, ח"ב : קלט.¹
באר מים חיים (כת"י) לר' דוד לידא, ח"א : סח.¹
בגדי אהרן לר' אהרן תאומים, ח"א : קטו, קיו, קמו, קמח, קמט.¹
ביבליותיקה של וואלף, ח"ב : קיג.¹⁻²

בינה לעתים לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קכד, קכה.¹
בית אברהם לר' אברהם הכהן מזאמושטץ, ח"א : קמ, קמב, קמד.¹
ח"ב : ע.¹

בית אהרן לר' אהרן בר' שמואל, ח"א : פב. ח"ב : כד, קמו.¹
קמח.¹⁻² קנ.¹

בית אפרים לר' אפרים זלמן מרגליות, ח"א : פו, קלד, קנג. ח"ב :
ה, קכד, קכה.¹

בית די (כת"י) לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד.¹
בית הלל לר' הלל בר' נפתלי הירץ, ח"א : נו, צ, צא. ח"ב : נג.¹⁻²
נו, נז.¹

בית חדש (בי"ח) לר' יואל סירקש, ח"א : IV, VI, ה, ט, יג.¹⁻² יט,
כא, כב, כג.¹⁻² כז, כח.¹⁻² לט.¹⁻² מב, מה, מו, מז, מט.¹
נ, נא.¹⁻² נב, נג.¹⁻² נד, נה, נו, נח, נט, סא.¹⁻² סב, סז,
עא, עח, פא, פג, צח, קיו, קכט.¹⁻² קמו, קנא. ח"ב :
בי.¹⁻² ה, ט.¹⁻² י, יג, יד, טו, טז-יט, כ, כא, כב.¹⁻² כד,
מז, נא, סא.¹⁻² סז.¹⁻² עא, עב-עד, פא, פב, פה, פו, פז,
פח, צ, צד.¹⁻² צו, צז-צח, קב, קיב, קיח, קכא, קכה,
קלד, קלו, קמב, קמג, קמה, קמו, קנא. שו"ת, הישנות,
ח"א : וו, יב, טו, יח, יט, כא, כז. ח"ב : ה, ט, טז,
יז, כ, מז, מט, נ, נא, נד-נה. החדשות, ח"א : ו, כא,¹

כג¹, כח¹, מז¹, מח¹, נ², נד², נה², נו¹, נז¹, עז¹. ח"ב : א¹, יז¹, יח¹, לט¹, פה¹, קב¹.

בית יהודה לר' יהודה בר' ניסן, ח"א : לה¹, מא¹, עט¹, פכ¹, פרי¹⁻², פה¹. ח"ב : נז¹, עד¹, קלב¹, קלו¹.

בית יוסף לר' יוסף קארו, ח"א : ט¹, י², יב¹⁻², יד¹⁻², לט¹, סב¹, סד¹⁻², עז¹. ח"ב : יג¹, טו¹, יט¹, מ¹, נג¹, פו¹, פז¹.

בית יעקב לר' יעקב בר' שמואל מצויזמיר, ח"א : כח², נא¹, פו¹, צ¹. ח"ב : י¹, מז¹, סד¹, עב¹.

בית יעקב לר' יעקב הלוי גרונדשטין, ח"א : קלה¹.

בית יעקב אש לר' יעקב אורי שרגא פייבל בר' מנחם נחום, ח"א : קא¹.

בית לוי (כת"י) לר' יצחק בר' שלום מליסא, ח"ב : קלו¹.

בית לחם יהודה לר' צבי הירש בר' עזריאל מווילנא, ח"א : לו¹, עא¹, קג¹. ח"ב : סט¹, קלא¹.

בית מאיר לר' מאיר פוזנר, ח"ב : קטו¹⁻².

בית שמואל לר' שמואל בר' אורי שרגא פייבוש, ח"א : יג¹, כה¹, עה², עו¹⁻², פא¹⁻², קכח², קמו², קמח¹, קנג¹. ח"ב : ב¹⁻², יא¹, כה¹, כט¹, מב¹, נא¹, נח¹⁻², ע¹, קלד¹⁻², קלה², קמו¹⁻², קמו¹.

בית שמואל לר' שמואל בר' ישראל מקראקוויץ, ח"א : לו¹, עח¹, קה¹, קכו¹, קכו¹, קלב¹. ח"ב : פג¹.

בני אהובה לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קיז¹, קכ¹, קכג¹, קכד¹, קכה¹. ח"ב : לה¹.

בני אריאל לר' שאול בר' אריה ליב מאמשטרדם, ח"א : ק¹, קלב¹⁻², קלד¹, קלה¹, קמט¹. ח"ב : כח², עז¹, עז², עט¹, פג¹.

בני יהושע לר' יהושע פלס בר' יצחק אייזיק, ח"ב : קח², קיד¹, קטו¹⁻², קטז¹, קכו¹.

בני שלמה לר' שלמה זלמן הענא, ח"א : קמא¹.

בר לואי לר' משולם יששכר הלוי איש הורוויץ, ח"א : מד¹. ח"ב : עח¹.

ברוך טעס לר' ברוך תאומים-פרענקיל, ח"א : כב¹, פכ¹. ח"ב : לד¹.

ברית אברהם לר' אברהם צבי הירש מפיעטקוב, ח"א : כב¹, קלו¹. ח"ב : ס¹, עט¹.

ברית יצחק, הוצ' ר' יצחק בר' משה לופיס-פיריירה ור' יצחק יהודה ליאון טימפל, ח"ב : קמא¹.

ברית שלום לר' פנחס בר' פילטא, ח"א : לב², נט², פ², פב², צ²
 סב², קלא². ח"ב : ל², סג², ער², עו².

ברכת אברהם לר' אברהם בר' דוד זבארזיר, ח"א : קה². ח"ב :
 ע².

ברכת הזבח לר' אהרן שמואל קאידנובר, ח"א : נו², נח², סב², עג²
 עט², פד², קכח², קלא². ח"ב : ה², יח², מ², מב², מח², מט²
 נג², נו², סח², עא², פא², קיו², קכג², קלו², קטו².
 ברכת החיים לר' יחיאל מיכל בר' יוסף טיימר, ח"א : לט². ח"ב :
 מג², קמר², קנב².

ברכת יעקב לר' יעקב בר' ברוך מטיטשין, ח"א : לו², פב².
 ברכת שמואל לר' אהרן שמואל קאידנובר, ח"ב : נו², קיו².
 בשם בצלאל לר' בצלאל הלוי מזאלסווא, ח"א : קמה².
 בשמים ראש (מיוחס להרא"ש), ח"א : קלד². ח"ב : עח².
 בת עיני לר' ישכר דוב בער מגוע צבי, ח"ב : פה².

גאון יעקב לר' יעקב כהנא מווילנא, ח"א : קלג². ח"ב : עז².
 גאון צבי לר' צבי הירש הלוי הורוויץ, ח"א : צג². ח"ב : כג², לט².
 גבול בנימין לר' בנימין זאב בר' מאיר ווינטרניץ, ח"א : כג².
 גבולות בנימין לר' בנימין הכהן ראפפורט, ח"א : קא².
 גבורת אנשים לר' שבתי הכהן, ח"א : כא². ח"ב : ה², יא², ס'
 קיא².

גבעות עולם (כת"י) לר' יוסף בר' יעקב רישר, ח"ב : קלה².
 גבעת פנחס לר' פנחס הלוי הורוויץ, ח"א : פו².
 גבעת שאול לר' שאול בר' משה מלאמז, ח"א : קלה². ח"ב : עט².
 גדולת מרדכי ואגודת אזור לר' ברוך בר' דוד מגנעזן, ח"א : עט
 ח"ב : קכ².

גדולת שאול לר' צבי הירש עדעלמאן, ח"א : לג². ח"ב : מ².
 גור אריה לר' יהודה אריה בר' דוד, ח"א : צח², צט². ח"ב : ל
 קמג².

גינת ורדים לר' יוסף תאומים, ח"א : קה², קו², קכז², קמ².
 גל עד לר' קלמן ליעבעזן, ח"א : לג², לט², מו². ח"ב : קלד², קלה
 קלו², קלח².

דבר שמואל לר' שמואל הלוי מקראטאשין, ח"א : קטו².

דברי דוד לר' דוד בר' רפאל מילרולה, ח"א : קלג¹. ח"ב : עוי¹, עח¹,
הג¹.

דברי דוד לר' דוד בר' שמואל הלוי, ח"א : נט¹, סז¹, סח¹, עי¹, עג¹,
עז¹.

דברי חכמים, ח"א : דעת חכמה ; ח"ב : מקור חכמה לר' יהודה ליב
בר' יוסף פוחאוויצר, ח"א : מט¹, נ"ג¹, עט¹, פה¹⁻², צי¹, צב¹,
קכט¹. ח"ב : עב¹, פב¹, קכב¹, קלח¹.

דברי חכמים לר' יהודה ליב בר' יקותיאל מבוטשאטש, ח"א : לו¹.
דברי ח"ו לר' חיים נתן דעמביצער, ח"א : קנה¹. ח"ב : לז¹.
דברי נחמיה מאת נחמיה חייא חיון, ח"א : צו¹⁻².
דברי קהלת לר' שלמה בר' אברהם יקותיאל זלמן ליכטשטיין, ח"א :
קלה¹. ח"ב : עט¹.

דברי שאול לר' יוסף שאול נאטאנזאהן, ח"א : קנר¹.
דברים עתיקין (כת"י) לר' שמואל דרשן מלובלין, ח"ב : כה¹.
דגול מרבבה לר' יחזקאל סג"ל לנדא, ח"א : עג¹.
דור דור ודורשיו להח' אייזיק הירש ווייס, ח"ב : נט¹.
דמשק אליעזר לר' אליעזר בר' יהודה מפינטשוב, ח"א : פ¹, קלו¹.
דמשק אליעזר לר' אליעזר בר' יהושע משעברשין, ח"א : יא¹.
ח"ב : ק¹, קא¹, קיא¹, קמד¹.
דמשק אליעזר לר' אליעזר בר' שמואל אשכנזי איש צבי מאפטא,
ח"א : מו¹, קמו¹. ח"ב : ח¹, יט¹, כ¹, מא¹, מב¹, נא¹, פר¹⁻² צ¹,
צח¹, קטו¹, קיט¹.

דן ידיו לר' שמשון מאוסטראפאלי, ח"ב : ה¹.
דעת חכמה, עיין : דברי חכמים.
דקדוקי סופרים לר' רפאל נתן נטע ראבינאוויץ, ח"א : צט¹.
דרוש שמואל לר' שמואל פייבוש כ"ץ, עיין : לקט שמואל ודרוש
שמואל.

דרושי מהר"ח כהן, עיין : זכר החיים.
דרושים לכל חפציהם (חק נתן) לר' נתן פייטיל בר' שמואל פייבוש
מווינא, ח"ב : קח¹, קיד¹, קטו¹⁻², קכו¹.
דרישה ופרישה לר' יהושע פלס בר' אלכסנדר הכהן, ח"א : כח¹.
ח"ב : יז¹.

דרך חכמה, עיין : קנה חכמה.
דרך ישרה לר' צבי הירש בר' ירחמיאל חאטש, ח"ב : קכא¹.

דרכי דוד לר' דוד בר' רפאל מילדולה, ח"א : קלג.¹
 דרכי משה לר' משה איסרלש, ח"א : ב², ו², ט¹⁻², טז¹, לו¹, פז¹, צב¹
 דרש משה לר' משה דרשן בר' שמואל מחליש, ח"א : לו¹, ע¹, עט¹
 קנ², סכו¹. ח"ב : כז¹, כח², ל¹.
 דת אש לר' אורי שרגא פייבוש מכית חלפון, ח"ב : קלח¹⁻².

הגהות מהר"ץ (על שחיטות ובדיקות לר"י ווייל) לר' צבי הירש בר
 יצחק יעקב באכטינש מקראקא, ח"א : ג², ד¹⁻², ו¹, טז¹, כג¹
 הגהות מיימוני לר' מאיר הכהן, ח"ב : ז¹.
 הזהר, ח"ב : ה², ו², י¹, קכ¹.
 הלכה ברורה לר' פנחס אויערבאך, ח"א : יח¹, לג¹, נט¹, עב¹, פח¹
 צא¹, קב², קכט¹. ח"ב : סג¹, עג¹, קמד², קמה², קמו¹⁻², קנ¹
 קנא¹⁻², קנב¹.

הלכה פסוקה לר' טודרוס בר' צבי הירש מראוונ, ח"ב : לר¹.
 הלכות עולם לר' מאיר בר' משה מיוזלש, ח"א : לר¹. ח"ב : סג¹
 עד¹, קח², קיד¹.

המקנה לר' פנחס הלוי הורוויץ, ח"א : פו¹.
 הפלאה לר' פנחס הלוי הורוויץ, ח"א : עח¹, פו¹.
 הר אבל לר' אברהם חיים בר' שמעון אופנהיים מקרומונויא, ח"ב
 קלג¹.

הר הכרמל לר' אליהו מבילגורייא, ח"א : לא¹, לו¹, קלט¹, קמ
 קמג¹⁻².

הר הכרמל לר' שמעון אופנהיים מקרומונויא, ח"ב : קלג¹.
 הר המוריה לר' שמעון אופנהיים מקרומונויא, ח"ב : קלג¹.
 הר הקדש לר' שמעון אופנהיים מקרומונויא, ח"ב : קלג¹.
 השג יד (כת"י) לר' שאול מפפד"א, ח"א קלד¹.
 השגות הראב"ד, ח"א : קמד¹.

השיב רי אליעזר לר' אליעזר בר' שלמה זלמן ליפשיץ, ח"א : ל
 קיח¹, קכג¹. ח"ב : קיז¹, קלא¹, קלב¹, קלג¹, קלד¹.

ווי העמודים לר' שעפטיץ בר' ישעיה הלוי הורוויץ, ח"א : פו
 ח"ב : ה², ט¹, מח², נ¹, קכב¹, קכג¹.
 וויכוח מים חיים לר' חיים בר' בצלאל, ח"א : יא¹.
 ויקהל משה (כת"י) לר' משה בהרא"ש משינאווי, ח"א : נט¹, עז

ויקהל משה לר' משה בר' מנחם גראף מפראג, ח"א : לה', מט'.
 ח"ב : קא', קט', קי', קיא', קכב', קלז'.
 ויקהל שלמה (כת"י) לר' שלמה מפינטשוב, ח"א : פב'.

זבחי טוביה לר' טוביה מליסא, ח"א : ז', נג'.
 זה ינחמנו לר' משה פראנקפורט, ח"ב : קלט'.
 זית רעון לר' אברהם אבלי גומבינר, ח"ב : כה'.
 זכר החיים לר' חיים כהן ראפפורט, ח"א : צו', קא', קב', קג', קלז',
 קלח'. ח"ב : כח'.

סי זכרון לר' יצחק שפירא, ח"א : לט', מ'.
 זכרון יוסף לר' יוסף שטיינהארט, ח"א : עה', קלג'.
 זכרון יצחק לר' יצחק הויכנילעהרטער, ח"א : פח', קה', קז', קח'.
 זכרון כהונה לר' יצחק אייזיק בר' יואל כהן צדק, ח"א : לא', לו',
 קמג'.

זכרון מנחם לר' מנחם נחום בר' יעקב אורי שרגא פייבל, ח"א :
 קב'.

זכרון משה לר' משה בר' זבולון אליעזר היילפרין, ח"א : פז'.
 זכריה משלם לר' זכריה מענדל פודהייץ בר' אריה ליב מבוטשאטש,
 ח"א : עח', עט'.

זקוקין דנורא ובעורין דאשא (על חנא דבי אליהו) לר' שמואל בר'
 משה היידא מפראג, ח"א : ו'. ח"ב : קי'.
 זרע אברהם לר' אברהם בר' בנימין זאב, ח"ב : קכו'.
 זרע אברהם (על מדרש רבה) לר' אברהם העלין אשכנזי, ח"ב :
 סג'.

זרע ברוך לר' מנחם מנלי בר' ברוך הלוי, ח"ב : לא'.
 זרע ברוך לר' ברכיה ברוך בר' יצחק אייזיק שפירא, ח"א : יח', כד',
 מו', פז', פט'. ח"ב : ח', כ', כא', כב', מב', מד', נ', צח'
 קיז'.

זרע ברוך שלישי לר' ברכיה ברוך בר' אליקים געצל מקלימנטוב
 ח"א : סט', פ', פז', קג'. ח"ב : כח', כט', לב', נג', נב'.

חידושי אבות דרבי נתן (כת"י) לר' נתן נטע פראנקפורטער, ח"ב
 קנב'.

חידושי אגדות למהרש"א, ח"א : יג'. ח"ב : קלח'.

חידושי אנשי שם לר' מנחם דוד מטיקטין ור' נתן שפירא מקראקא,
ח"א : יז¹, קכא².

חידושי אנשי שם לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לח¹.
חידושי הגרשוני לר' גרשון אשכנזי, ח"א : יד¹, סה². ח"ב : נד¹,
צב², צג¹, צז¹, קו¹⁻², קיז¹.

חידושי הלכות (כת"י) לר' גרשון אשכנזי, ח"ב : קו¹.
חידושי הלכות (תולדות אהרן) לר' יהושע העשיל מקראקא, ח"ב :
סג¹, סד¹, פא¹.

חידושי הלכות לר' יואל בר' משה גר, ח"א : ס¹, סד¹, עה¹, עו¹.
חידושי הלכות לר' יוסף בן לב, ח"א : מג¹, קי¹. ח"ב : כט¹.
חידושי הלכות לר' יוסף הלוי איטונגא, ח"א : סכד¹.
חידושי הלכות, מהדורא בתרא לר' משה בר' יצחק ר' בונמש,
ח"א : כז¹, עא¹. ח"ב : נז¹.

חידושי הריב"ש לר' צבי יהושע הלוי הורוויץ, ח"א : פו¹.
חידושי הריטב"א לר' יום טוב בן אשכנזי, ח"א : מו¹. ח"ב : קלב¹,
קלט¹.

חידושי מהר"י הלוי לר' יצחק בר' שמואל הלוי, ח"א : מט¹, נ¹.
חידושי מהר"ח לר' ליב חנליש, ח"ב : קכה¹.
חידושי מהרש"ד לר' שלמה הכהן, ח"א : קי¹.
חידושי מהרמ"ז לר' משה זאב מטיקטין, ח"א : סט¹.
חידושי רבי זאב הלוי, ח"ב : מז¹, עז¹.
חידושים והגהות על הסמ"ג לר' יהושע העשיל מקראקא, ח"ב :
סד¹.

חידושים על הלכות יו"ט להרמב"ם לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א :
קכה¹.

חידושים על מסי שבת ומגילה (כת"י) לר' גבריאל עשקילעס
מקראקא, ח"ב : קל¹.

חוט השני לר' שמואל בכרך ובנו ר' משה שמשון, ח"א : מו¹, נא¹
ח"ב : מא¹, פה¹.

חומות ירושלים לר' דוד בר' יעקב משערשאב, ח"א : ס¹.
חות דעת לר' יעקב לורברבוים מליסא, ח"א : עג¹, ק¹.

חות יאיר לר' יאיר חיים בכרך, ח"א : יד¹, טו¹, לה¹, נא¹, סח¹.
ח"ב : ו¹, ז¹, מ¹, מא¹, פה¹, צד¹, קג¹⁻², קו¹, קט¹, קיז¹, קכג¹,
קכז¹, קל¹, קלב¹, קלט¹⁻², קמ¹, קמו¹.

חותם הי לר' יוסף מייסלינג, ח"א : עט.
 חזקת אבהתי לר' ישכר דוב בעריש בר' יעקב יהושע, ח"א : קיד.
 סי החיים לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לב, לו.
 סי החינוך מיוחס לר' אהרן הלוי מברצלונה, ח"א : קלד.
 חינוך בית יהודה לר' חנוך העניך משנייטוך, ח"א : יח, מט, נ, נא, נו, סה, פא. ח"ב : קמ, קמה, קמט.
 חכם צבי לר' צבי אשכנזי, ח"א : א, א, כח, לב, לג, לו, נ, סו, עג-עה, עו, עח, פט, צא-קא, קג, קד, קה, קיא, קיב, קיט, קכ, קכב, קכו, קכח, קל, קלא, קלב, קלד, קלז, קמה, קמו, קמוז, קנ. ח"ב : ח, י, מט, ער, עה, עו, פז, קיא, קכב, קכג.
 חלוקא דרבנו (הגדה של פסח), ח"ב : קא.
 חלק לשבעה לר' יוסף שאול נאטאנזאהן, ח"א : קנד.
 חלקי אבנים לר' דוד לידא, ח"ב : נט, סד, סלו.
 חלקת מחזקק לר' משה לימא, ח"א : ג, יג, כה, מ, סז, עו, עט, קלה. ח"ב : א, ה, יא, יב, מ, מב, מד, נג, נו, עט.
 חמד משה לר' גרליה משה בר' צבי הירש הלוי מיאנאווי, ח"ב : נו.
 חמדת צבי (על תקוני זהר) לר' צבי הירש בר' ירחמיאל חאטש, ח"א : קל. ח"ב : כה, עה, פב, קכא.
 חמדת צבי לר' צבי הירש מלאקטש, ח"א : קנג.
 חן טוב וזבד טוב לר' יואב בר' ירמיהו ממאטרסדארף וחתנו ר' יצחק פרענקיל, ח"א : קנ.
 חצר החדשה [עם החומש, אמשטרדם תקכ"ז] לר' שאול בר' אריה ליב מאמשטרדם, ח"א : קלג.
 חק יעקב לר' יעקב רישר, ח"א : טז, סח, עב, עז, פא, קיב. ח"ב : יג, כה, מז, סד, פד, קלב, קמד, קנא.
 חק נתן (כת"י) לר' נתן פייטיל מהוציפלאץ, ח"ב : קטז.
 חק נתן לר' נתן פייטיל מווינא, עיין : דרושים לכל תפציהם.
 חקי דעת לר' משה יקותיאל קויפמאן הכהן, ח"א : ד, כד, כה. סה. ח"ב : קלח.
 חקי דרך לר' משה יקותיאל קויפמאן הכהן, ח"א : ד, כד, נט. ככח, קלב, קכג. ח"ב : סג.

חקי חיים לר' משה יקותיאל קויפמאן הכהן, ח"א : ד', כד', כה'
נט'. ח"ב : נו', סב', צו'.

חקי משפט לר' משה יקותיאל קויפמאן הכהן, ח"א : ד', כד'.
חקר הלכה לר' אלעזר קאליר, ח"א : פו'.

חתם סופר לר' משה סופר, ח"א : סגג'. ח"ב : עא', עה', קמ', קמו'

טהרת הקדש לר' יצחק אשכנזי, ח"א : כט', קנ'.

טוב טעם ודעת לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לב', לו', לז'.

טורי זהב (ט"ז) לר' דוד בר' שמואל הלוי, ח"א : VI, VII, VIII, IX, ד'

יא', יג', יד', טז', כג'-כ', כה', כז', כח', לח', ט', מה', מז'

מח-עז', פג', פר', פו', צב', קיב'-כ', קיד', קכט', קלו'-כ', קלז'

קמז'. ח"ב : י', יג', יח', כ', מא', מב', מד', מז', נא', נב'-כ'

נג', נד', נט', סא'-כ', סב', סג', עב'-כ', פא'-כ', פב', צד', צה'

צה', צט', קכא', קכב', קלז', קמא', קמג'.

טורים לר' יעקב בר' אשר, ח"א : יא', יב'-כ', יד', כח', סב', סו'

צב', קמה'. ח"ב : ז', יא', יט', כ', נג', פו', פט', קו', קטז'

קכד', קכה', קלז', קנא'.

טיב גיטין לר' אפרים זלמן מרגליות, ח"א : ז', ח', כז', לח', מב'-כ'

מג', מד', עו', פא', פו', פז', קלא'. ח"ב : מא'-כ', סא', עה'

פה', פז', פט', צי'-כ', קכד', קכה'.

טעמי המסורה לר' יעקב מצויזמיר, ח"ב : צ'.

טעמי מסורת לר' יהודה ליב מייזלש, ח"א : סכו'. ח"ב : קמב'.

יד אליהו לר' אליהו בר' שמואל מלובלין, ח"א : קלא'. ח"ב : ס'

עה', פב'.

היד החזקה להרמב"ם, ח"א : קכד'.

[יד יוסף ו] יד שאול לר' יוסף שאול נאטאנזאהן, ח"א : קמט'. קנד'

ידי משה (עם מדרש רבה) לר' יעקב משה בר' אברהם העלי'

אשכנזי, ח"ב : מא', נז', נט', ס', סא', סד'.

יוחסין לר' אברהם זכות, ח"א : ב', קלד'.

יון מצולה לר' נתן נטע בר' משה הנובר, ח"א : יח'.

יוסף דעת לר' יוסף שאול נאטאנזאהן, ח"א : קנד'.

יוסף לקח לר' אליעזר אשכנזי, ח"א : ז'.

יופי מכלל (עם סי יפה מראה) לר' יחיאל מיכל מברלין, ח"א :

עה', פט', קיב'.

הים התלמוד לר' משה יהושע העשיל בר' מרדכי זאב אורנשטיין,
ח"א : קמה², קמח¹. ח"ב : עט², פ¹.

ים של שלמה לר' שלמה לוריא, ח"א : וו, ט², י², יא¹, לו². ח"ב :
פוי¹.

יערות דבש לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קב², קג¹, קיו², קיח², קיט¹⁻²,
קכא², קכד¹, קכה². ח"ב : נח¹⁻².

יפה מראה (כת"י) לר' יוסף הלוי איטונגא, ח"א : קכד².
יפה מראה לר' שמואל יפה אשכנזי, ח"א : ל², לו¹, ע¹, קט². ח"ב :
כז¹, ל², ס², קלט¹.

יפה ענף לר' שמואל יפה אשכנזי, ח"ב : קל¹, קלח¹⁻².

יציב פתגם לר' יעקב עמדין, ח"ב : נג¹.

סי יצירה, ח"א : עח², קנב¹.

יקרא דחיי לר' אברהם אליעזר ליזר דמשק מקראקא, ח"א : קטו¹.
יריעת האהל לר' אריה ליב בר' שמואל רובינשטיין, ח"א : ק¹.

יש מנחיליו (כת"י) לר' פנחס קאצינעלינבויגן, ח"ב : מ¹.

יש נוחליו לר' אברהם בר' שעפטייל הלוי הורוויץ, ח"א : כז², קלו¹.
ישועה בישראל לר' יהונתן בר' יוסף מראזינאי, ח"א : יח², סט¹.
ח"ב : פט¹, קכא², קלא², קמ¹, קמט².

ישועות יעקב לר' יעקב משולם אורנשטיין, ח"א : v, כט¹, לא¹.

קא¹, קיד², קלו¹, קמג², קמה², קמו², קמו², קמח², קנ¹-קנב¹.

קנר², קנו¹. ח"ב : עט², פ¹.

ישמח ישראל לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : ד¹, כב², כג¹.

כד², כה¹. ח"ב : סב², צו¹.

כבוד חכמים לר' יהודה ליב בר' יוסף פוחאוויצר, ח"א : מט².

כבוד חכמים לר' שמעון וואלף בר' יעקב מפינטשוב, ח"א : ל², לו¹.

ע¹, צ¹, קכט². ח"ב : כז¹, ס¹⁻², עב².

סי הכונות להאריז"ל, ח"ב : קו¹.

כוס הישועות לר' שמואל שאטין הכהן, ח"א : עב², צ². ח"ב :

פט², קלא², קמ¹, קמד², קמט², קנב¹.

ככב יעקב לר' יעקב מלויצק, ח"ב : לב¹.

כלי יקר לר' שלמה אפרים בר' אהרן איש לונטשיץ, ח"א : כח¹.

כלל גדול (כת"י) לר' יעקב יהושע מפפד"מ, ח"א : סיג¹.

כנסת הגדולה לר' חיים בנבנשתי, ח"ב : פט¹⁻², צח¹, קיט¹.

כנסת יחזקאל לר' יחזקאל קאצינעלנבוין, ח"א : ס', עה', עו', צג'
 קג', קכא', קכב'. ח"ב : ו', קלב', קלג'.

כסא דהרסנא (עס „בשמים ראש") לר' שאול מפפר"א, ח"א : פב'
 קלד'-י'. ח"ב : עח'.

כסא חלד לר' שלום בוזאגלו, ח"א : צד'-י'.
 כסף משנה לר' יוסף קארו, ח"ב : יט', כ', פו'.
 כסף נבחר לר' אבי עזרי זעליג בר' יצחק אייזיק מרגליות, ח"א :
 פד'. ח"ב : קלז'.

סי כריתות לר' שמשון מסינון, ח"א : קמא'.
 כרם שלמה (כת"י) לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד'.
 כרם שלמה לר' שלמה זלמן גייגר, ח"ב : קנ'.
 כרתי ופלתי לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קג', קיב', קיז'-י', קיח',
 קכ', קכג', קכד'-י', קכה', קכז'-י', קלב', קלח'. ח"ב : לה'.
 כחונת פטיס לר' יוסף בר' משה מפרעמיסלא, ח"א : לב', נט'-י',
 סח', עט', קב', קלז'. ח"ב : סג'.

כתנות אור לר' מאיר אייזנשטאט, ח"א : קמב'. ח"ב : ח'.
 כתר יוסף לר' יוסף בר' משה מפרעמיסלא, ח"ב : קא', קב'.
 כתר כהונה לר' יצחק אברהם הכהן מפינאטשוב, ח"א : קלה'. ח"ב :
 קטו'.

לב אריה לר' יהודה אריה ליב בר' יהושע האשקי מבוסק, ח"א :
 כז', עא', פג', פה', קט', קטז'. ח"ב : כד', סב', צו', ק', קי',
 קלז'-י', קמג'.

לבושי שרד לר' דוד שלמה אייבשיץ, ח"א : עג'.
 לבושים לר' מרדכי יפה, ח"א : יב'-י', יג'-י', יט', כ', כב', נ', נד'.
 ח"ב : יג'.

לוחות העדות לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : לא', לו', פב', קו', קוז',
 קיג', קכב', קכג', קכז', קלב', קלח', קלט', קנ'. ח"ב : עד'.
 לוית ח"ו (עס סי הראבי"ה על חסי ברכות) לר' חיים נתן דעמבי-
 צער, ח"א : א'. ח"ב : קמד'.

לחם הפנים לר' משה יקותיאל קויפמאן הכהן, ח"א : ד', כד', נט',
 סה', פ'-י', קכח', קלב'. ח"ב : נו', סב', סג'.
 לחם חמודות לר' יום טוב ליפמאן העליר, ח"א : ב'.
 לחם שמים לר' יעקב עמדין, ח"א : צט'.

לקח טוב לר' אליעזר ליפמאן בר' מנחם מנלי מואמושטש, ח"א :
קלוי. ח"ב : סג¹.

לקט שמואל ודרוש שמואל לר' שמואל פייבוש כ"ץ מווינא, ח"א :
VI, כז¹, נח², עא³, עט⁴, פד⁵, פה⁶, קלוי. ח"ב : נז¹, סד²,
קא³, קב⁴, קטוי, קכה⁵.

מאורות נתן (כת"י) לר' חיים נתן דעמביצער, ח"א : א¹.

מאורי אור לר' אהרן ווירמיש, ח"ב : קז¹.

מאזני צדק לר' יצחק צורף, ח"ב : קכז¹.

מאירת עינים (סמ"ע) לר' יהושע פלס בר' אלכסנדר הכהן, ח"א :

VI, יב¹, יג², יד³, טו⁴, יט⁵, כא⁶, כב⁷, כה⁸, כז⁹, כח¹⁰, כט¹¹,

סז¹², עא¹³, עד¹⁴, עה¹⁵, קיב¹⁶, קיד¹⁷. ח"ב : א¹⁸, יג¹⁹, טז²⁰, יז²¹, יט²²,

סד²³, קא²⁴, קטוי²⁵.

מאירת עינים לר' מרדכי זאב איטונגא ור' יוסף שאול נאטאנזאהן,

ח"א : קמט¹.

מאמר מרדכי לר' מרדכי בר' יהודה ליב הוליש מלכוב, ח"א : ל¹,

קג², קו³, קיא⁴, קטז⁵, קכו⁶.

מאמר מרדכי לר' מרדכי זאב איטונגא, ח"א : V, קיא¹, קכז²,

קנד³, קנו⁴. ח"ב : פ¹.

מאמר מרדכי לר' מרדכי מדיסלדארף, ח"א : כא¹, כג², נא³, סו⁴,

ק⁵, קא⁶, קיב⁷, קיג⁸, קלב⁹, קלד¹⁰, קלה¹¹. ח"ב : עו¹², עח¹³, עט¹⁴,

קלח¹⁵.

מבוא שערים (עם שערי דורא) לר' נתן שפירא מהורדנא, ח"א :

י¹, מח², קיח³. ח"ב : קמה⁴.

מבשר צדק לר' ישכר דוב בער מגוע צבי, ח"ב : פה¹.

מגדל דוד (חלק מסי יד כל בו) לר' דוד בר' אריה ליב לידא

ח"א : סח¹, צז².

המגיד, ח"ב : קכח¹.

מגיד משנה (על הרמב"ם) לר' דון וידאל די טולושא, ח"ב : יא¹.

מגילת איבה לר' יום טוב ליפמאן העליר, ח"א : יח¹, לג², קא³, קמז⁴

ח"ב : כא⁵, כב⁶, עד⁷.

מגיני ארץ ישראל לר' חיים נתן דעמביצער, ח"ב : לה¹, לז².

מגיני זהב לר' יואל בר' גר משעברשין, ח"א : כח¹, נב², נט³, סג

סד⁴, עה⁵, עז⁶, פד⁷, קלוי. ח"ב : קלז⁸.

מגיני שלמה לר' יהושע בר' יוסף מקראקא, ח"א : ח¹, יג¹⁻², יד¹⁻²,
 כא¹⁻², כג¹⁻², כו¹, כז¹, כח¹, כט¹, לב¹, מכ¹, מג¹⁻², מד¹, מו¹,
 נד¹, ס¹, פא¹⁻², פג¹, פו¹, קח¹, קט¹⁻², קי¹, קיא¹, קכח¹, קלא¹,
 סנו¹. ח"ב : א-לה¹, לח¹, מב¹⁻², מג¹, נא¹, נה¹, נו¹, עג¹, פא¹,
 פה¹, פו¹, פח¹, צד¹⁻², צה¹, צו¹, צז¹, צח¹, קג¹, קיב¹, קיג¹,
 קיד¹, קטז¹, קכג¹, קמה¹, קמו¹.

מגלה עמוקות (כת"י) לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד¹,
 מגלה עמוקות לר' נתן נטע שפירא מקראקא, ח"א : כב¹⁻², כה¹, לח¹,
 לט¹, מ¹, מד¹, נד¹, פב¹, קיו¹⁻², קיח¹⁻², קכא¹, קכג¹. ח"ב :
 ב¹, ג¹, ה¹, י¹, כ¹, כב¹, מד¹, פד¹, צה¹, צח¹, קו¹, קכא¹, קכח¹,
 קכט¹, קמה¹.

מגלת יוחסין לר' מאיר פערליש, ח"ב : קמד¹.

מגלת ספר לר' יעקב עמדין, ח"א : א, צא¹⁻². ח"ב : נג¹, נד¹,
 מגן אברהם לר' אברהם אבלי הלוי גומבינר, ח"א : VIII, א, יג¹,
 טז¹, כד¹, כה¹, נו¹, נט¹, סא¹, סה¹, סז¹⁻², ע¹⁻², עא¹⁻², עב¹,
 עג¹, עז¹, פא¹, פב¹, פה¹, קטז¹, קכח¹, קכט¹⁻², קלב¹. ח"ב :
 כה¹, מז¹, נו¹, סב¹⁻², פא¹, פב¹, קי¹, קיז¹, קכב¹, קל¹, קלז¹,
 קלח¹, קנא¹.

מגן גבורים לר' מרדכי זאב איטונגא ור' יוסף שאול נאטאנזאהן,
 ח"א : סכו¹, קמט¹.

מגן האלף לר' אריה ליב צונץ מפלאצק, ח"א : סכה¹.

מגן עזר (כת"י) לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד¹,
 סי המדע לר' שמעון אופנהיים מקרומנויא, ח"א : סכה¹. ח"ב :
 קלג¹.

מודעה לבית ישראל, [מסודר ע"י רח"ן דמביצר], ח"ב : לה¹,
 מוסף הערוך לר' בנימין מוספיא, ח"א : קמד¹,
 מועד דוד לר' דוד אופנהיים (נלוה לס' „בית יהודה" לר' יהודה
 בר' ניסן), ח"ב : קלב¹.

מורה נבוכים להרמב"ם, ח"א : קמא¹. ח"ב : ט¹.

מחזיק בדק לר' מאיר מקראקא (*), ח"א : ד¹, ו¹, טו¹.

מחנה לוי לר' צבי הלוי איש הורוויץ, ח"א : פו¹.

מחצית השקל לר' שמואל הלוי מקעלין, ח"א : עג¹.

מטה אהרן (עם הגדה של פסח) לר' אהרן תאומים, ח"א : סח,
 סכב, סכו, סכט. ח"ב : עא, קי, קכט, קמו.

מטה אפרים לר' אפרים זלמן מרגליות, ח"ב : סכר.

מטה דן המכונה כוזרי השני לר' דוד ניטו, ח"א : צה.

מטה משה לר' משה מת מפרעמיסלא, ח"א : כ"י, כא, כב. ח"ב :
 פד, קמו.

מי באר לר' בער אופנהיימער, ח"ב : נח.

מי נדה לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לב.

מים יחזקאל לר' יחזקאל קאצינעלנבויגן, ח"ב : ו.

מים עמוקים לר' מרדכי בר' נחמן סירקין, ח"ב : סג.

מימי הדעת לר' משה יעקב דעמביצער, ח"א : קנד. ח"ב : עא.

מכלל יופי לר' אליהו בר' משה לואנץ, ח"א : עח. ח"ב : סכ.

מלא רצון לר' אברהם נפתלי הירש בר' משה שפיץ סג"ל רעב"ץ,
 ח"ב : סכב.

מלבושי יום טוב לר' יום טוב ליפמאן העליר, ח"א : יג.

מוהיר עיני חכמים, עיין : שו"ת מהר"ם מלובלין.

מונחת אהרן (ביאור על ס' הארוך להש"ך) לר' אהרן בר' משה מנוע
 צבי, ח"ב : פה.

מונחת אליהו לר' אליהו ברודא מפראג, ח"א : ד.

מונחת יהודה לר' יהודה צבי בר' חיים קאבאק מלבוט, ח"א : קיר.

מונחת יעקב (פי' על ס' תסוני שבת) לר' יעקב בר' רפאל לבית לוי,
 ח"ב : צז.

מונחת יעקב לר' יעקב רישר, ח"א : יא, סז, קיב. ח"ב : כה.

מונחת כהן לר' יהודה כהן מליסא, ח"ב : נו.

מונחת עני (כת"י) לר' יעקב יהושע מפפר"מ, ח"א : סיג.

מונחת שי לר' יוסף שאול נאטאנוואהן, ח"א : קנד.

מסגרת השלחן לר' בנימין זאב וואלף בר' שבת מפינטשוב, ח"א :

ער, עה, צא. ח"ב : כה, סח, קל.

מסורת הברית לר' דוד טעבלי בר' בנימין וואלף מפוזנא, ח"ב : חי

מספר צבאס לר' צבי הירש מירלש משווערין, ח"א : לה, קלד

ח"ב : עח.

מעדני חלך לר' יום טוב ליפמאן העליר, ח"א : יג, כד. ח"ב : צט

מעיל צדקה לר' יונה לגרסופר, ח"א : ה, נד, סה, סכ. ח"ב : קנ

מענה אליהו לר' אליהו בר' משה גרשון מפינמשוב, ח"א : לא
לכז, סכז, קלט^י, קמ^י. ח"ב : סא^י.

מערכת האלקות, מיוחס לר' פרץ בר' יצחק הכהן, ח"א : כז.
מעשה אילפס לר' מרדכי זאב איטונגא ור' יוסף שאול נאטאנזאהן
ח"א : קמט^י.

מעשה חשב לר' יוסף בר' משה ניימינץ מקראקא, ח"א : קלה.
מעשה טוביה לר' טוביה הרופא, ח"ב : מ^י, קמ^י.

מעשה הי לר' אליעזר אשכנזי, ח"א : ו^י, ט^י.
מפלת עיר הצדק לר' יואל דעמביצער, ח"ב : נה^י, קיא^י, קכח^י, קמב.
מפעלות אלקים לר' יואל בעל שם בר' אורי היילפרין, ח"א : עט^י
ח"ב : לד^י.

מפרשי הים (על ס' הים התלמוד) לר' מרדכי זאב איטונגא ור'
יוסף שאול נאטאנזאהן, ח"א : v, נ^י, קיא^י, סכז, קמח^י
קנר^י, קנו^י. ח"ב : פ^י.

מצבת קדש, ח"א, לר' יעקב מענדיל שיטץ, ח"א : ווו, לד^י, לה^י
פז^י, פט^י, ק^י, קט^י. ח"ב : כר^י.

מצבת קודש, חלק ביד, לר' גבריאל סוחסטוב, ח"א : vi, כו^י, כז^י.
ל^י, לא^י, לז^י-לט^י, מ^י, מא^י, מג^י, מה^י, נה^י, נו^י, פה^י, פז^י
קה^י, קי^י. ח"ב : קכח^י.

מצודת דוד ומצודת ציון לר' דוד אלטשולער, ח"א : לג^י, פז^י, קלט^י.
סי מצות גדול (סמ"ג) לר' משה מקוצי, ח"א : יא^י, יז^י. ח"ב : סד^י.
מצמיח ישועה לר' יהושע העשל בר' מאיר מבוחאב ישן, ח"א :
פה^י.

מצפה יקתאל לר' עובדיה בר' ברוך [ר' שאול מפפר"א], ח"א :
קלד^י. ח"ב : עח^י.

מקור החיים לר' חיים קראכמאל מקראקא, ח"א : פח^י, קכט^י. ח"ב :
כט^י, סד^י, קנ^י (כאן בטעות : „אור חיים"), קנא^י.

מקור חיים (כת"י) לר' יאיר חיים בכרך, ח"א : סח^י. ח"ב : קג^י,
קה^י, קט^י, קיו^י.

מקור חיים לר' יעקב לורברבוים מליסא, ח"א : טז^י, עג^י, ק^י.
מקור חכמה (חלק חסי פתחי י"ה) לר' יששכר בער בר' משה פתחי,
ח"א : כ^י. ח"ב : קי^י, קטז^י, קיט^י, קכא^י.

מקור חכמה, עיין : דברי חכמים.

מראה כהן לר' דוד הכהן בוכנר (נדפס ביחד עם ס' „קרן אור” מאביו ר' משה הכהן), ח"א : ז'.

מראה כהן לר' יהודה כהן מליסא, ח"ב : נו', נח'.

מראות אלקים לר' מאיר נ' גבאי, ח"ב : ט'.

מראות הצובאות לר' משה זאב מביאליסטאק, ח"א : סט'. ח"ב : ע'.

מראת הצדק לר' ישראל בר' משה ר' מענדילש, ח"א : נג', עג'.

המרדכי לר' מרדכי בר' הלל אשכנזי, ח"א : ה', י', יז', מח'. ח"ב :

ז', טו', יח', פו'.

מרי צבי לר' צבי הירש בר' יהודה יורל מטימקאוויץ, ח"א : סט',

פכ', קמט'. ח"ב : לב'.

מרכבת המשנה לר' שלמה בר' משה מחעלמא, ח"א : v, כט', לא',

לו', קלז', קלח', קמ"קמד', קמו', קמח', קמט'. ח"ב : לב',

לג', לד', ע', עג', עט', קמ'.

משאת בנימין לר' בנימין אהרן בר' אברהם סלניק, ח"א : ז', ט"ז',

יא', יב', יג', טז'י', יח'י', יט', כ', כא'יכג', סב'. ח"ב : ה',

יא', יכ', טו', טז'י', יז', מא', מח', צו', צט', קטו'.

משובב נתיבות לר' אריה ליב הכהן העליר, ח"א : קכא'.

משיב חמה לר' יצחק צורף, ח"ב : קכז'.

משיב נפש לר' יואל סירקיש, ח"ב : קכה'.

משנה תורה (ספר הי"ד) להרמב"ם, ח"א : קמד'. ח"ב : יט', פכ'.

משנת דרבי אליעזר (על המדרש רבה) לר' אליעזר בר' יהודה

מפינטשוב, ח"ב : ס'.

משנת חכמים לר' יוסף הויכנילעוהרטער, ח"א : לג', פ', פא', פח',

קד', קה', קו', קז'י', קח'.

משנת חכמים לר' משה חאגיז, ח"א : יז', לא', נ'. ח"ב : קכא',

קכב'.

משנת רבי אליעזר לר' אליעזר בר' יוסף יוזפא טרילינגער (ויש

קורין לו : אליעזר נין מניקלשבורג), ח"א : יח'. ח"ב : ס',

סא', סד', ק', קל', קמג'.

משפחות ק"ק פראג על פי מצבותיהן לר' סיני האק, ח"ב : קלד'.

קלה'.

משפט שלום לר' שלום שכנא בר' אברהם חיים הכהן מקראקא

ח"ב : כח'.

חתנות כהונה (על המדרש רבה) לר' יששכר בער בר' נפתלי כ"ץ
משעברשין, ח"א : ז', יח', מט', קלו'. ח"ב : נט'.

נדרי זריזין לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לב', לו'.
גובלות חכמה לר' יוסף שלמה רופא דילמידיו מסנדיא, ח"א : v,
קמא'.

נודע ביהודה לר' יחזקאל סג"ל לנדא, ס', עג', עו', קיד', קלג',
קלד', קלח'. ח"ב : ו', מב', ע', קלג'.

נועם מגדים לר' אלעזר הלוי הורוויץ מטרניגראד, ח"א : קנא'.
נזיר השם לר' שמואל שמעלקי הלוי איש הורוויץ מניקלשפורג,
ח"א : פו'.

נזר הקדש (על המדרש רבה) לר' יחיאל מיכל בר' עזריאל מגלוגא,
ח"א : קכ', קכג'.

נזר הקדש לר' שמעון אופנהיים מסרומונויא, ח"ב : קלג'.
נחלת בנימין לר' יצחק בנימין וואלף בר' אליעזר ליפמאן, ח"א :
פב', קיב'.

נחלת חיים לר' חיים בר' יהושע משה אברהם הורוויץ, ח"א : פה',
פו'. ח"ב : קנ'.

נחלת יעקב עם אבני שהם לר' יעקב אברהם בר' רפאל ובנו ר'
שמריה זלמן, ח"א : לה', פח', קיו', קכט', קל'. ח"ב : ס',
עב', עד', פב', קכח', קלא', קמב', קמו'.

נחלת יעקב לר' יעקב יעקל בר' בנימין אהרן סלניס, ח"א : כא'.
ח"ב : יא', טו'.

נחלת יעקב לר' יעקב לורברבוים מליסא, ח"א : צא'.

נחלת עולמים לר' שמואל יעוונין, ח"ב : ו'.

נחלת עזריאל לר' עזריאל בר' משה הלוי אשכנזי מטרניגראד,
ח"א : כח', פד', פה', פז', קלו'. ח"ב : קנ' (כאן בטעות :
„נחלת עזר").

נחלת צבי לר' צבי הירש בר' יוסף כ"ץ, ח"א : נב', נו', סא', סו'
ח"ב : מח', צח'.

נחלת צבי לר' צבי הירש בר' ירחמיאל חאטש, ח"ב : קכא'.

נחלת צבי לר' צבי הירש בר' שמשון טוך פירר מקראקא, ח"א
מו'. ח"ב : ח', צי', צח', קיח', קכא'.

נחלת שבעה לר' שמואל בר' דוד הלוי, ח"א : נא¹, זב¹, נח¹, סא¹,
סב¹⁻², סח¹, פא¹. ח"ב : מב¹, סד¹, קב¹, קי¹, קיט¹, קלז¹, קמא¹,
קמג¹.

נחמת ציון לר' מנחם ציון בר' זלמן רבינו המכונה גבאיש, ח"ב :
סב¹.

נטע שעשועים לר' דוב בער בר' נתן נטע, ח"א : קלח¹.
נפש דוד לר' דוד בר' משה הכהן בוכנר, ח"א : ז¹.
נפש יהודה (על ס' מנורת המאור) לר' משה פראנקפורט, ח"ב :
קלט¹.

נפתלי אילה שלוחה (על המדרש רבה) לר' נפתלי הירש בר' שמשון
לאנגלאזי, ח"א : יט¹, לד¹. ח"ב : קיג¹.
נפתלי שבע רצון לר' נפתלי הירץ בר' שמעון גינצבורג, ח"א : קלז¹.
ח"ב : עה¹, פב¹.

נצח ישראל לר' ישראל בר' משה סג"ל מואמושטש, ח"א : לו¹,
קלב¹, קמז¹. ח"ב : פב¹, פג¹.

נקודות הכסף לר' שבתאי הכהן, ח"א : כח¹, נד¹, נט¹, סב¹, סג¹-סו¹,
עז¹. ח"ב : מב¹, נד¹, נה¹, נו¹, פא¹, קלז¹.

נר מערבי (על הירושלמי) לר' מרדכי זאב איטונגא ור' יוסף שאול
נאטאנזאהן, ח"א : קמט¹.

נר ישראל, עיין : מגן אברהם.

נשאל דוד (כת"י) לר' דוד אופנהיים, ח"ב : קלב¹.
נתיב הישר לר' נפתלי הירש בר' יהונתן הלוי מפינסק, ח"א : קלז¹.
נתיב חיים לר' נתנאל ווייל, ח"א : עג¹.

נתיבות המשפט לר' יעקב לורברבוים מליסא, ח"א : קז¹, קכא¹.
נתיבות עולם לר' יהודה ליווא בר' בצלאל, ח"א : יז¹, יב¹, יח¹, כא¹.
מח¹. ח"ב : יז¹.

סאה סלת ומרפא לנפש לר' רפאל מנורצי, ח"א : קלה¹.
סדר גיטין (כת"י) לר' אברהם שרענצילש, ח"א : מב¹⁻², מג¹. ח"ב :
מא¹.

סדר גיטין (כת"י) לר' אליעזר בר' שמואל אשכנזי איש צב
מאפטא, ח"ב : פז¹, צ¹.

סדר גיטין לר' יחיאל מיכל בר' יוסף מיימר, ח"א : כד¹, למ¹. ח"ב :
ה¹, מג¹, מד¹, קנב¹.

סדר גיטין (כת"י) לר' משה חריף (הראשון), ח"א : פו.¹
 סדר גיטין (כת"י) לר' משה חריף (השני), ח"א : פו.¹
 סדר גיטין (כת"י) לר' שעפטיל בר' ישעיה הלוי הורוויץ, ח"א : פו.¹

סדר הדורות לר' יחיאל היילפרין, ח"א : ז, לר.¹
 סולם השמים (כת"י) לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד.¹
 סמיכת חכמים לר' נפתלי כ"ץ, ח"א : ע, צי.², צט.² ח"ב : ה,
 סט.², סכב.², קל.², קמג.²
 סמ"ע, עיין : מאירת עינים.
 ספר הניקור (כת"י) לר' צבי הירש בר' יצחק יעקב באכטינש
 מקראקא, ח"א : ג.¹
 ספרא, ח"ב : י.¹
 ספרא דצניעותא, ח"ב : סכ.¹
 ספרא דצניעותא דיעקב לר' יעקב טעמירלש, ח"א : נב.¹, צו.¹ ח"ב :
 ה.², ח.², קא.², קיז.², סכג-סכה.², קלט.², קמג.²
 סי סת"ס לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לו.², לח.².

עבודת הבורא לר' שמשון עקיבא בער בר' יוסף ר' הענוכש, ח"ב :
 י, סד.², קי.², קכא.²
 עבודת הגרשוני לר' גרשון אשכנזי, ח"א : יב.², יד.², לה.², נב.², נו.²,
 נז.², סב.², סג.², סה.², סח.², פג.², צא.², צו.². ח"ב : בי.², ג.²,
 ה.², ח.², ט.², מח.², נב.², נד.², סח.², צא-קז.², קט.², קי.²,
 קיא.², קיד.², קיז.², סכג.², קל.², קלט.². סמב.²
 עבודת עבודה לר' שלמה קלוגר, ח"א : קנה.¹ ח"ב : לו.²
 עדות ביוסף לר' יוסף בר' אליעזר הלוי איטונגא, ח"א : לה.², פט.²,
 קטז.², קיז.², קיט.², קכא.², קכב.², קכד.², קכה.², קכו.², קכז.² ח"ב :
 קלא.²

עדות לישראל לר' בנימין זאב כהן ראפפורט, ח"ב : נח.²
 עוללות אפרים לר' שלמה אפרים איש לונטשיץ, ח"א : כח.²
 עוללות צבי לר' מרדכי צבי פרידלענדער (הגהות על ס' ישמח
 ישראל לר' ישראל שמואל קאליהארי), ח"א : כה.²
 עולת אהרן לר' אהרן זעליג בר' יואל פייבוש מאוסטרהא, ח"א :
 ל.²

עולת יצחק לר' יצחק בר' ישעיה מטרגניגראד, ח"א : ד.²

- עולת שבת לר' שמואל בר' יוסף מקראקא, ח"א : נח², סו². ח"ב : קמו².
- עולת תמיד לר' שמואל בר' יוסף מקראקא, ח"א : כה², נח², סא², סב², סז², פר²⁻¹. ח"ב : נז², קמו².
- עומק הלכה לר' יעקב קאפלמאן בר' שמואל בונם איש בריסק דקווא, ח"ב : פז²-פט².
- העורבים ובני יונה לר' אליקים ברמולי, ח"א : ג², קלד². ח"ב : פ², קלד².
- עטרת זקנים לר' מנחם מענדל בר' משולם זלמן אויערבאך, ח"א : ט², כא², כח², לח²⁻¹, פג²⁻¹. ח"ב : ב²⁻¹, עו², צד², צה², צו², קג², קט², קטז².
- עטרת זקנים (כת"י) לר' צבי הירש מברלין, ח"א : קלד². ח"ב : עח².
- עטרת זוכמים לר' ברוך תאומים-פרענקיל, ח"א : כב², פב². ח"ב : לד², נט², קלג².
- עטרת צבי לר' נח צבי בר' יוחנן דרשן, ח"א : קה², קיד².
- עטרת צבי לר' צבי הירש בר' עזריאל מווילנא, ח"א : פ², פט².
- עטרת צבי לר' צבי הירש בר' שלום מעליש מקראקא, ח"ב : כא².
- עטרת צבי, עיון : שבתא דריגלא.
- עיו יעקב לר' יעקב ו' חביב, ח"א : פ², צא², צח², קלא². ח"ב : כר², סו², עו², קי², קיד², קכד², קכו², קלח².
- עיני משה (כת"י) לר' יעקב משה העלין אשכנזי, ח"ב : נט².
- עיר בנימין לר' בנימין זאב וואלף בר' שמואל דרשן מלובלין, ח"א : לב², פא², פח², צ², קט². ח"ב : כד², כה²⁻¹, פב².
- עיר דוד לר' דוד בר' אריה ליב לידא, ח"א : וו², וו², ווו², ווו², א, נג², סח², פט²⁻¹, צה²⁻¹, צו², קב². ח"ב : נח², נט²⁻¹, סד², ע², פא².
- עיר הצדק לר' יחיאל מתתיהו צונץ, ח"א : יט². ח"ב : קכח², קטב².
- עיר מקלט לר' דוד בר' אריה ליב לידא, ח"א : צו². ח"ב : נט².
- עלה דיונה לר' יונה בר' משה בנימין זאב מטרלא, ח"א : פא².
- עמוד העבודה לר' ברוך בר' אברהם מקאסוב, ח"ב : ו²⁻¹.
- עמודי העבודה לר' אליעזר לאנדסהוטא, ח"ב : קכח², קלז².
- עמודי שיטים לבית הלוי לר' לוי בר' דוד פאלאק, ח"ב : נג² (כא בטעות : „עצי שטים"), סד².

עמודיה שבעה לר' בצלאל בר' שלמה דרשן מסלוצק, ח"א : ז', כ',
כו', נו', עא', סב', קלו'.

עמק ברכה לר' אברהם בר' שבתי שעפטיל הלוי הורוויץ, ח"א :
לז'.

עמק הבר(ר)כה(ה) [א] לר' יוסף בר' יהושע הכהן, ח"א : יז'.

עמק הברכה (כת"י) לר' אשר מקראקא, ח"ב : ז'.

עמק המלך לר' יקותיאל זאב וואלף בר' יוסף מאונסדארף, ח"א :
עח'.

עמק המלך לר' נפתלי הירץ בר' יעקב אלחנן, ח"א : מו'. ח"ב :
כב'.

עסיס רמונים לר' שמואל גאליסון, ח"ב : קיט', קכב'.

עץ הדעת (כת"י) לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד'.

העקרים לר' יוסף אלבו, ח"ב : פט'.

עקרת הבית (כת"י) לר' מנחם מענדל בר' משולם זלמן אויערבאך,
ח"ב : צו'.

ערוגות הבושם לר' אריה ליבוש באלחובר, ח"ב : סט'.

הערוך לר' נתן בר' יחיאל מרומא, ח"א : קמד'.

ערך לחם = ט"ז (ח"ב, על ש"ע חו"מ) לר' דוד בר' שמואל הלוי
ח"א : עה"ז'.

עשרה מאמרות לר' מנחם עזריה מפאנו, ח"ב : ה"ז', קיח', קיט'
קכג'.

פורת יוסף לר' יוסף יעסיל בר' דוב בער מבריסק, ח"ב : לד', קיד'.

פורת יוסף לר' יוסף תאומים, ח"א : לא', קלט'.

פי שנים לר' אלישע בר' אברהם מהורדנא, ח"א : ז', צט'. ח"ב :
קלב', קמד', קמט'.

פלוז הרמון לר' מנחם עזריה מפאנו, ח"ב : ח', קיט"ז', קכא', קכב'.

פני אריה לר' אריה ליב בר' יעקב יהושע, ח"א : קיב', קיג', קיד'
קטו', קלג'. ח"ב : עז'.

פני יהושע, שו"ת, לר' יהושע בר' יוסף מקראקא, ח"א : יג', יד'.

בא"ז, כג', כו', לב', מג', מד', מו', נד', ע', עז', קח', קט'.

קנו'. ח"ב : א"יח', כג', לח', נה', פא', צח', קכג'.

פני יהושע, ח"י, לר' יעקב יהושע מפפד"מ, ח"א : ז', כא', כג', כח'.

כט', ל', לא', לג', נא', ס', סד', עד', עו', פח', פט', קג', קה'.

קו^י, קח^י-קטו^י, קכ^י, קכב^י-קכג^י, קכו^י, קלב^י, קלג^י, קמט^י, קנ^י.
ח"ב : ר^י, וי^י, יט^י-כג^י, כד^י, עז^י.

פני יצחק לר' יצחק בר' אברהם חיות, ח"א : לג^י.
פני יצחק זוטא לר' יצחק בר' דוד מיאנוב, ח"א : ל^י. ח"ב : ל^י.
פני משה לר' משה בר' ישעיה כ"ץ מפרעמיסלא, ח"א : צ^י.
פני משה (על הירושלמי) לר' משה בר' שמעון מרגליות, ח"א :
קלג^י. ח"ב : עז^י.

פנים יפות לר' פנחס הלוי הורוויץ, ח"א : פו^י.
פנים מאירות לר' מאיר בר' יצחק אייזנשטאט, ח"א : נב^י, עה^י,
פב^י, ק^י, קיז^י, קיח^י, קיט^י, קלג^י, קלח^י, קמה^י, קמו^י. ח"ב :
ח^י, יז^י, כ^י, לא^י, לב^י, לג^י, נה^י, נו^י, צב^י, קלא^י, קלב^י, קלד^י,
קנב^י.

פנים מסבירות לר' יהושע שפירא, ח"ב : פד^י, פה^י, קיד^י.
פנים מסבירות לר' משה בר' שמעון חזן, ח"ב : קכו^י.
פסיקתא, ח"ב : י^י.
פעמון ורמון (על ס' עסים רמונים) לר' מרדכי בר' יעקב מפראג,
ח"ב : קכב^י.

פרדס רמונים לר' משה קורדובירו, ח"ב : ט^י, קיט^י-קכא^י.
פרח לבנון לר' יהודה בר' יוסף לבית פרץ, ח"א : לה^י. ח"ב : קטז^י.
פירוש הרא"ש על סדר זרעים, ח"א : ז^י. ח"ב : קלב^י-י.
פירוש הרשב"ם על התורה, ח"ב : קלב^י.
פירוש על עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו (כת"י) לר' יהושע בר'
יוסף מקראקא (*), ח"ב : ה^י, קכג^י.

פירוש על עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו (כת"י) לר' מנחם מענדל
קראכמאל, ח"ב : ה^י.

פירוש על תרגום יונתן וירושלמי על התורה לר' דוד בר' יעקב
משעברשין, ח"א : קלו^י.

פרי חדש לר' חזקיה די סילוא, ח"א : סה^י, עז^י, ק^י.

(*) על פירוש זה, עיין : צונץ, עיר הצדק, עמ' 92 ; שמואל יוסף פיץ,
כנסת ישראל, וארשא תרמ"ז, עמ' 430 ; אריה יהודה ליב ליפשיץ, אבות עטרה
לבנים, וארשא תרפ"ז, עמ' קז, בהערה ; חיים דב פרידברג, בית עקד ספרים,
הוצאה שניה, תל-אביב תשי"ד, כרך ג', עמ' 817, מס' 1221. והשווה : מנחם
מענדל זלאטקין, אוצר הספרים, חלק שני, ירושלים תשכ"ה, עמ' 227, מס' 642.

פרי חגדים לר' יוסף תאומים, ח"א : טז, יג, לא, לו, סו, עג
 קה, קו, סכו, קלט, קמב, קמגי.¹
 פרי עץ הדר לר' זיסקינד מינץ, ח"א : קנג. ח"ב : לה.¹
 פרי עץ חיים לר' חיים וויטאל, ח"ב : קיח.¹
 פרי תבואה לר' יהודה ליב מרגליות, ח"א : קלה, קלו.¹
 פתח עינים לר' אליעזר בר' מנחם מאנים, ח"ב : כב.¹
 פתחי י"ה, עיין : מקור חכמה.

ציון לנפש חיה (צל"ח) לר' יחזקאל סג"ל לנדא, ח"ב : סד, ע.¹
 ציצת נובל צבי לר' יעקב ששפורטש, ח"א : נו, צה. ח"ב : סכו
 צל עולם לר' מתת' בר' שלמה דלאקרוט, ח"א : כז.¹
 צמח דוד לר' דוד גאנז, ח"א : ב, ה, ט, לג, לה, לח, נב, נג
 צו, קיד, קכט, קלח. ח"ב : עב, פד, קלו.¹
 צמח מנחם לר' מנחם נחום בר' יקותיאל זוסמאן כ"ץ, ח"ב : נו
 צמח צדק לר' מנחם מענדל קראכמאל, ח"א : יד-י, טו, כא, כו
 מג, מו, נא, נו, סב, סד, סט, פגי-י, קא. ח"ב : בי-
 ה, ט, יא, יג, מב, מה, מו-י, מז, מח, נב, נו-י, נו
 סב, סד, צד, צו, צו, צט-קא, קג, קו, קט, קי, קיא
 קיז, קכג, קמא, קמב, קמגי.¹
 צוצנת מנחם לר' מנחם מענדל בר' צבי הירש, ח"א : נט, קטו
 ח"ב : סב, סג.¹
 צפנת פענח חדש לר' יוסף בר' משה דרשן מפרעמיסלא, ח"א : לב
 נט, עט, קב. ח"ב : סג, קא.¹
 צרור החיים (כת"י) לר' ישראל שמואל קאליהארי, ח"א : כד.¹

קב הישר לר' צבי הירש קאלידנובר, ח"א : כח, סח, עט. ח"ב
 נו, קיז, קכא, קכג, קכה.¹
 הקובץ (על הרמב"ם) לר' נחום טריביטש, ח"א : קב.¹
 קול הרמ"ז לר' משה זכות, ח"א : קט. ח"ב : כה, סא, סט, קלא
 קמגי.¹
 קול יהודה (כת"י) לר' יהודה יודל מקאוולי, ח"א : סח, סט-י, עז
 ח"ב : קכא.¹

קול יהודה לר' יהודה ליב בר' יוסף רופא ננטואה, ח"ב : לט.¹
 קיקיון דיונה לר' יונה תאומים, ח"א : ז, יח, כ, נו, ע, עג, פא

פג^י, צ^י, צא^י, צו^י, קמח^י. ח"ב : כר^י, מו^י-מט^י, סו^י, קב^י, קי^י,
קיג^י, קכב^י, קלח^י, קלט^י.

קנה חכמה ודרך חכמה לר' יהודה ליב בר' יוסף פוחאוויער, ח"א :
מט^י, נ^י, נב^י, נח^י, פר^י. ח"ב : נח^י, עב^י, פר^י, קכב^י, קלח^י.
קיצור ציצת נובל צבי לר"י ששפורטש (ע"י ר' יעקב עמרין), ח"ב :
קלח^י.

קצור תורת חסאת לר' משה איסרלש, ח"א : יא^י. ח"ב : ק^י, קיא^י.
קצות החשו לר' אריה ליב הכהן העליר, ח"א : סכא^י-י^י, סמו^י קנ^י,
קנג^י. ח"ב : מ^י.

קרבו אהרן לר' אהרן בר' אברהם ו' חיים, ח"א : קלכ^י, קמא^י.
קרבו העדה לר' דוד מירלש-פרענקיל, ח"א : פט^י, קלא^י, קמ^י, קמב^י.
ח"ב : עו^י.

קרבו נתנאל לר' נתנאל בר' ידידיה טיאה ווייל, ח"א : עג^י, עה^י.
קרבו ראשית לר' יהודה ליב מרגליות, ח"א : קלו^י.
קריה נאמנה לר' שמואל יוסף פין, ח"א : א, לו, לר^י, סט^י-עא^י, עח^י.
קלא^י קלג^י. ח"ב : גו^י-י^י, עו^י, פט^י, צו^י, קכח^י.

קריית מלך רב (כת"י) לר' חיים נתן דעמביצער ח"א : ו, א^י, ג^י,
טו^י, כא^י, נא^י, עב^י, עט^י.

קרני ראם לר' אהרן משה טויבעש, ח"א : קנב^י.
קרנים לר' אהרן אברהם מקרדינא, ח"ב : ה^י.
קשת יהונתן עם חצי יהונתן לר' יהונתן אייכשיץ, ח"א : סכנ^י,
סכה^י.

ראבי"ה לר' אליעזר בר' יואל הלוי, ח"א : א^י. ח"ב : ז^י.
ראש אפרים לר' אפרים זלמן מרגליות, ח"א : ד^י-י^י, ו^י, טו^י. ח"ב
פט^י, צ^י, קכד^י.

ראש יוסף לר' יוסף איסקאפה, ח"ב : קיד^י, קכו^י.
ראש יוסף לר' יוסף בר' יעקב מסעלץ, ח"א : נט^י, סט^י, פר^י, קכט
קל^י. ח"ב : נו^י, סג^י, עב^י, עג^י.

ראשית בכורים י"ל ע"י ר' חנוך העניך בר' יהודה ליב, ח"א : נו
ראשית חכמה לר' אליהו די וידאש, ח"ב : קיח^י.
הריקאנטי לר' מנחם מריקאנטי, ח"א : כז^י. ח"ב : ו^י.
רמת שמואל לר' שמואל בר' בועז סג"ל מליסא, ח"א : צא^י.
הרקח לר' אלעזר בר' יהודה מגרמיזא, ח"ב : ז^י.
רשפי אש לר' יעקב אורי שרגא פייבל מולאטווי, ח"א : קא^י.

שאגת אריה לר' אריה ליב בר' אשר ממיץ, ח"א : כב', קלד'. ח"ב : עח'.

שאגת אריה וקול שחל לר' אריה יהודה ליב בר' שמואל צבי הירץ ור' אברהם נתן נטע בר' משה מייזלש, ח"א : לד', נה', נז', נט', עו'. ח"ב : סא-סג', פכ'.

שאלת שלום לר' ישעיה ברלין-פיס, ח"א : פכ'.

שאלתות לרב אחאי גאון, ח"ב : י'.

שו"ת רי אשר ברי יחיאל (הרא"ש), ח"א : ד'. ח"ב : ט'.

שו"ת רי גבריאל עשקילעס מקראקא (כת"י), ח"ב : קל'.

שו"ת הב"ח, עיין : בית חדש.

שו"ת הגאונים בתראי (נאספו ע"י ר' אריה יהודה ליב בר' שמואל

צבי הירץ), ח"א : כח', נ', נד', נז', נט', ס', עז', צג', קלו',

קמו'. ח"ב : ה', יד', יח', לט', מ', מג', מד', מז', נב', נג'-

סא'-סג', סד'-ע', פ', פא'-

שו"ת רבינו חיים כהן ראפפורט, ח"א : לא', לג', סו', ק', קא',

קיא', קיד', קכו', קכו'-קלז'-קמ', קמג', קמר', קמה', קמט',

קנא'.

שו"ת רי יהודה מינץ, ח"א : יא'.

שו"ת רי יעקב ווייל (מהרי"ו), ח"א : ה'.

שו"ת רי יעקב טעמירלש (כת"י), ח"ב : קכד'.

שו"ת רי יצחק ברי שמואל הלוי, ח"א : מז', נ', נא', נב'.

שו"ת רי יצחק בר ששת (הריב"ש), ח"א : ב'. ח"ב : ט'.

שו"ת רי ישראל מברונא, ח"א : ה'.

שו"ת רי מאיר ברי ברוך (מהר"ם מרוטנבורג), ח"א : א'. ח"ב : ז'.

שו"ת רי מאיר (מהר"ם) מלובלין, ח"א : ב', ג', ז', יב', טז', יח'-

כ', כא', כב', כג', נג', נז', סב'. ח"ב : ז', י', יג', עג', פו',

קכג'.

שו"ת רי מאיר קאצינלנבויגן (מהר"ם מפאדובה), ח"א : ג'.

שו"ת רי מנחם עזריה (הרמ"ע) מפאנו, ח"א : יב', סב'.

שו"ת רי מרדכי זיסקינד רוטנבורג, ח"א : לה', נג', סח', ע', פה'-

צב', צג', צז'-צז'. ח"ב : יז'.

שו"ת רי משה איסרלש (הרמ"א), ח"א : ב', ג', ו', טי'-טז', טז'-

יז', כג', לז', מח', צ', צד', קל', קלא'-קמט'. ח"ב : ט',

עד', עה'-פכ', קיא', קכג', קמו'.

שו"ת רי משה (מהר"ט) מינץ, ח"א : ג.¹
 שו"ת רבינו משולם איגרא, ח"ב : לד.¹
 שו"ת מהר"ץ (רי צבי הירש חיות), ח"א : קנה.¹
 שו"ת רי שלמה לוריא (מהרש"ל), ח"א : י.¹ ח"ב : י, יז, כא,¹
 כג,¹ לז,¹ מח"י,² סכו.¹
 שארית יוסף לר' יוסף בר' מרדכי גרשון כ"ץ מקראקא, ח"א : ג.¹
 ח,¹ ט,¹ י,¹ טז,¹ טז,¹ יז,¹ כ,¹ כז,¹ כח,¹ כט,¹ לו,¹
 לט,¹ מב,¹ מח"י,² מט"י,² קיח"י. ח"ב : יז,¹ סכו.¹
 שארית ישראל לר' מנחם מן בר' שלמה הלוי, ח"א : או, נב,¹ צו,¹
 צז,¹ צח,¹ ק.¹
 שארית צבי לר' צבי הלוי הורוויץ מבראד, ח"א : פו.¹
 שב יעקב לר' יעקב בר' בנימין הכהן, ח"א : סיב.¹ ח"ב : קלא.¹
 שבות יעקב לר' יעקב רישר, ח"א : נט,¹ פא,¹ קכ,¹ קכט,¹ קלא.¹
 ח"ב : סא,¹ עב,¹ עה,¹ פכ,¹ קז,¹ קלב,¹ קלד,¹ קלה,¹ קלו,¹
 קלט,¹ קמב.¹
 שבירת לוחות האון (בטעות : „שברי לוחות“) לר' דוד און, ח"א :
 קיג,¹ סכג,¹ קלב,¹ קנ.¹
 שבע פתילות לר' משה פראנקפורט, ח"ב : קלט.¹
 שבת אחים (כת"י) לר' מרדכי זאב איטונגא ור' יוסף שאול נאטאנ
 זאהן, ח"א : קמט.¹
 שבתא דריגלא לר' צבי הירש בר' ירחמיאל חאטש, ח"א : לה,¹ נב,¹
 נג.¹ ח"ב : סח,¹ קה,¹ קכא,¹ קכט,¹ קל,¹ קמה,¹ קמו.¹
 שואל ומשיב לר' יוסף שאול נאטאנזאהן, ח"א : קנר.¹
 שחיסות ובדיקות לר' יעקב ווייל, ח"א : ג,¹ ד.¹
 שיורי טהרה לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לה.¹
 שיח יצחק לר' יצחק אייזיק סג"ל מלכוב, ח"א : מא,¹ מב.¹
 שיח יצחק לר' יצחק בר' יוסף מקראקא, ח"א : קלה.¹
 שיח יצחק לר' יצחק בר' שמואל הלוי, ח"א : כח.¹
 שיר ידידות לר' ידידיה גאטליב בר' אברהם ישראל, ח"ב : כב,¹
 שירי תהלה לר' זאב וואלף הכהן בוכנער, ח"א : ז,¹ כ,¹ קלה.¹
 שלי"ה, עיין : שני לוחות הברית.
 שלום בית (כת"י) לר' יצחק בר' שלום מליסא, ח"ב : קלז.¹
 שלום ירושלים לר' נחום טריביטש, ח"א : קב.¹
 שלחו עצי שטים לר' שלמה בר' משה מחעלמא, ח"א : קמב.¹

שלחו ערוך לר' יוסף קארו, ח"א : יא"טו. ח"ב : יג"יד, יח, מז
עב"י, צג, צד, צו, צז, צח, קה, קו, קכא, קכה, קלא
קמ, קנא-קנב.

שלמי נזיר לר' שלום שכנא בר' אברהם חיים הכהן מסראקא, ח"ב
כח.

שם אריה לר' אריה ליבוש באלחובער, ח"ב : סט.
שם הגדולים לר' חיים יוסף דוד אזולאי, ח"א : ז, יא, מז, עב"י-
עז, עח, פא"י, קב, קמד. ח"ב : נח, פט, קיח, קכה
קמד, קמה, קנ.

שם יעקב לר' יעקב בר' יחזקאל הלוי, ח"א : יח, כד, צח. ח"ב
עה, קכא, קכב.

שם משמעון לר' שמעון הלוי שטערן מדאמבראווא, ח"א : ס.
שם שמואל לר' שמואל בר' משה מסוויסלאוויץ, ח"א : קכט"י-
קל. ח"ב : ס, סט, עב, פא, פב.

סי שמות לר' שלמה בר' גרשון הכהן מבילוגראדי, ח"א : מז
ח"ב : פה, פז"י, פט, צ.

שמלה שניה לר' בנימין זאב הכהן ראפפורט מפאפא, ח"ב : נח
שמלת בנימין ובגדי כהונה לר' בנימין זאב הכהן ראפפורט מפאפא
ח"א : פב. ח"ב : נח.

שמן המאור (כת"י) לר' משה שמשון בכרך, ח"ב : ו, ז.
שמן למנוחה (עם ס' חק יעקב) לר' שמעון בר' יעקב רישר, ח"ב
קלה.

שמן רקח לר' אלעזר מינץ, ח"א : צט.
שמע שלמה לר' שלמה אלגאזי, ח"א : צח.
שמש צדקה לר' שמשון מורפורגו, ח"א : כד.
שנות חיים לר' שלמה קלוגר, ח"ב : לו, לז, לח.

שני לוחות הברית (שלי"ה) לר' ישעיה בר' אברהם הלוי הורוויץ
ח"א : V, ט"י, יא, יב, יג, יט, כ, לג, מט, נח, עג, פב
פז, קג. ח"ב : יז, כ, לט, נ, פה, קג, קכא, קכב, קמז
שנים עשר דרשות לר' שמואל יהודה קאצינלנבוין, ח"א : יז.

שער אפרים לר' אפרים בר' יעקב הכהן מוויילנא, ח"א : יד, מז
נב, נו, עג, עח, צא, צב. ח"ב : ה, י, מז, מח, מט
נג"י, נד, סד, ק, קג, קו, קיא.

שער השמים (פירוש התפלות) לר' ישעיה בר' אברהם הלוי הורוויץ,
ח"ב : לט.¹

שערי אורה לר' יוסף גיקטיליא, ח"א : כז.¹ ח"ב : ו.¹
שערי דורא לר' יצחק מדורא, ח"א : ט.¹ י.¹ ח"ב : קמה.¹
שערי זמרה לר' שלמה זלמן הענא, ח"א : קמא.¹
שערי נעימה לר' שלמה בר' משה מחעלמא, ח"א : קמא.¹ קמנ.¹
קמד.¹

שערי שמים לר' יחיאל מיכל בר' אריה ליב סג"ל מסאליש, ח"ב :
נח.¹ סד.¹ קמא.¹

שערי תורה לר' בנימין וואלף לעוו, ח"א : צט.¹
שערים לר' שלמה לוריא, עיין : איסור והיתר.
שפע טל לר' שבתי שעפטיל בר' עקיבא הלוי הורוויץ, ח"ב : ט.¹
שפתי חכמים לר' שבתי משורר בס, ח"א : סז.¹ עג.¹
שפתי ישנים לר' שבתי משורר בס, ח"א : סז.¹ קמד.¹ ח"ב : פז.¹
פח.¹ קלז.¹

שפתי כהן (ש"ד) לר' שבתי הכהן, ח"א : ד.¹ יא.¹ ינ.¹ יד.¹ טו.¹
כה.¹ מג.¹ נא.¹ נד.¹ נו.¹ נט.¹ סז.¹ ע.¹ ער.¹ עה.¹ עז.¹ פד.¹ קא.¹
קח.¹ קיב.¹ קיר.¹ קטז.¹ קכא.¹ קמו.¹ ח"ב : ב.¹ ה.¹ ו.¹ יא.¹
ינ.¹ יד.¹ יח.¹ כ.¹ כב.¹ מא.¹ מב.¹ נא.¹ נג.¹ נה.¹ נז.¹ ס.¹ פא.¹
פר.¹ פה.¹ פו.¹ צא.¹ צב.¹ צח.¹ צט.¹ ק.¹ קג.¹ קיא.¹ קטו.¹ קלא.¹
שר האלף לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קכה.¹
שתי הלחם לר' משה חאגיז, ח"א : קיב.¹

תבואות הארץ לר' יהוסף שווארץ, ח"ב : קמט.¹
תבואת שור לר' אפרים זלמן בר' נפתלי הירש שור, ח"א : סה.¹
קנו.¹ ח"ב : מ.¹

תבנית הבית לר' מרדכי בר' מאיר קלמנש, ח"א : קלט.¹ ח"ב : ע.¹
תולדות אהרן, עיין : חידושי הלכות לר' יהושע העשיל מקראקא.
תולדות אנשי שם לר' דוד טעבלי האפרתי, ח"א : קא.¹
תולדות יעב"ץ לר' אברהם חיים ואגנה, ח"א : צג.¹
תולדות יעקב לר' יעקב בר' חיים איילנבורג, ח"א : קלב.¹ ח"ב :
ל.¹ צז.¹ קלא.¹

תולדות יצחק בן אברהם לר' יצחק בר' אברהם כ"ץ דרשן מקראקא
ח"א : עט.¹ פה.¹ פז.¹ ח"ב : סח.¹ קל.¹

תולדות רבינו נסים לר' שלמה יהודה ליב ראפפורט, ח"ב : סד.¹
 תולדות שלמה לר' יהודה אהרן קלוגר, ח"ב : לב, לח.¹
 תוספות יום טוב לר' יום טוב ליפמאן העליר, ח"א : ב, יג.¹, יח.¹
 כב, כג, כד, כו, כז, כח, לג, לט.¹, מד.¹, מו, נח.¹
 ס, עח, פא.¹, פב, פג, קא, קכב, קמו. ח"ב : ב, ח.¹
 טו, טז, יח, ככב, כג, לט, מב-מג, מה, נא, נד, נה.¹
 עד, פה, פו, צ, צד, צה, צו, צט, קא, קיא, קיב, קיג.¹
 קלז, קמב, קמג, קמה, קמו.¹

תוספת שבת לר' רפאל מייזלש, ח"א : כב, עג, קה.¹, קו.¹
 תועפות ראם לר' אהרן משה טויבש, ח"א : קנא-קנב.¹
 תורת גיטין לר' יעקב לורברבוים מליסא, ח"א : ק.¹
 תורת הבית (ת"ה) להרשב"א, ח"ב : יח.¹
 תורת העולה לר' משה איסרלש, ח"א : טו. ח"ב : ו, ח.¹
 תורת הקנאות לר' יעקב עמרין, ח"א : צא, צו.¹
 תורת חטאת לר' משה איסרלש, ח"א : ב, טי-יא, קנד.¹
 תורת חיים לר' אברהם חיים שור, ח"א : מד, צח.¹
 תורת ח"ן לר' חיים נתן דעמביצער, ח"א : קנה. ח"ב : לז, נט.¹
 תורת יקותיאל לר' רפאל הכהן, ח"א : כב, קלד. ח"ב : מ, עח.¹
 תורת משה (על ס' „תורת חטאת") לר' יוסף שאול נאטאנזאהן
 ח"א : קנד.¹

תיבת גמא לר' יוסף תאומים, ח"א : לא.¹
 תכונת השמים לר' רפאל הלוי מהנובר, ח"א : קלה.¹
 תנא דבי אליהו, מדרש, ח"א : ו, ח"ב : קי.¹
 תנא דבי אליהו לר' אליהו בר' אהרן מגזע פינס, ח"א : נ.¹
 תפארת הגרשוני לר' גרשון אשכנזי, ח"ב : צב, צג, קו.¹, קיז.¹
 תפארת הצבי וכרם שלמה לר' עוזיאל ואחיו ר' יצחק מייזלש
 ח"א : לד. ח"ב : קיד.¹

תפארת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קכה.¹
 תפארת ישראל לר' יהונתן אייבשיץ, ח"א : קיז, קכה.¹
 תפארת למשה לר' משה בר' אברהם מגזע צכי, ח"א : פא, קכח.¹
 ח"ב : מב, מז, מח, מט.¹, נז, נח, סג, סד, סה, ע, פד.¹
 פה, קמו.¹

תפארת צבי לר' צבי הירש מגלוגא, ח"א : קז, קלו. ח"ב : יט.¹
 תפארת שלמה לר' שלמה הכהן ראבינאוויץ מרדאמסק, ח"א : פב.¹

תפארת שמואל לר' אהרן שמואל סאידנובר, ח"א : מט', קלא'.
 ח"ב : נו', סח', קיו', קכט', קל', קמו'.
 תקון הבית לר' מאיר מקראקא (*), ח"א : ד'.
 תקוני זבח לר' משה בר' מרדכי ברוינשווייג, ח"א : קלו'.
 תקוני שבת עם פירוש מנחת יעקב לר' יעקב בר' רפאל הלוי, ח"ב : צו'.

תקוני תשובה, ארץ צבי לר' אריה ליב בר' זכריה מענדל סלויזנר
 מקראקא, ח"א : עט'. ח"ב : ג', קכג'.
 תרגום אונקלוס, ח"א : קמד'.
 תרגום יונתן בן עוזיאל על התורה, ח"א : קמד'.
 תרגום ירושלמי על התורה, ח"א : קמד'.
 סי' התרומה לר' ברוך בר' יצחק מגרמיזא, ח"ב : יח'.
 תרומת הדשן לר' ישראל איסרלין, ח"א : ה', ו', לט'.
 תשובות דוד (כת"י) לר' דוד בר' שמואל הלוי, ח"א : עז'.
 תשובת הגאונים לר' אהרן משה בר' שניאור זלמן, ח"א : צה
 צו'.

תשובת שמואל לר' שמואל מאמדור, ח"א : פא'.
 תשועת חן לר' משה מייזל, ח"א : קטו'.
 תשע שיטות לר' צבי הירש ראזאניש, ח"א : כט', קיד', קמו', קנ'.

(*) עיין במפתח השמות, עמ' 52, הערה 60.

ג. מקומות

אה"ו, עיין : אלטונא, המבורג, וואנובעס.
אובו ישו (בודיו), ח"א : יר², מו². ח"ב : כח², מח², נג², קיא², קיר
קלג².

אונגוואהר, ח"ב : לח².
אוסטרא, ח"א : כח², לב², נ², נה², ס², ע², פט², צי², קט². ח"ב
כו², כו², כח², נר², סר², סט², עז², פר², קכא², קכב², קכו
קנ².

אוסטראווי, ח"א : קז². ח"ב : קלג².

אוסטריפאלי, ח"ב : ה².

אוסטרליץ, ח"ב : קיר², קטז².

אופיבאד, ח"א : ל². ח"ב : סר².

אורדינציא, גליל, ח"א : קמג², קמח².

איברנפורט, ח"ב : צח².

איטונגיו, ח"א : מו², נא², נו². ח"ב : מ².

איטשטיין, מדינת, ח"ב : קו².

אייבעשיץ, ח"א : יז², קיז², קיח², קיט². ח"ב : נט², קלח², קמב².

אייזנשטאט (עיר הברזל), ח"א : ג², ה², פכ², ק², קיט². ח"ב : סט

אלטונא, ח"א : ח², כב², לו², מג², נ², נו², ס², עג², עד², פח², צא²

צג², צה², צו², צח², צט², קג², קז², קיב², קיט², קכא², קכג

קלא², קלד², קלו², קלח². ח"ב : יז², יט², נג², נו², עד², עז

עח², קי², קלב².

אחדור, ח"א : פא².

אמשטרדט, ח"א : ווו, א, כז², כח², ל², לג², לה², לו², מא²

מו², נב², נג², נו², נח², נט², סא², סז², סח², עב², עג², עד

פ², פכ², פר², פה², פט², צא², צג², צד², צה², קב², קד

קה², קז², קט², קיב², קיג², קטז², קכב², קכו², קכח², קל

קלא², קלד², קלה², קלו², קלז², קמה², קמו², קמוז², קמח², קמט

קנו². ח"ב : ג², ד², ח², ט², כב², כד², כה², כז², כח², לא

מו², נו², נט², ס², סג², סר², סו², סט², ע², ער², עח², עט

פא², פכ², פג², פז², צד², צה², ק², קג², קד², קיא², קיז², קכד

קלא², קלה², קלו², קלח², קלט², קמב², קמג², קמד², קמה

קמו², קנ².

אנקוונה, ח"א : כד².

אנשבאד, ח"ב : קיא². מדינת, ח"א : ח¹, ט¹.
 אפטא, ח"א : יט¹, כ¹, כו¹, לו¹, לט¹, מ¹, מא¹, קג¹, קז¹, קי¹, קיד¹,
 קכח², קכט², קל¹⁻², קלה², קמו², קמח². ח"ב : ח¹, יט¹, לא¹⁻².
 לב¹, נא¹, עא¹⁻²עג¹, עד¹, פכ¹, פד¹, פה¹⁻², צ¹, צח¹, קי¹, קכח².
 אקטפארד (אקטפורד, אוקספארד), ח"ב : מח², סד¹, צו¹, צט¹.

באזיליא, ח"א : כח¹.
 באלחוב, ח"א : קנ¹.
 באמבארג, ח"א : נח¹.
 באניהאד, ח"א : קמט¹.
 באסקאוויץ, ח"ב : קלג¹.
 באקטשעוויץ, ח"א : קנג¹.
 בודאפעסט, ח"ב : צא¹⁻², קז¹, עכו¹, קלד².
 בודיו, עיין : אובן ישן.
 בוחאב ישן, עיין : בוחאווי במדינת רייסין.
 בוחאווי [מחוז לובלין], ח"א : עט¹.
 בוחאווי במדינת רייסין (בוחאב ישן), ח"א : נ¹, פה².
 בומסלא (בונצלויא), ח"ב : קג¹, קכב¹, קלז¹, קלח¹.
 בונא, ח"א : ח². ח"ב : נח¹.
 בונצלויא, עיין : בומסלא.
 בוסק, ח"א : כז¹, עא¹, פג¹.
 בוקארעשט, ח"א : קנב¹.
 ביאלי, ח"א : ק¹, קלג¹, קלח², קמה¹. ח"ב : לב¹.
 ביאליסטאק, ח"א : סט¹, קלה². ח"ב : ע¹, פד¹.
 בילגורייא, ח"א : קמג².
 בילוגראדי, ח"א : מו¹, מז¹. ח"ב : ה¹, י¹, פה¹, צ¹.
 ביליטץ, ח"ב : ו¹.
 בינגא, ח"ב : קט¹.
 בעלז (בעלזא), ח"א : ו¹, כח², עט², קלז¹. ח"ב : סב¹, קמו¹.
 בערזאן, ח"א : קמו¹.
 בראד (בראדי), ח"א : ח¹, כ¹, מב¹, נה¹, סד¹, פו¹, ק¹, קז¹⁻², קיא¹
 קיד¹, קלב¹, קלה², קלח², קמג², קמח², קמט², קנג¹. ח"ב : ד
 ו¹, כח¹⁻², לב¹, לד¹, לו¹, לו¹, סט¹, ע¹, עא¹, עז¹, פה¹, צ¹, קטו
 קכד².

בראטקאוויץ (כפר), ח"א : קמו.¹
 בראטשין, ח"ב : ס.¹
 ברדיטשוב, ח"ב : לז.¹
 ברודא [אונגאריש], ח"א : ע.¹, צט.¹, סכר.¹ ח"ב : יא.¹, נג.¹, סא.¹, סג.¹
 קו.¹, קט.¹, קיא.¹, סכב.¹, קלח.¹⁻²
 ברוטיל, ח"ב : קמב.¹

בריסק דליטא, ח"א : ג.¹, ז.¹, ט.¹, יט.¹, כ.¹, כא.¹, כח.¹, לג.¹, לה.¹⁻², לז.¹
 מא.¹, נג.¹, נה.¹, נט.¹, ס.¹, פ.¹, פו.¹, צח.¹, סכח.¹⁻², קלא.¹, קמה
 קמו.¹, קמח.¹, קנה.¹ ח"ב : א.¹, ט.¹, יא.¹, טו.¹, טז.¹, יח.¹, לד.¹
 לט.¹, מא.¹, מו.¹, נד.¹, נו.¹⁻², נז.¹, נח.¹, סא.¹, סב.¹, סג.¹⁻², סה.¹, עא.¹
 עג.¹, עדי.¹, עה.¹, פי.¹, פב.¹, פד.¹, צד.¹, קיד.¹, קמו.¹
 בריסק דקווא, ח"ב : פח.¹, פט.¹

ברלין, ח"א : ח.¹, כא.¹, כד.¹, כה.¹, לז.¹, לה.¹, נא.¹, עדי.¹, עז.¹, פב.¹, פט
 צא.¹⁻², צב.¹, צח.¹, סג.¹, סה.¹⁻², קח.¹, קיב.¹⁻², קיד.¹, קטז.¹, סכו
 קלא.¹, קלג.¹, קלד.¹, קלה.¹, קמב.¹, קמג.¹, קנ.¹ ח"ב : כה.¹, נז
 עה.¹, עז.¹⁻², עזי.¹, עח.¹, עט.¹, פג.¹, פד.¹, פה.¹, צב.¹, קא.¹, קב.¹, קז
 קח.¹, קט.¹, קי.¹, קיג.¹⁻², קטז.¹⁻², קמו.¹⁻²
 ברעסטיץ, ח"א : סלג.¹ ח"ב : עז.¹

ברסטצקי, ח"א : פ.¹
 ברעסלא (ברעסלויא), ח"א : ווו, ט.¹, סו.¹, פא.¹⁻², פב.¹, צח.¹, קל.¹, קלד
 קמח.¹, קמט.¹ ח"ב : לג.¹⁻², לה.¹, ער.¹, עה.¹, עח.¹, פב.¹⁻², קג
 קמו.¹

גומבין, ח"א : סז.¹⁻² ח"ב : קלז.¹, קלח.¹
 גלאגור, ח"א : קיא.¹
 גלוגא רבתי, ח"א : לו.¹, מא.¹, פט.¹, צח.¹, סה.¹, קז.¹, קטז.¹⁻², קכ
 קכא.¹, קכו.¹, קכח.¹, קל.¹, קלב.¹⁻², קלח.¹, קלט.¹, קמב.¹, קמה
 קמט.¹ ח"ב : וי.¹, יט.¹, ס.¹, עה.¹, עז.¹⁻², עח.¹, פב.¹, פג.¹, קי
 קלד.¹, קלה.¹

גניזין, ח"א : נו.¹
 גראבאוויץ, ח"א : קז.¹
 גריידונג, ח"א : מב.¹

דאברין, ח"א : קו.¹, קכו.¹
 דאבריימיל, ח"א : קיג.¹, קיד.¹

דאמבראוי הסמוך לטארני, ח"א : ס.¹
 דאנהויזען (טנהויזען), ח"ב : קיא², קכד², קכה²⁻¹.
 דארמשטאט, מדינת, ח"ב : קלא², קלט², קמט².
 דובנא רבתי, ח"א : לב², מג², סח², קא², קב², קט², קלג², קלז². ח"ב :
 ו¹, כו²⁻¹, כח²⁻¹, סב², עז², קכא².
 דיהרנפורט, ח"א : ווו², נט², סז², סט², ע², עא², עב², עג², עז², פכ²,
 קטו², קכט², קלז². ח"ב : נח², עב², פא², צז², קטז².
 דיסלדארף, ח"א : נא², סו², ק², קיב², קלב², קלד². ח"ב : עח², עט²,
 קלח².
 דעסוי (דעסא), ח"א : פב², קט², קלא², קלב². ח"ב : ו², כה², עד²,
 עז², קט².
 דרעזדען, ח"א : קכד², קכה².
 דרעזניץ, ח"ב : נט², קכב².

האג, ח"א : קטו², קלה². ח"ב : עז², עח², עט².
 האלי, ח"א : עז².
 האליטש (האליץ), ח"ב : קיא².
 הולשיטץ (הולטץ, האוילטץ, הוליטץ), ח"ב : קח², קיא².
 הומבורג, ח"א : עג²⁻¹, עד², עה².
 הוציפלאץ, ח"ב : קח²⁻¹, קיר², קטו², קכד², קכו²⁻¹.
 הורדנא, ח"א : ז², לב², לג², לה², מח², מט², סט², פ², פא², פה²⁻¹.
 פט², קב²⁻¹, קד², קיח²⁻¹, קכח², קלז². ח"ב : א², יא², כג², לה².
 קט², מו²⁻¹, מח², נו², נח², סב², סג², סד², סה², פר², פה², קיר².
 קכא², קלב², קמד², קמה², קמו², קמט². גליל, ח"א : פא².
 הורחוב, ח"א : קלח².
 הייצפעלד, ח"א : קב². ח"ב : נח² (כאן : הערצפעלד).
 הילדסהייט, ח"א : כב², מ², פב². ח"ב : כד², צה², קד², קכד².
 הלברשטאט, ח"א : פט², צה², קיב², קטו², קכד², קלד². ח"ב : ו²,
 עח², קכט²⁻¹.
 המבורג, ח"א : ח², כב², מג², נ², נו², עד², עה², עז², פח², צא²⁻¹.
 צד², צו², צח², צט², סג², קז², קיב², קיט², קכ², קכא², קכב²⁻¹.
 קכה², קלא², קלב², קלד², קלז², קמד². ח"ב : יז², יט², מ²,
 נג², נו², סד², עד², עז², עח², צב², קי², קכב², קמו².
 הנובר, ח"א : קיג², קיד², קטו², קלג². ח"ב : עז², קיו², קלב².

העדיוס, ח"ב : ענב.
העלישויה (האלשויה), ח"א : לה, נז, נח, סא, צה, קטז.
קיה, קיט, סכב. ח"ב : נג, נז, סב, צט, קי, קיא, קיז,
סכנ, סלב, סמא, סמג.
העוא, ח"א : פ, פג, צ. ח"ב : צב, צג, ק, קג, קט.
הראדאק דוויטעפסק, ח"א : קא.
הרובשוב, ח"א : צג, קז. ח"ב : כג, למ.

וואדיסלאב (וואדיסלוב), ח"א : נב, פא, פב, קיז, סכה. ח"ב :
כט, נח, ס.
וואין הסמוך לבריסק דליטא (ווינ דליטא), ח"ב : לד, קח, קיד.
וואלברס (וואלברוס), ח"א : כב, ס.
וואלטש, ח"ב : כה.
וואלערשטיין, ח"ב : נח.
וואנזיבעק (וואנדסבעק, וואנדזבעק), ח"א : מג, צא-צג, קג, קז
קיב, קיט, סכא, סכב. ח"ב : לא, לד, עז, קיד.
ווארט, ח"ב : ס.
ווארשא, ח"א : מד, סכה, קלז, קנג. ח"ב : ו, לד, עא.
וויהלמערשדארף (ווילמערשדארף, ווילמערסדארף, וויהלמרשדארף)
ח"א : כז, לג, סו, עה, פג, צ, סב. ח"ב : כד, כט, קי
קנב.

ווילנא, ח"א : ס, סו, סט-עא, פט, צא, קלא, קלג. ח"ב : א-
ה, כג, מו, נג, נז-נו, ס, סד, סט, ע, עה, עז, עז
פט, צז, ק, קח, קיא, קיד, סכא, סכה, קלז.
ווילעהו, ח"א : קלג. ח"ב : עז, פג.

ווינ דליטא, עיין : וואין הסמוכה לבריסק דליטא.
ווינא (ווינ), ח"א : vi, ו, ח, ט, יט, כא, כב, כז, כח, ל, לד-
לה, לח-ז, נב, עא, עח, פג-פד, פו, צא, צב, צז, קטז
קיז, קיט, סכג, סכה, סכז, סמח. ח"ב : ב-ג, ה-
ח, י, יא, יח, ל, מה, מו-מט, נו, נח, נט, ס, סא
סד, סט-ז, עא, עז, פ, פט, צ-צג, צד, צה, צז, צח
צט, ק-קג, קז-קיב, קיג-קיז, סכא, סכב, סכג-סכה
סכו-סכח, סכט, קל-קלב, קלה, קלז-קלח, קלט, סמא
סמב, סמג, סמד, קנב-ז.

וויניציאה, ח"א : כו', מו', נ', נח', פר', קמה'. ח"ב : ד', ח', מח',
מט', נו', צח', קא', קיח'.

וויטאקי, ח"ב : פר'.

וויצענוהויזען, ח"א : לה', נג'.

ווידימייזא, ח"א : ווו, אן, ג', ח', כו', לה', לו'-י', מו', מח', נא', נג',
סח', עח', קכב', קכט'. ח"ב : ז', כה', מ', עא', פר', צד',
קא', קו', קט', קי', קטו', קיז', קיט', קכ'-י', קכב', קכד', קכה',
קכו', קכט', קמ', קמו', קמח'.

ווידיצבורג, מדינת, ח"א : קב'. ח"ב : נח', קא', קיא'.

ווישניץ דליטא, ח"א : לד', נט'. ח"ב : סט'-י'.

ווישניצא, ח"ב : ל'.

וולאדימירא, עיין : לאדמיר.

ווענגראב, ח"א : נט'. ח"ב : סב'.

וועשטהויבן, ח"ב : קל'.

ווראניק, ח"א : לג'.

זאבלודאווי, ח"ב : פר', קיד'.

זאלקווא, ח"א : לד', לו'-י', מה', מט', נ', נו', ס', סד', סט', עו',

עח', פב', פט', צא', קא', קה'-י', קיא', קיד', קכא', קכו'-י',

קלב', קלו', קלט', קמה'-קמו', קמו', קמט', קנ', קנא', קנה',

ח"ב : לב', לה', נו', עי'-עא', עט', פג', פר', קב', קי', קיד'

קכח', קלא'.

זאלשיץ (זאלאשיץ), ח"ב : לג', עג'.

זאמוט, שלש קהלות, ח"ב : כג'.

זאמושטץ (זאמושטש), ח"א : לא', נט', פח', צח', קד', קה', קו'

קח', קלח', קלט', קמ', קמא', קמב', קמג', קמד', קמח', קמט'

ח"ב : לו', סג'-י'.

זבאראף (במדינת הגר), ח"א : כב', ס'.

זבארוב, ח"א : ק'.

זולצבאד, ח"א : כט', לד', לה', צא', קג', קטו', קכב'. ח"ב : סג'

ק', קו', קח', קמד'.

זידושטשוב, ח"א : קנב'.

זיטאמיר, ח"א : נ'.

זיטל, ח"א : לג', קא', קד', קלו'.

זלאזיץ, ח"א : קלה². ח"ב : עז¹, עט².
 זלאטווי, ח"א : סא¹, קיב¹.
 זלאטשוב, ח"א : קו¹⁻². ח"ב : פה¹.
 זמיגראד, ח"א : לב¹, נח¹, קט², קטז¹. ח"ב : כה¹⁻², סב¹.
 זסלב, ח"ב : סט², ע¹.
 זאמסק, ח"א : פה¹⁻², צ¹, קכט¹. ח"ב : נח¹, עב¹, פב¹, פר².
 זמעלניק, ח"א : קכח², קכט¹, קמו¹. ח"ב : לא¹, לב¹, לג¹, ס¹, עא¹⁻².
 קכט¹, קלז¹, קמח¹⁻², קנא¹.
 זעלמא (זעלט), ח"א : כח¹, כט¹, לא¹, לב¹, נ¹, נג¹, עח², קח¹, קלה¹.
 קמ¹, קמא¹, קמג¹. ח"ב : עט¹, קכו¹.
 זענטשין, ח"א : נא¹, קלז¹. ח"ב : סט², קמו¹.
 זאהרען, ח"ב : נט¹.
 זאמשוב (זאמזאב) [מחוץ לובלין], ח"א : קז².
 זאמזאב [מאז. ?], ח"ב : ו¹.
 זארני, ח"א : ס¹, קז¹, קי¹. ח"ב : לא¹.
 זרניגראד (זארניגראד), ח"א : סט², עט¹, קמה², קמח¹, קנא¹. ח"ב : עט².
 זוטשין (זיטשין), ח"א : סט¹. ח"ב : כה².
 זורבין, ח"א : עט², קז¹⁻².
 זורקא, ח"ב : לג¹, סא¹.
 זיהאוויץ (זירהאוויץ), ח"א : פח¹, צ¹.
 זימקאוויץ הסמוך לסלוצק, ח"א : סט¹.
 זיסמניץ, ח"א : מג¹, קמו¹. ח"ב : לד¹.
 זיטשין, עיין : זוטשין.
 זיקטין, עיין : זקטין.
 זירהאוויץ, עיין : זיהאוויץ.
 זישוויץ (זישיוויץ), ח"א : קז¹, קמו¹.
 זנהויזען, עיין : דאנהויזען.
 זקטין (זיקטין), ח"א : נט¹, סט¹, קלה². ח"ב : א¹, סג¹, עא², עט¹.
 קלג¹.
 זראפוי, ח"א : קכה².
 זרישט, ח"א : צט¹.
 זריר, ח"ב : קג¹.

טרלא (טרלי, טארלי), ח"א : פא¹, קמ¹, קמב¹, קמד¹. ח"ב : סט¹, ע¹.
טרנאפאל (טרניפאל, טארנאפאל, טארניפאל), ח"א : בא¹, נח¹, סד¹,
קלח¹, קלט¹.

טרעביטש, ח"א : פו¹. ח"ב : נג¹, ק¹, קג¹, קט¹, קי¹, קיא¹.
טשארטקוב, ח"א : פה¹.
טשערנאוויץ, ח"א : ס¹. ח"ב : ע¹.

יאברוב, ח"א : לג¹, פו¹, קכו¹, קמ¹. ח"ב : נא¹.
יאזלאוויץ, ח"א : פו¹.
יאמפלא, ח"א : קז¹.

יאנאווי הסמוך לבריסק וליטא, ח"ב : נו¹.
יאס (יאסי), ח"א : וו¹, ווו¹, קנא¹⁻², קנב¹. ח"ב : ע¹.
יארטשוב (יארטשוב), ח"א : קמ¹, קמו¹, קנו¹.
ייסלינג, ח"א : עט¹.
יעסניץ, ח"א : פ¹.

יערסלוב, ח"א : וו¹, א, יג¹, כו¹, כוז¹, כח¹, לא¹, לר¹, לו¹, מג¹, נח¹,
עט¹, פ¹⁻², פב¹, פג¹, פד¹, פה¹, פז¹, פח¹, צ¹⁻², צד¹, קט¹, קכו¹,
קכט¹, קלא¹⁻², קלו¹, קלט¹, קנ¹, קנא¹⁻². ח"ב : טו¹, כד¹, כה¹,
כט¹, נו¹, סב¹, סז¹, סח¹, עב¹, עה¹, צד¹, צה¹, קיא¹, קטז¹,
קכד¹, קל¹, קנ¹.

ירושלים, ח"א : ו, v, נ¹⁻², עא¹, קכו¹, קנו¹. ח"ב : צ¹, קמט¹.

לאביטש, ח"ב : ו¹.

לאבין הסמוך לקווסטאנטין ישן, ח"א : מא¹.
לאדמיר, ח"א : ז¹, י¹, יט¹, כב¹, כוז¹, לד¹⁻², מח¹, מט¹, נ¹, נו¹, נח¹⁻².
עא¹, פ¹⁻², קלו¹. ח"ב : כא¹⁻².

לאדמיריען, מדינת, ח"ב : ע¹.

לאקטש, ח"א : קכח¹, קלג¹, קמח¹, קמט¹, קנג¹. ח"ב : עב¹, עז¹.
לאקינבאד, ח"ב : צח¹.

לבוב, ח"א : ו-א, א¹⁻², ג¹, ה¹, ז¹, ט¹, יט¹⁻², כא¹, כב¹, כג¹, כו¹,
כו¹, כח¹, לח¹, לט¹, מ¹⁻², מח¹, נ¹, נא¹, נה¹, נו¹⁻², נח¹,
נט¹, ס¹, סד¹, סה¹, עא¹, עד¹, עח¹⁻², פ¹, פא¹, פג¹, פד¹,
צא¹, צג¹, צד¹, צו¹⁻², קא¹, קב¹, קו¹, קח¹, קט¹, קיא¹,
קיג¹, קיד¹, קטז¹, קטו¹, קיו¹, קכה¹, קכח¹, קלא¹, קלב¹⁻², קלח¹.

קלוי-קלח¹, קלט¹, קמ¹, קמב¹, קמג¹, קמד¹-קמו¹, קמח¹-קנו¹.
 ח"ב : ב¹, ד¹, ה¹, ו¹, ז¹, טו¹, טז¹, כג¹, כו¹, כח¹, כט¹,
 לז-לא¹, לה¹, לז¹, מא¹, נח¹, נט¹, סא¹, סב¹, סג¹, ע¹, עא¹,
 עה¹, עו¹, עט¹-פ¹, פב¹, פג¹, צד¹, צה¹, קז¹, קיד¹, סכו¹, קלי¹
 קמ¹, קמא¹, קמג¹, קמד¹. תוך העיר, ח"א : ו¹, כו¹, מב¹
 מד¹, מה¹, מו¹, נו¹, נט¹, פג¹, פד¹, פה¹, פו¹. חוץ לעיר, ח"א :
 וו¹, ו¹, כו¹, לא¹, לו¹, מ¹, מא¹, מב¹-מג¹, מד¹, נו¹, פג¹
 פד¹, פה¹, פו¹, קא¹, קמג¹. ח"ב : א¹, סב¹. גליל, ח"א : יט¹
 לו¹, קכג¹. ח"ב : קכח¹.

לובזענץ, ח"א : כד¹, צח¹.

לובלין, ח"א : וו¹, ו¹, א¹, א¹, ג¹, ט¹, יג¹, טו¹, יט¹, כ¹, כא¹, כב¹,
 כז¹, כח¹, כט¹, לב¹, לג¹, לד¹, לה¹, לו¹, לז¹, לח¹, לט¹,
 מ¹, מא¹, מד¹, מח¹, נג¹, נד¹, נו¹, נז¹, נח¹, נט¹, ס¹, סב¹, סג¹,
 סד¹, סה¹, סח¹, עא¹, עח¹, עט¹, פ¹, פא¹, פג¹, פד¹-פו¹,
 פז¹, צג¹-צד¹, קא¹, קב¹-קד¹, קה¹, קו¹, קז¹, קיח¹, קכח¹,
 קלז¹, קמו¹, קמו¹. ח"ב : א¹, ב¹, ו¹, ז¹, ט¹, י¹, יא¹, יב¹, יג¹,
 טז-יוז¹, יח¹, כג¹, כה¹, לה¹, לט¹, מ¹, מא¹, מב¹, מח¹, מו¹,
 מח¹, נב¹, נג¹, נד¹, נו¹, נט¹, סב¹, סד¹, סה¹, סו¹, עג¹, פ¹,
 פא¹, פה¹, פח¹, צד¹, צה¹, צט¹, קיז¹, קכג¹, קכד¹, קכה¹,
 קכו¹, קלז¹, קלז¹, קנא¹.

לובמלא, ח"א : יח¹, לח¹, מט¹, נ¹, ס¹, סח¹. ח"ב : קיז¹, קכד¹.

לוז (במדינת אוסטריא), ח"ב : מח¹, נו¹.

לונדון (לונדון), ח"א : צד¹-צו¹, צז¹, צח¹, ק¹, קלד¹. ח"ב : מח¹,
 ס¹, עח¹.

לויצק (לוצקא, לויצקא), ח"א : ז¹, כ¹, נח¹, סד¹, ע¹, פה¹, צ¹. ח"ב
 לב¹, מ¹, קכב¹, קלז¹.

לונטשיץ (לונטשיץ), ח"א : ז¹. ח"ב : כא¹, פה¹, צו¹.

ליזענסק, ח"א : קיד¹.

לייפניק, ח"א : כב¹, לז¹, פב¹, קיב¹, קיג¹. ח"ב : לד¹, נח¹, נט¹,
 ס¹, סא¹, סד¹, קג¹, קכב¹, קלא¹, קלג¹, קלז¹, קמב¹.

לייפציג, ח"ב : לח¹, קלב¹.

ליכטנשטאט, ח"א : קכא¹, קכג¹, קכד¹, קכה¹, (קכא, בטעות
 ליכטנשטיין).

ליסא, ח"א : לט¹, עה¹, צא¹, קי¹, קיב¹, קלח¹, קמ¹, קמא¹, קמב¹⁻²,
קמר¹. ח"ב : נו¹, צו¹, קלו¹, קלח¹.

ליסקא, ח"א : פט¹, קיא¹.

לנדא, ח"א : ח¹, טו¹.

לעמבערג, עיין : לבוב.

לעשנוב, ח"א : לב¹, קלה¹. ח"ב : עט¹.

מאהלוב, ח"א : סט¹. ח"ב : יח¹.

מאשציק, ח"א : קנג¹.

מגנצא, ח"א : א, ב¹, ו¹, נג¹, סח¹, צי¹, צו¹. ח"ב : נט¹, סט¹, קלא¹,

קמא¹, קמב¹, קמג¹. מדינות, ח"ב : סט¹.

מטרסדארף (מאטרסדארף), ח"ב : קמ¹, קמר¹, קנא¹, קנב¹⁻².

מילבאק, ח"ב : סכו¹.

מינסק, גליל, ח"א : יט¹, סח¹, סט¹. ח"ב : קכא¹. גליל העליון, ח"א :

סח¹, פא¹. ח"ב : פט¹, קיו¹, קכא¹.

מיץ, ח"א : כב¹, לה¹, פג¹, צי¹, צא¹, קב¹, קג¹, קח¹, קט¹, קיב¹⁻²,

קיט¹-קכב¹, קלא¹, קלד¹. ח"ב : כה¹, לט¹, נח¹, סח¹, עח¹,

צב¹, צג¹, קב¹, קג¹, קד¹, קה¹-קה¹, קט¹⁻², קכח¹, קכט¹, קל¹,

קלג¹, קלט¹, קמו¹.

מיר, ח"א : קי¹.

מונהיים, ח"א : קג¹, קכב¹. ח"ב : סא¹, קל¹, קמא¹.

מוטובה, ח"ב : ח¹, עו¹, פג¹, קיט¹, קכ¹, קכא¹.

מעזריטש, ח"א : קט¹, קלב¹. ח"ב : כד¹, כה¹, קטו¹, קכו¹.

מעזריטש במדינות מעהרין, ח"ב : קא¹, קיא¹.

מעקלענבורג, מדינות, ח"ב : פד¹.

נאווידוואהר, ח"א : פה¹, קלה¹. ח"ב : עט¹.

נוואהרדאק, ח"א : פא¹. ח"ב : נח¹.

נידרווייזל (נידרוויזל), ח"א : נב¹, צו¹.

ניאוויט (נאיוויט), ח"א : פט¹, קיח¹. ח"ב : סא¹, קלד¹.

ניאשטאט (נישטאט), ח"א : קב¹. ח"ב : צו¹.

נישטעטיל, ח"ב : טו¹.

ניקלשבורג (ניקלשפורג, נ"ש), ח"א : כו¹, ל¹, לה¹, מג¹, נא¹, נב

נז¹, עה¹, פג¹⁻², פו¹, קא¹, קב¹, קכג¹, קכד¹, קל¹, קלא¹, קמט

ח"ב : לה², מא¹, מו¹, מז¹, נו¹, נז¹, סד¹, סח¹, סט¹⁻², עא¹
עד¹, צב¹, צג¹, צד¹⁻², צה¹, צט¹⁻², קג¹, קו¹, קז¹⁻², קט¹⁻², קי¹
קיא¹, קטז¹, קכב¹, קכח¹, קל¹, קלא¹-קלב¹, קלג¹, קמב¹, קמג¹
קמו¹, קנב¹.

נירובערק (נירנבורג), ח"א : ו¹, טז¹.
ניעשוויז (נעשוויז) דליטא, ח"א : ס¹, ק¹, קלח¹. ח"ב : יא¹, יב¹
טו¹.
נראל, ח"ב : לט¹.

סאחאטשוב, ח"א : קלה¹. ח"ב : נו¹.
סדילקאב, ח"א : כד¹, כה¹, מט¹.
סוויסלאוויץ, ח"א : קכט¹. ח"ב : סט¹ (קכט, בטעות : וויסלאוויץ)
טוירז, ח"א : נט¹. ח"ב : סב¹⁻².
טטאבניץ, ח"א : נט¹, פב¹, צד¹. ח"ב : סג¹, פה¹.
טטאניסלוב (טטאניסלאב), ח"א : מר¹. ח"ב : ו¹, עח¹, קיא¹.
טטאשוב, ח"א : קי¹. ח"ב : לא¹⁻².
טטנאב (טטנאב), ח"ב : סט¹, קכא¹.
טטריא, ח"א : קיז¹, קכא¹.
טטרעליסק, ח"א : פט¹.
טלוצק, ח"א : ז¹, כ¹, כז¹, לג¹, נ¹, נז¹, סט¹⁻², עא¹, פ¹, פב¹, צי¹
ק¹, קא¹, קג¹, קד¹, קכו¹, קלז¹. ח"ב : לב¹, קי¹, קיד¹, קכו¹
קט¹.

סנאטין, ח"א : קנא¹⁻².
סעלץ, ח"א : סט¹, קל¹. ח"ב : נז¹, עב¹.
סקאליט, ח"ב : ע¹, פה¹.

עיר הברזל, עיין : אייזנשטאט.
עיר חדש בגליל קראקא, ח"א : יט¹, לר¹, פב¹. ח"ב : קיר¹.
עלקיש, ח"א : לה¹, פב¹. ח"ב : סח¹, קכט¹, קל¹, קמו¹.
עמדן, ח"א : צז¹, קכב¹.

פאדאליא, מדינת, ח"א : יט¹.
פאדובה, ח"א : ג¹, טז¹. ח"ב : קמ¹.
פאטליטשא הסמוך לעיר ראווא, ח"א : נה¹⁻².
פאנו, ח"א : יב¹, סב¹. ח"ב : ז¹, ח¹, קיח¹, קיט¹, קכג¹.

פאפא, ח"ב : נח.¹
 פאקראיי הסמוד לעיר קאוונא, ח"א : סי.¹
 פאריז, ח"ב : קז.¹
 פאריצק, ח"ב : ו.¹
 פודהייץ, ח"א : כא,¹ כב,¹ מו,¹ קיב,¹ קיד,¹ קמט.¹
 פוזנו (פוזנא, פוזן, פוזין), ח"א : א, ב,¹ ג,¹ ט,¹ כז,¹ כח,¹ לר,¹
 לה,¹ מד,¹ נג,¹ נה,¹ נו,¹ נח,¹ סר,¹ סה,¹ סט-עא,¹ פו,¹ פז,¹
 צי,¹ צג,¹ צח,¹ צט,¹ קט-י,¹ קטז,¹ קכב,¹ קלא,¹ קמט.¹ ח"ב : א,¹
 ג,¹ ד,¹ ה,¹ טז,¹ יז,¹ יט,¹ כ,¹ כב-כה,¹ מח,¹ סב,¹ סח,¹ סט,¹ עז,¹
 עז,¹ פה,¹ צו,¹ קג,¹ קה,¹ קיג,¹ קיז,¹ קכא,¹ קכב,¹ קכג,¹ קכד,¹
 קכה,¹ קכו,¹ קכז,¹ קל,¹ קלז-קלח,¹ קלט,¹ קמ,¹ קמז-י,¹ קנ.¹
 פולדא, ח"א : נב-י,¹ צז.¹ ח"ב : קיז,¹ קכד,¹ קלט.¹
 פיורדא, ח"א : לב,¹ לג,¹ לה,¹ ער,¹ עה,¹ פא-י,¹ פט,¹ קא-י,¹ קב,¹
 קג,¹ קיג,¹ קטז,¹ קכא,¹ קכט,¹ קלג,¹ קמב.¹ ח"ב : מט,¹ נג,¹
 נו,¹ נח,¹ נט-י,¹ סח,¹ צז,¹ קח,¹ קיג-י,¹ קלא,¹ קמו,¹ קנ.¹
 פילא, ח"ב : קכד,¹ קכה,¹ קכו.¹
 פילץ, ח"א : צד,¹ קלה.¹ ח"ב : קיא.¹
 פינטשוב, ח"א : יט,¹ לר,¹ נא,¹ נט,¹ ער,¹ פ,¹ פב,¹ פד-י,¹ צד,¹ קי,¹
 קטז,¹ קיז,¹ קכב,¹ קכז,¹ קכט,¹ קלז.¹ ח"ב : כה,¹ כז,¹ לא-י,¹
 נא-י,¹ נז,¹ ס-י,¹ סא,¹ עא,¹ פה,¹ צי,¹ קטז,¹ קכט,¹ קמז,¹ קמח.¹
 פינסק, ח"א : מט,¹ גי-י,¹ סו,¹ עז,¹ צי,¹ צב.¹ ח"ב : מא,¹ מז,¹ מח,¹
 קי,¹ קיד-י,¹ קכב,¹ קכז,¹ קמ.¹
 פיעטרוקוב, ח"א : כד,¹ קלז.¹ ח"ב : סי,¹ עח-י.¹
 פלאצק, ח"א : קכה.¹ ח"ב : קטז.¹
 פלונסק, ח"א : קלה.¹
 פלעוונה (בארץ תוגרמה), ח"א : ז.¹
 פמארין, ח"א : קכא.¹
 פעסט, ח"א : קכה.¹ ח"ב : קלג.¹
 פעציל (במדינת אונגארין), ח"ב : קלב.¹
 פערשי, ח"ב : קלג.¹
 פראג, ח"א : ווו, ב,¹ ג,¹ ד,¹ ו,¹ יא,¹ יב,¹ יד,¹ כ,¹ כא,¹ כב,¹ כז,¹
 כח,¹ לג-לד,¹ לה-י,¹ לט,¹ מו-י,¹ מח,¹ מט,¹ נב,¹ נד,¹ סד,¹
 סו,¹ סז,¹ סח,¹ עג-י,¹ צב,¹ קב,¹ קטז,¹ קיט-קכא,¹ קכה,¹ קל
 קלב,¹ קלז,¹ קלח,¹ קמז.¹ ח"ב : ז,¹ יג,¹ טו,¹ יז,¹ כג,¹ לט

מא¹, נח¹⁻², סא¹, סר¹, סח¹⁻², עי¹, ער¹, עח¹, פר¹, פה¹, צב¹
צט¹, קא¹, קב¹, קג¹⁻², קה¹⁻², קח¹, קט¹, קי¹, קיג¹⁻², קיד¹, קכ¹
קכב¹, קכט¹, קל¹, קלב¹⁻², קלג¹⁻², קלד¹⁻², קלז¹, קלח¹, קט¹, קמו¹
קנא¹.

פרוסטיץ, ח"א: לג¹, נז¹, פג¹, קיו¹, קיט¹. ח"ב: י¹, יא¹, מא¹, מח
צב¹, צו¹, צט¹⁻², קט¹, קלא¹, קמב¹.

פרידבורג (פרידבורק), ח"ב: נח¹, קיו¹, קכג¹, קכה¹.
פרייאשטאט, ח"ב: קלב¹, קלג¹.

פרנקפורט דאדער (פפד"א), ח"א: כד¹, לז¹, לב¹, לג¹, לר¹, מט
נט¹, ס¹, עח¹, פא¹, פב¹⁻², פר¹, פה¹, צח¹, קב¹, קג¹, קיב
קלב¹, קלד¹⁻², קלז¹, קלט¹, קט¹, קמב¹, קמג¹⁻². ח"ב: כה¹⁻².
ס¹, סג¹⁻², סר¹, סח¹, סט¹, עה¹, עח¹, פר¹, קיג¹, קיד¹, קכט
קל¹, קלח¹, קמח¹⁻².

פרנקפורט דמיין (פפד"ח), ח"א: ג¹, ח¹, ט¹, יט¹, כא¹, כב¹, לר
לה¹, לט¹, מא¹, מו¹⁻², מוז¹, מט¹, נא¹, נב¹, נד¹, סא¹, סה¹
סז¹, ע¹, עא¹, עב¹⁻², ער¹, עח¹⁻², עט¹, פ¹, פו¹, פח¹, צ¹, צא¹
צד¹, צו¹, צט¹, קח¹, קיב¹, קיג¹, קיד¹⁻², קטו¹, קכ¹, קכב¹, קכח¹
קלא¹, קלד¹, קמג¹, קמה¹. ח"ב: ה¹, ח¹, טז¹, מט¹, נג¹, נו
סג¹, סר¹, סט¹, עא¹, פ¹, פג¹, פח¹⁻², צד¹, צח¹, קג¹, קה¹, קו
קיא¹, קיו¹, קכא¹, קכב¹, קכג¹, קכט¹, קלא¹, קלב¹, קלז¹, קלז
קלח¹, קלט¹, קט¹, קמא¹, קמד¹, קמה¹, קמו¹⁻², קנא¹.

פרעמיסלא (פרעמישלא), ח"א: v, יט¹⁻², כא¹, כב¹, כח¹, לר¹⁻², נט
סז¹, סט¹, עח¹, פא¹, צ¹, קי¹, קכו¹, קלח¹, קמה¹, קנא¹⁻², קנו
ח"ב: א¹, ב¹, ג¹, י¹, יא¹, טז¹, כט¹, לר¹, נח¹, סא¹, פה¹, קא
קג¹, קיא¹, קיד¹, קיו¹, קמה¹, קמו¹.

פרענצלו, ח"ב: עח¹.

פרעשבורג (פרעסבורג), ח"א: לז¹, מא¹, מב¹⁻², מג¹, קכ¹, קכג
קמט¹, קנג¹. ח"ב: לר¹, נח¹, עא¹, קא¹, קט¹, קמ¹, קנב¹.
פרשעדבור, ח"א: קיח¹.

צאנז, ח"א: קא¹. ח"ב: עא¹.

צוזמיר (צויזמיר), ח"א: קיו¹. ח"ב: עב¹, צ¹.

צעשנוב, ח"ב: קיא¹.

צפת, ח"ב: קלח¹.

קאבלין, ח"ב : עז¹, צו¹.
 קאוולין, ח"א : לד¹, סח¹, סט¹, עז¹, פח¹. ח"ב : עז¹, קיו¹, סכא¹.
 קאוונא, ח"א : ס¹.
 קאזמיר הסמוכה לקראקא, ח"ב : ל¹.
 קאזניץ, ח"א : קלט¹.
 קאלאמעא (קאלימא), ח"א : קט¹. ח"ב : כד¹.
 קאלין, ח"ב : קלג¹.
 קאליש, ח"א : סז¹, עא¹, עב¹, פב¹, פד¹. ח"ב : נח¹, עז¹, קלב¹, קמג¹.
 קאמיו קאשירסק הסמוך לבריסק דליטא, ח"א : ס¹.
 קאמיוקא, ח"א : ל¹, לא¹, לב¹, ס¹, קלה¹. ח"ב : עז¹, עט¹.
 קאמוניץ דליטא, ח"ב : כג¹, פד¹, קיד¹.
 קאמראווקי דליטא, ח"ב : קיד¹.
 קאמרוב, ח"ב : לב¹.
 קאנדיא"ה, ח"א : ד¹.
 קאסוב, ח"ב : וי¹.
 קאפוסט, ח"ב : סד¹.
 קארזוציו בגליל לבוב, ח"ב : ס¹.
 קארלסרוא, ח"א : קיו¹, סכא¹, סכה¹.
 קארעץ, ח"א : מוז¹, קלו¹.
 קאשטילאץ, ח"א : ד¹.
 קוטנא, ח"א : סכה¹.
 קונסטאנטין (קונסטאנטין) ישו, ח"א : מא¹, צד¹, ק¹.
 ח"ב : קי¹.
 קונסטנטיןא (קושטאנדינה, קונשטנטיןא, קוסטנטיןא, קושטאנדינא
 קושטא, קונסטאנטיןאפל, קושטאנטיןאפל), ח"א : ב¹, ד¹.
 קמר¹. ח"ב : מר¹, סט¹, צח¹, קיח¹.
 קידאן, ח"א : סכב¹.
 קליווא, ח"א : ח¹, מו¹, צד¹, ק¹, קיד¹, קטו¹, קלג¹, קמג¹, קמר¹.
 קמח¹. ח"ב : וי¹.
 קלימינסוב, ח"א : פוז¹. ח"ב : נ¹.
 קמארני (קאמרנא), ח"א : קוי¹. ח"ב : וי¹, סג¹.
 קעלין, ח"ב : קלה¹.
 קעמפנא, ח"ב : נז¹.
 קעניגסבערג, ח"ב : וי¹.

קראטאשיו, ח"א : לח', פ', פג', קטו'. ח"ב : ב', עו', עז', צו', קי', קטו'.

קראקא, ח"א : וו-ו, VI, א-יג', די-יו', ט-י', יג', יד', טו-יו', יח', יט', כ-כה', כו-כט', ל', לב', לג', לד-לו', לח-ט', מא-מב', מג-י', מד-מו', מח', מט', נ-נה', נו', נח', נט', ס-סא', סו-סח', עא-עב', עה', עו', עז-פג', פד', פו', פח', פט', צא', צג', צד', צו', צח', ק', קג', קד', קה', קו-קי', קיא', קיג', קטו', קטו-קיח', קכב', קכג', קכו', קכז-קלב', קלד', קלה', קלו', קלז', קמב', קמד', קמה', קמו', קמו-קמט', קנג-קנד', קנה-קנו'. ח"ב : א-ה', ו', ז-ט', י', יא', יג', יד-י', טו-יו', יח', יט-כב', כג-לד', לו', לח-לט', מא-מב', מד-י', מה', מו', מח', מט', נ', נא-נב', נד', נו', נז', נח-נט', ס', סא', סב', סג', סד-עז', עט-י', פ-פב', פד', פה', פו-י', פז-פט', צ-צב', צג-צט', ק', קא', קג', קה', קז-קט', קי-י', קיב', קיג', קיד', קטו-קיח', קכא-י', קכג', קכו-קכז', קכח-קלא', קלג-קלה', קלו', קלז', קלט-קמא', קמב-קמג', קמד-י', קמה-קמח', קנ-קנב'. גליל, ח"א : יט-כ', מא', נג', עט', פכ', צו', קז', קכח-קל', קמח'. ח"ב : ס', עא', עב-עד', פב-י', צ', קלד', קלז'.

קראקוויץ, ח"א : עח'.

קראשניק, ח"א : לא', קלט'.

קרומונויא, ח"ב : קלב', קלג'.

קרימזא, ח"א : ו'.

קרעמזיר, ח"א : נא', קטו'. ח"ב : סכז', קלא', קמא-קמד'.

קרעמניץ, ח"א : ו', סז'. ח"ב : פד', פה', פז', צח', קא', קיז', קכא',

קכג', קמה-י', קנא'.

קרעשוב, ח"א : פב'.

ראדאמישלע במדינת רוסיא, ח"א : קלט'.

ראדזיו, ח"ב : קיד'.

ראדמסק, ח"א : פכ'.

ראהטיו, ח"א : סכז'.

ראווא, ח"א : נה'.

ראוויטש, ח"א : פט', קטו'. ח"ב : ו'.

ראווני, ח"א : קו.¹
 ראזינאי (ראזנאי), ח"א : לר.¹ סט.¹ ח"ב : פט.¹⁻², קכא.¹ קלא.¹ קט.¹,
 קמט.¹
 ראטרדס, ח"א : מא.¹ צו.¹
 ראקוב, ח"א : קו.¹ ח"ב : נב.¹ ס.¹ קמב.¹
 רוידיניץ, ח"ב : קלג.¹ קלה.¹
 רויסטיץ, ח"ב : ק.¹ קיא.¹ קכב.¹
 רימאנוב, ח"ב : עג.¹
 ריצוואל, ח"א : פ.¹
 רישא, ח"א : לא.¹ לג.¹ מא.¹ קד.¹ קה.¹ קט.¹ קיב.¹ קכו.¹ קכח.¹ קלא.¹,
 קלב.¹ קלט.¹ קט.¹ קטה.¹⁻² קנה.¹ קנו.¹ ח"ב : כה.¹ כו.¹ נו.¹ סג.¹,
 סח.¹ עו.¹ פ.¹ פב.¹ קכט.¹ קל.¹
 רעץ, ח"ב : קיח.¹
 שאלוניקי, ח"א : קמר.¹⁻² ח"ב : סא.¹ פב.¹
 שאקאטארינ, ח"ב : נח.¹
 שאדאי בארץ באסניא, ח"א : צא.¹
 שדה חדש, ח"א : פב.¹
 שוואבד, ח"א : ח.¹ ט.¹
 שווערזענץ הסמוד לק"ק פוזנא, ח"א : יט.¹ לר.¹ ח"ב : קיג.¹
 שווערין, ח"א : קלר.¹ ח"ב : עח.¹ פר.¹
 שטייניץ במדינת מעהרין, ח"א : נו.¹ ח"ב : קמא.¹ קמג.¹
 שטעקיסשין, ח"ב : כז.¹ כח.¹
 שטערליץ, ח"א : עה.¹
 שטרים, ח"ב : קלז.¹
 שידלוב, ח"א : יט.¹ כב.¹ כט.¹ סר.¹ פא.¹⁻² פח.¹ קי.¹ ח"ב : כה.¹ כט
 לא.¹⁻² לב.¹ נח.¹ פר.¹ פוז.¹ קטז.¹ קמו.¹ קמוז.¹
 שינאווי, ח"א : נט.¹ סז.¹ סח.¹ סט.¹ עה.¹ עז.¹ קמה.¹ קמוז.¹ קנא.¹
 שנייטוד, ח"א : נב.¹
 שעברשין, ח"א : יח.¹ כז.¹ כח.¹ לב.¹ לג.¹ נו.¹ נט.¹ ס.¹ סג.¹ עה.¹ עז
 קג.¹ קד.¹ קו.¹ קלה.¹ קלו.¹ ח"ב : נג.¹ סב.¹ עט.¹
 שעדליץ, ח"ב : קמט.¹
 שערשאב דליטא, ח"א : ס.¹ פ.¹
 שקלאב, ח"א : נ.¹

השלמות ותיקונים

עמ' כט: המתנה הנקראת „שפילסאווי“, אשר מנהיגי ד' ארצות הבטיחו לתת להמלך — עיין על זה: פנקס ועד ארבע ארצות, עמ' 555.

עמ' נו: ב. ר"א תאומים, חסד לאברהם (כסופו, סי' מט) — מכאן יוצא מפורש שמהרח"ן נתמנה לדיין ומו"ץ בקראקא בשנת תרי"ג. ועיין ב„תולדות מהרח"ן“, הערה 13, ובמאמרו החשוב של ר"מ הרשקוביץ, המהר"ץ חיות והמהרח"ן דעמביצער — הדרום, חוב' יד, אלול תשכ"א, עמ' 284 (הערה 13) ועמ' 285 (הערה 19).

עמ' 10: רי אלעזר [מינץ] חטריטש — בהקדמתו לספרו שערי דעה, חלק א, ווין תקפ"א, כותב המחבר: „בהיותי בן שמנה ועשרים שנה זכיתי להוציא לאור עולם חלק ראשון מס' שמן רקח“, וספרו שמן רקח נדפס בנאוידוואהר תקמ"ח. יוצא מזה שנולד בשנת תק"כ. וכן כותב ר' חיים מיכל, אור החיים, פראנקפורט א. מ. תרנ"א (דפוס-צילום, ירושלים, מוסד הרב קוק, תשכ"ה), עמ' 226, מס' 484. אולם בספרו של L. Münz, Rabbi Eleasor genannt Schemen Rokeach, Berlin 1895, עמ' 10, מובא שנולד בשנת 1758.

עמ' 18: רי דוד ברי אריה ליב לידא (הערה 19) — ועיין: אברהם אבא אייזנער, תולדות הגאון רי דוד לידא, ברעסלוי תרצ"ח. עמ' 21: רי הענדל — עיין עוד עליו במאמרו המאלף של הרב דר. יצחק לוין, לשאלת ה„גט מווינא“ — הדרום, חוב. כ, תשרי תשכ"ה (תדפיס, עמ' 10-11).

עמ' 39: רי יעקב כהנא שפירא חטוטשין — שנת פטירתו רשמתי לפי: יואל דעמביצער, מפלת עיר הצדק, עמ' 21, 23. והשווה: שמואל ווינער, קהלת משה, פטרבורג תרנ"ג, עמ' 35, מס' 291.

עמ' 45: רי יצחק מאיר פרענקיל תאומים — עיין עליו: יהודה רובינשטיין, הערות על ספר „שם הגדולים“ — הדרום, חוב' יד, אלול תשכ"א, עמ' 298. ועיין עוד קריה ושגבה, עמ' 142 ואילך.

עמ' 48: רי ישראל שמואל קאליהארי — עיין עליו מאמרו החשוב של ר"י לוין בהדרום, חוב' יח, תשרי תשכ"ד, עמ' 28-34. עמ' 51: רי מאיר איסרלן — עיין הערה 58.

- עמ' 61: ר' משה ברי יודא כ"ץ (הערה 71) — ועיין בספרו מכתבי בקרת, עמ' 38, שמכרר שהם שני אנשים שונים.
- עמ' 61: ר' משה ברי יצחק יהודה לימא — על השם לימא עיין: שלמה אידלברג, עיונים בפרקי היסטוריה — סיני, כרך ס, כסלר-טבת תשכ"ו, עמ' קפח. ועיין עוד: בית שמואל על ש"ע אבן העזר, סוף הלכות גיטין, שמות אנשים, אות י; דברי שאול, לר' יוסף שאול גאטאנזאהן, סדר שמות, ערך לימא; קב ונקי, לר' אברהם דוד לאוואט, פיעמרקוב תרע"ד, אות ל.
- עמ' 67: ר' משה צבי הירש מייזלש. — על שנת פטירתו עיין קריה נשגבה, עמ' 62.
- עמ' 74: ר' פתחיה ברי דוד לידא (הערה 97) — ועיין עוד: M. Horovitz, Frankfurter Rabbinen, II, Frankfurt a. M. 1883, 102; א. א. אייזנער, תולדות הגאון ר' דוד לידא, עמ' 39-43.
- עמ' 80: ר' שלמה ברי יהודה מלובלין — עיין עליו: יצחק לוין, תשובת מהרש"ל השני משנת של"ט בדבר זכויות השוכר — הדרוס, חוב' כב, תשרי תשכ"ו (ובתדפיס מיוחד).
- עמ' 82: ר' שלמה קאליהארי — על זמן פטירתו עיין מכתבי בקרת, עמ' 57, ומאמרו של ר"י לוין על ר' ישראל שמואל קאליהארי, הדרוס, חוב' יח, עמ' 28.
- עמ' 85: ר' שמואל (מהר"ש) מפרעמיסלא ברי משולם פייבוש מקראקא — עיין עליו במאמרו של ר' יצחק לוין: על דבר תשובת מהר"ם מלובלין סימן קלח — תלפיות, כרך ט, חוב' א"ב, כסלו תשכ"ה, עמ' 346 ואילך; לשאלת ה"גט מווינא" — הדרוס, חוב' כ, תשרי תשכ"ה (תדפיס, עמ' 10 ואילך).
- עמ' 108: נחלת צבי לר' צבי הירש בר' יוסף כ"ץ. — בן-יעקב, אוצר הספרים, עמ' 396, מס' 135, ואחריו פרידברג, בית עקד ספרים, ג, תל-אביב תשי"ד, עמ' 722, מס' 352, רושמים: נחלת צבי הר' צבי הירש ב"ר משה הכהן, חרושי הלכות ש"ע אה"ע, ויניציאה תכ"א. ומעות היא בידם. שמו של אביו הי' ר' יוסף כ"ץ, כמו שכותב הרח"ן כאן, והוא-הוא המחבר של שני הפירושים על שלחן ערוך אורח חיים: עטרת צבי עם נחלת צבי (עיין: בן-יעקב, שם, עמ' 585, מס' 702, ופרידברג, שם, עמ' 784, מס' 414). וכן הוא במפורש בהקדמת המחבר לספרו הנ"ל על שלחן ערוך אבן העזר.

רשימת המקורות

שהשתמשתי בהם לקביעת התאריכים של זמן חייהם
ופטירתם של האנשים המובאים ב„מפתח“.

אבות עטרה לבנים לר' אריה יהודה ליב ליפשיץ, ווארשא תרפ"ז;
דפוס-צילום, ישראל, חש"ד.

אבני זכרון לר' מרדכי הלוי הורוויץ, ורנקנורט על נהר מוין תרס"א.
אוה למושב לר' יחזקאל דוקסעס, קראקא תרס"ג.
אור החיים לר' חיים מיכל, פראנקפורט א. מ. תרנ"א; דפוס-צילום,
ירושלים תשכ"ה.

אנשי שם לר' שלמה באבער, קראקא תרנ"ה.
בינו שנות דור ודור לר' יהודה רובינשטיין, נלוח לס' דור דור
ודורשיו לר' יוסף לעוויןשטיין, הוצ' „נצח“, תל-אביב תש"ט.
בית צדיק לר' צבי יחזקאל מיכלזאהן, נלוח לס' צבי לצדיק לר'
צבי הירש [לוי] מברלין, פיעטרקוב תרס"ד.
גדולת יהונתן לר' דוד ליב צינץ, חלק שני, בילגורייא [תרצ"ד?].
גל עד לר' קלמן ליעבן, פראג תרמ"ז.

דובנא רבתי לר' ח. ז. מרגליות, ווארשא תרע"א.
דור ודורשיו לר' אליעזר אפרתי, ווילנא תרמ"ט.
דעת קדושים לר' ישראל טוביה איזנשטאט, פטרבורג תרנ"ז-ח.
הלוא דצדקיא לר' ראובן מרגליות, הוצ' שני', תל-אביב, חש"ד.
כבוד הבית לר' צבי יחזקאל מיכלזאהן, נלוח לס' בית משולם
לר' משולם זלמן אשכנזי, פיעטרקוב תרס"ה.
כנסת ישראל לר' שמואל יוסף פין, ווארשא תרמ"ז.
כתבי הגאונים לר' צבי הלוי הורוויץ, פיעטרקוב תרפ"ח; דפוס-
צילום, ניו-יורק תשי"ט.

כתבי ישנים לר' צבי הלוי הורוויץ, תדפים מתוך הצופה לחכמת
ישראל, כרך י"ד (תר"ץ) (נלוח גם לספרו כתבי הגאונים,
הוצ' ניו-יורק).

לְתֹר כהונה לר' חיים דובעריש פריעדבערג, דראהאביטש תרנ"ח.

לוחות זכרון לר' חיים דובעריש פריעדבערג, דראהאביטש תרנ"ז;
 הוצ' שניה, פראנקפורט א. מאין תרס"ד.
 לפני שתי מאות שנה או תולדות הרב אלעזר קאליר לר' יקותיאל
 יהודה גרינוואלד, ניו-יורק תשי"ב.
 לקורות היהודים בלובלין לר' שלמה ברוך ניסענבוים, לובלין תר"ס.
 לקורות היהודים בחעלס מאת שמעון מילנר — המאסף, הוצ' ל.
 רבינוביץ, פטרבורג תרס"ד.
 לשאלת ה„גט מווינא" לר' יצחק לוין — הדרוס, תשרי תשכ"ה
 (ובתדפיס מיוחד).
 לתולדות „אנשי שם" בלבוב לר' ראובן מרגליות — סיני, כרך
 כו ואילך (ובתדפיס מיוחד).
 לתולדות גדולי ישראל לר' פייביל הירש וועטשטיין — ספר היוכל
 לכבוד נחום סאקאלאוו, ווארשא תרס"ד (ובתדפיס מיוחד).
 לתולדות ישראל וחכמיו בפולין לר' פייביל הירש וועטשטיין,
 מחברת שניה, קראקא תרע"ג.
 מזכרת לגדולי אוסטריה לר' מנחם מענדל ביבר, ברדיטשוב תרס"ז.
 מחקרי ספר מאת אברהם יערי, ירושלים תשי"ח.
 מפלת עיר הצדק לר' יואל דעמביצער — השחר, שנה שמינית,
 יויען תרל"ז (ובתדפיס מיוחד).
 מפנקסי הקהל בקראקא לר' פייביל הירש וועטשטיין, ברעסלויא
 [1900] (תדפיס מספר היוכל לכבוד דוד קויפמאן).
 מצבת קודש לר' יקותיאל יהודה גרינוואלד, ניו-יורק תשי"ב.
 מרגניתא שפירא לר' חיים דובעריש פריעדבערג, דראהאביטש
 תרנ"ט.
 משפחת ק"ק פראג עפ"י מצבותיהן לר' סיני האק, פרעסבורג תרנ"ד.
 נחלת עולמים לר' אברהם יעוונין, ווארשא, תרמ"ב.
 נפשות צדיקים מאת ל. לואיסאהן, פפא"מ 1855 (גרמנית).
 סדר מגילת יוחסין לר' חיים ישכר גראס, בריש ס' מלא העומר
 לר' ארי' ליב צונץ, פיעטרכוב [תרפ"ח]; דפוס-צילום,
 ניו-יורק תשכ"ו.
 על דבר תשובת מהר"ם מלובלין סימן קלח לר' יצחק לוין —
 תלפיות, כרך ט, חוב' א"ב, ניו-יורק, כסלו תשכ"ה (ובתדפיס
 מיוחד).

עטרת חלויס לר' פנחס פעסיס, ווארשא תרס"ב.
עטרת יהושע לר' דוד ארי' ליב צינץ, בילגורייא תרצ"ו.
עטרת פז לר' מרדכי זוייץ, קאליש תרצ"ח.
עיר בומסלא ורבניה לר' צבי הלוי איש הורוויץ — אוצר החיים,
ספר שמיני (תרצ"ב).
עיר גבורים לר' שמעון אליעזר פרידענשטיין, ווילנא תר"מ.
עיר דובנא ורבניה לר' פנחס פעסיס, קראקא תרס"ב.
עיר דעסויא ורבניה לר' צבי הלוי איש הורוויץ — אוצר החיים,
ספר ששי (תר"ץ).
עיר העלישוויא ורבניה לר' צבי הלוי איש הורוויץ — אוצר החיים,
ספר שמיני (תרצ"ב).
עיר חרובשוב ורבניה לר' צבי הלוי איש הורוויץ — הצופה לחכמת
ישראל, כרך טו (תרצ"א) = פנקס חרוביעשאו, תל-אביב
תשכ"ב.
עיר הצדק לר' יחיאל מתתיהו צונץ, לעמבערג 1874.
עיר ווילנא לר' הלל נח מגיד המכונה שטיינשניידער, ווילנא תר"ס.
עיר תהלה לר' אריה ליב פיינשטיין, ווארשא תרמ"ה.
ענף עץ אבות לר' שמואל זיינוויל כהנא, קראקא תרס"ג.
ערים ואמהות בישראל, כרך ששי: ברודי, מאת נ. מ. גלבר,
ירושלים תשט"ו.
פנקס ועד ארבע ארצות מאת ישראל היילפרין, ירושלים תש"ה.
קהלת משה לר' שמואל ווינער, פטרבורג תרנ"ג-תרס"ב.
קורות בית-העלמין הישן בוילנא מאת ישראל קלויזנר, ווילנא
תרצ"ה.
קריה נאמנה לר' שמואל יוסף פין, הוצ' שניה, ווילנא תרע"ה.
קריה נשגבה לר' שלמה באבער, קראקא תרס"ג.
רי ישראל שמואל קליהארי לר' יצחק לוין — חדרום, חוב' יח,
ניו-יורק, תשרי תשכ"ד.
רבינו אליקים געץ לר' פינחס זליג גליקסמן, לודז' תרצ"ו.
רבני לוצק לר' אלחנן סורוצקין — ספר לוצק, תל-אביב תשכ"א.
רבני קראקא מאת אברהם יערי — תלפיות, כרך ט, חוב' א-ב,
ניו-יורק תשכ"ה.
רחובות עיר לר' שלמה זלמן אי"ש הורוויץ, ווילנא תרנ"א.

רשימת כ"י והעתקות וספרים נדפסים, עם העתקות מצבות סברות
הרבנים ואנשי השם בערים שונות, לר' משה פיננער,
[ברלין] 1861.

שלמי אמוני ישראל לר' משה אליעזר בעלינסאן, אדעסא תרנ"ח-
תרס"א.

שלש תשובות של הגאון ר' העשיל זצ"ל לר' יצחק לוין — הדרום,
ניו-יורק, ניסן תשכ"ה (ובתרמים מיוחד).

שלשלת זחב לר' מאיר אליעזר הכהן ראפאפארט הארטשטיין,
[פיעטרכוב] תרצ"א.

שם הגדולים להרחיד"א, הוצ' ר' מנחם מאנדל קרענגיל, דפוס-
צילום, ניו-יורק תשי"ט.

שם הגדולים חחדש לר' אהרן וואלדען, ווארשא תר"מ.

שם הגדולים השלישי לר' משה מארקאוויץ, ווילנא תר"ע.

שם הגדולים מארץ הגר לר' מנחם זעליג הכהן שווארין, דפוס-
צילום, ניו-יורק תשי"ח.

תולדות אנשי השם ופעולתם בעדת ברלין לר' אליעזר ליזר לאנדס-
הוטא, ברלין תרמ"ד.

תולדות הגאון ר' דוד אופנהיימער זצ"ל לר' יעקב קאפל דושינסקיא,
בודאפעשט תרפ"ב.

תולדות הרבנים ומשפחות החשובות בעיר לייפניק בשלש מאות
האחרונות לר' שרגא פייבוש היילעל, מאהריש אסטרוי,
תרס"ח (גרמנית).

תולדות חכמי ירושלים לר' אריה ליב פרומקין, ירושלים תרס"ח-
תר"צ.

תולדות יהודי לוצק מאת נ. מ. גלבר — ספר לוצק, תל-אביב
תשכ"א.

תולדות משפחת גינצבורג לר' דוד מגיד, פטרבורג תרנ"ט.

תולדות משפחת הורוויץ לר' חיים דובעריש פרידבערג, הוצ' שניה,
אנטווערפן תרס"ח.

תולדות משפחת הורוויץ לר' צבי הלוי איש הורוויץ, נלוח לס'
טוב עין מאחיו ר' אליעזר משה הלוי איש הורוויץ, קראקא
תרצ"ח.

תולדות משפחת שור לר' חיים דובעריש פרידבערג, פראנקפורט
א. מ. תרס"א.

תפארת בנים אבותם, בריש ספר המכריע לר' ישעי' דטראני הזקן,
 לובלין [תרנ"ז]; דפוס-צילום, ניו-יורק תשכ"ב.
 תקנות מדינות מעהרין מאת ישראל היילפרין, ירושלים תשי"ב.
 תשובות מהרש"ל השני משנת של"ט בדבר זכויות השוכר, לר'
 יצחק לוין — הדרום, חוב' כב, ניו-יורק, תשרי תשכ"ו
 (ובתרפים מיוחד).

M. Horovitz, *Frankfurter Rabbinen*, I-IV, Frankfurt a. M.,
 1882-85.

B. Wachstein, *Die Grabschriften . . . in Eisenstadt*, Wien,
 1922.

B. Wachstein, *Die Inschriften des alten Judenfriedhofes in
 Wien*, I, Wien und Leipzig, 1912.